

Kallelse till sammanträde med Vård- och omsorgsnämnden

Datum och tid: 2023-09-20, klockan 16:00

Plats: Albert Sahlin - Stadshuset, Eslöv

Förhinder anmäls till Helena Nilsson

e-post: helena.nilsson2@eslov.se

tfn: 0413-621 71

Ordförande

Tony Hansson (S)

1. **Val av protokolljusterare**

2. **Uppföljning av serviceabonnemang - måltid**
Marina Rahm.
måltidschef SeF -
Sofia Persson,
verksamhetschef
äldreomsorgon *16:00*

3. **Upphandlings- och genomförandeplan för vård-
och omsorgsnämnden 2024 (VoO.2023.0459)**
Lennart Jönsson,
redovisningsekonom -
Birgitta Petersson,
inköpssamordnare
(KLK) *16:30*

4. **Vård- och omsorgsnämndens delårsbokslut 2023
(VoO.2023.0458)**
Marcus Lind, tf chef
ekonomi och
administration -
Camilla Nilsson,
controller *16:50*

Beslutsunderlag
 - Förslag till beslut; Delårsbokslut 2023
 - Delårsbokslut VoO 2023
 - Driftsredovisning, verksamhetsmått

5. **Yttrande över budgetberedningens förslag till
budget 2024 och planperiod 2025-2027
(VoO.2023.0311)**
Marcus Lind, tf chef
ekonomi och
administration

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Yttrande över budgetberedningens förslag till budget 2024 och planperiod 2025-2027
- Budgetyttrande Vård och Omsorg 2024
- Sifferbilaga, budget 2024
- Förslag till Vårbudget inför 2024 - förutsättningar
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 96, 2023 Budgetberedning 2024 års budget och planperiod 2025-2027

**6. Ekonomisk månadsrapport augusti 2023
(VoO.2023.0017)**

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Ekonomisk månadsrapport augusti 2023
- Ekonomisk månadsrapport augusti 2023

**7. Yttrande över förslag till miljöstrategi för Eslov
med tillhörande planer: Naturplan för Eslov,
Miljöplan för Eslov och Energi- och klimatplan för
Eslov (VoO.2023.0330)**

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Yttrande över förslag till Miljöstrategi samt anslutande planer
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 100, 2023 Remiss av miljöstrategi för Eslov med tillhörande planer_ Naturplan för Eslov, Miljöplan för Eslov och Energi- och klimatplan för Eslov
- Reviderad Miljöstrategi för Eslov - remissversion
- Reviderad Miljöplan för Eslov - remissversion
- Reviderad Naturplan för Eslov - remissversion
- Reviderad Energi- och klimatplan för Eslov - remissversion

**Vård- och omsorgsnämndens delårsbokslut
2023**

4

VoO.2023.0458

2023-09-13
Marcus Lind
+4641362356
marcus.lind@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut; Delårsbokslut 2023

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har upprättat ett förslag till delårsbokslut för år 2023. Beräkningarna baseras på redovisat resultat per den 31 augusti 2023 samt den information som har framkommit vid uppföljning av ekonomi med enhetschefer och verksamhetschefer inom Vård och Omsorg.

Beslutsunderlag

- Delårsbokslut 2023 VoO, daterad den 13 september 2023
- Driftsredovisning, verksamhetsmått 2023 VoO
- Tjänsteskrivelse, daterad den 13 september 2023

Beredning

Vård- och omsorgsnämnden redovisar per den 31 augusti en avvikelse på -2,3 mnkr i förhållande till budget.

Prognos för helår 2023 beräknas till en avvikelse på -4,7 mnkr. I prognosen ingår en positiv resultatpåverkan om 3,6 mnkr utifrån tilldelade statsbidrag avseende att utöka sjuksköterskebemanningen inom äldreomsorgen och minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre. Totalt tilldelades vård- och omsorgsnämnden 19,9 mnkr men enligt riktlinjer från Rådet för kommunalredovisning har statsbidragen periodiserats över 18 månader från juli 2023 till december 2024.

I prognosen finns inte de äskande med som vård- och omsorgsnämnden gör till kommunstyrelsen. Totalt äskar vård- och omsorgsnämnden 4,1 mnkr avseende hyreshöjningar som nämnden inte tillfullo blivit kompenserade för i budgetramen samt för ökade elkostnader. Erhåller nämnden full kompensation för hyreshöjningar och ökade elkostnader blir prognosen -0,6 mnkr.

Vård och Omsorg

Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna torg 2
Telefon: 0413-620 00 | E-post: myndighetsbrevlåda@eslov.se | www.eslov.se

Nedan bifogas en sammanställning över helårsprognosen för samtliga verksamheter.

Sammanfattning av helårsprognos för 2023:

- Äldreomsorg	- 8,6 mnkr
- Funktionsnedsättning	+ 4,4 mnkr
- Socialtjänst över 18 år	+ 1,4 mnkr
- Ekonomiskt bistånd	- 5,5 mnkr
- Övergripande	+ 3,6 mnkr
Totalt	- 4,7 mnkr

Förslag till beslut

- Delårsbokslut 2023 antas och översänds till kommunstyrelsen.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Handläggaren
Akten

Ingrid Westerlund
TF Förvaltningschef

Marcus Lind
TF ekonomi och administrativ chef

Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande:	Tony Hansson
Tf förvaltningschef:	Ingrid Westerlund
Ekonomiskt resultat:	-2,3 mnkr

Periodens händelser

Perioden har präglats av den åtgärdsplan som antogs i januari och av en stor osäkerhet kring sökta statsbidrag. Som ett led i åtgärdsplanen har Vårlöken under våren omvandlats till ett trygghetsboende och tjänster inom stödfunktionen har avvecklats.

I juni månad tilldelades vård- och omsorgsnämnden 7,0 mnkr i statsbidrag, återhämtningsbonusen. Nämnden ansökte om 9,9 mnkr men då ansökta medel totalt sett översteg tillgängliga medel reducerades det tilldelade beloppet.

Vård- och omsorgsnämnden blev i augusti tilldelade statsbidrag avseende att utöka sjuksköterskebemanningen inom äldreomsorgen och minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre på 3,9 mnkr respektive 16,0 mnkr. Dessa båda statsbidrag är periodiserade över 18 månader från juli 2023 till december 2024 utifrån riktlinjer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Detta medför en positiv resultatpåverkan för 2023 med 3,6 mnkr.

Vård- och omsorgsnämnden har även blivit tilldelade medel, 3,9 mnkr, inom ramen för överenskommelse om en god och nära vård.

Måluppfyllelse: Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Till följd av statsbidrag kommer verksamheten under 2023 att uppnå målet att tillgodose det ökade behovet av vård och omsorg inom den givna ramen. Prognosen är att verksamheten under 2023 kommer att sänka kostnaderna för försörjningsstödet.

Ekonomi

UTFALL PER 31 AUGUSTI OCH ANALYS AV UTFALLET

Vård- och omsorgsnämnden redovisar per den 31 augusti en avvikelse på -2,3 mnkr i förhållande till budget.

Äldreomsorg

Avvikelse per den 31 augusti 2023, -9,3 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, -8,6 mnkr.

Vård- och omsorgsboende inklusive korttidsboende och externa placeringar

Avvikelse per den 31 augusti 2023, -2,2 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, -0,8 mnkr.

Bland vård- och omsorgsboendena är de ekonomiska utfallen varierande. Några boenden brottas med hög sjukfrånvaro bland personalen vilket påverkar utfallet negativt. Boendena arbetar aktivt med schemaläggning för att få en så bra och effektiv bemanning som möjligt. Samarbetet med schemaspecialisten har intensifierats under sensommaren då nya arbetstidsregler träder i kraft under hösten.

Korttidsverksamheten har inför 2023 fått en minskad budget utifrån åtgärdsplanen. Till och med augusti så uppvisar verksamheten en budget i balans och prognosen är att det resultatet kvarstår året ut.

Hemvård

Avvikelse per den 31 augusti 2023, -2,4 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, -3,5 mnkr.

Under januari genomfördes en områdesförändring då hemvården minskade från fem till fyra områden. Samtidigt skapades hemgångsteamet (HGT) med syfte att vara ett första steg in i hemvården efter sjukhusvistelse. HGT består av både undersköterskor och hälso- och sjukvårdspersonal som ger ett extra stöd till brukare i hemmet under de tre första veckorna efter sjukhusvistelse. Tanken är att kvaliteten ska öka samtidigt som brukarna rehabiliteras snabbare och blir mer självständiga. För att HGT ska ge den ekonomiska effekt som förväntas måste volymerna inom övrig hemvård minska samtidigt som personalen används mellan de olika hemvårdsområdena på ett effektivt sätt. Under inledningen av året fanns vissa tendenser på en minskning i volymerna men det är oklart hur det kommer att utveckla sig framöver då prognosen blivit försämrad.

Hälso- och sjukvård, HSL

Avvikelse per den 31 augusti 2023, -4,7 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, -4,3 mnkr.

Inom sjuksköterskeheten prognostiseras ett underskott på -4,8 mnkr vilket kan förklaras med att sjuksköterskeheten under en längre tid har haft svårigheter med att rekrytera personal med rätt kompetens i kombination med en hög personalomsättning. För att lösa personalsituationen har bemanningssjuksköterskor använts i hög utsträckning framförallt under sommaren. Tyvärr har verksamheten drabbats av en del sjukskrivningar som påverkar utfallet och prognosen negativt.

Inom Rehab-enheten har förskrivningen av hjälpmedel nu kommit upp i samma nivåer som innan pandemin. Prognosen för hjälpmedelsbudgeten är ett underskott på -2 mnkr men underskottet vägs upp av överskott inom personalbudgeten.

Funktionsnedsättning

Avvikelse per den 31 augusti 2023, 5,5 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, 4,4 mnkr.

Verksamhet funktionsnedsättning var en av de verksamheter som i åtgärdsplanen tilldelades medel för personlig assistans och externa placeringar. Enheterna inom funktionsnedsättning arbetar aktivt för att kunna upprätthålla det goda ekonomiska resultat som redovisas. Samtliga enheter prognostiserar en prognos i nivå med budget eller bättre. Inför hösten råder fortsatt osäkerhet kring de nya reglerna om 11 timmars dygnsvila, vilket skulle kunna påverka prognosen negativt då fler personer i så fall krävs för att upprätthålla schemat.

Socialtjänst över 18 år

Avvikelse per den 31 augusti 2023, 1,8 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, 1,4 mnkr.

Verksamheten socialtjänst över 18 år har inför år 2023 fått en ökad budget utifrån åtgärdsplanen. Antalet placeringar enligt Lag om vård av missbrukare i vissa fall LVM var under inledningen av året under budgeterad nivå, men antalet placeringar har ökat och prognosen är att antalet dygn per helår kommer att överstiga budgeterad nivå. Vid halvårsskiftet upphörde avtalet med Rehabcenter Steget HB inom öppenvården, verksamheten erbjuder nu klienterna behandling i egen regi. Detta är ett led i arbetet med att minska externa placeringar.

Ekonomiskt bistånd

Avvikelse per den 31 augusti 2023, -3,3 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, -5,5 mnkr.

Till och med den 31 augusti 2023 har 27,1 mnkr betalats ut i försörjningsstöd, motsvarande belopp föregående år var 30,2 mnkr. Utifrån ökad budget når enheten per 31 augusti en budget i balans avseende försörjningsstödet. Antalet hushåll som erhåller försörjningsstöd har minskat från i snitt 390st till 340st under perioden januari till augusti 2023 jämfört med samma period 2022.

Trenden med minskade ersättningar från Migrationsverket fortsätter och prognosen för 2023 är en avvikelse mot budget på -7 mnkr.

UPPFÖLJNING AV ÅTGÄRDSPLANER

Vård- och omsorgsnämnden arbetar vidare utifrån den åtgärdsplan som beslutades i januari 2023. Totalt förväntas de effektiviseringar och omprioriteringar som gjorts hittills, ge effekt på cirka 28 mnkr under 2023. Förväntad effekt på helår beräknas till cirka 44 mnkr. Anledningen till att full effekt inte uppnås under 2023 är att en hel del processer tar tid att implementera och genomföra.

En del av åtgärderna i åtgärdsplanen har visat sig varit svåra att uppnå. Exempelvis är det svårt att konkretisera hur en genomlysning av myndigheten ska resultera i 1 mnkr. Den externa genomlysningen som gjordes av Serkon visade inte på några konkreta besparingsmöjligheter.

För att nå målet om en budget i balans redan under 2023 kommer vård- och omsorgsnämnden att arbeta vidare med ytterligare åtgärder för att över tid säkerställa en budget i balans. Tidigare satsningar kommer löpande att ses över samtidigt som fler utvärderingar genomförs i syfte att hitta fler effektiviseringar och omprioriteringar.

HELÅRSPROGNOS

Prognosen för helår 2023 beräknas till en avvikelse på -4,7 mnkr. I prognosen finns inte de äskande med som vård- och omsorgsnämnden gör till kommunstyrelsen. Totalt äskar vård- och omsorgsnämnden 4,1 mnkr avseende hyreshöjningar som nämnden inte tillfullo blivit kompenserade för i budgetramen samt för ökade elkostnader. Erhåller nämnden full kompensation för hyreshöjningar och ökade elkostnader blir prognosen -0,6 mnkr.

OMFLYTTNING AV MEDEL – RAPPORT TILL KOMMUNSTYRELSEN

Vård- och omsorgsnämnden har majoriteten av hyreskontrakten till externa hyresvärdar där Eslövs bostads AB är den största. De flesta regleras i enlighet med konsumentprisindex vilket 2023 uppgick till 10,9 procent. Då kompensationen i budgetramen motsvarar en budgetökning på 2,3 procent äskar vård- och omsorgsnämnden mellanskillnaden, vilket motsvarar 3,9 mnkr på helår.

Elpriserna har även dessa ökat i en högre takt än indexökningen i ramen. Totalt äskar vård- och omsorgsnämnden 0,2 mnkr.

UTFALL OCH PROGNOSE AV INVESTERINGARNA

Det råder stor restriktivitet vad gäller investeringar då förvaltningen ser svårigheter i att bära framtida avskrivningskostnader. Endast investeringar som innebär effektivisering av verksamheten genomförs.

ANALYS AV VERKSAMHETSMÅTT

I enlighet med åtgärdsplanen har vårdplatser stängts ner på Vårlöken vilket gör att antalet vårddygn minskar.

Boendegruppen som är en del av socialtjänst över 18 år arbetar vidare med att omstrukturera lägenhetsinnehavet och som ett led i detta arbete sades blockförhyrningen av Södergatan 3A upp per 30 april. Detta medförde att antalet andrahandskontrakt sjönk.

Antalet ersatta hemvårdstimmar har ökat de senaste två månaderna och har därmed brutit den volymminskning som tidigare märkts av. Det är i dagsläget för tidigt att dra några slutsatser utifrån detta, men detta nyckeltal bör följas upp noga under hösten.

Driftredovisning (mnr)

	Budget 2023-08	Delår 2023-08	Avvikelse	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
Intäkter	90,5	101,8	11,3	138,6	150,8	12,2
Personalkostnader	-357,1	-399,2	-42,1	-524,3	-570,3	-46,0
Övriga kostnader	-219,7	-191,2	28,5	-329,9	-300,8	29,1
Kapitalkostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Driftnetto	-486,3	-488,6	-2,3	-715,6	-720,3	-4,7

Driftredovisning per verksamhet (mnr)

	Budget	Delår	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
	2023-08	2023-08		2023	2023	2023
Politisk verksamhet	-0,9	-0,8	0,1	-1,4	-1,4	0,0
Alkoholtillsyn	0,1	0,0	-0,1	0,2	0,2	0,0
Äldreomsorg	-228,7	-238,0	-9,3	-335,7	-344,3	-8,6
LSS	-146,9	-141,6	5,3	-216,6	-212,5	4,1
Socialpsykiatri	-19,3	-19,1	0,2	-28,6	-28,3	0,3
Socialtjänst över 18 år	-18,6	-16,8	1,8	-27,8	-26,4	1,4
Förvaltningsgemensamt	-41,0	-38,0	3,0	-58,6	-55,0	3,6
Ekonomiskt bistånd	-31,1	-34,4	-3,3	-47,1	-52,6	-5,5
Summa	-486,4	-488,7	-2,3	-715,6	-720,3	-4,7

Investeringsredovisning netto (mnkr)

Projekt	Projekt- nummer	Investeringsra- m enligt Kf	Redovisat till och med 2022	Redovisat delår 2023-08	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
Ny teknik	93101	-1	0	0	-1,0	0,0	1,0
Inventarier boendeheter mm	93200	-1	0,0	0,0	-1,0	0,0	1,0
Summa		-2,0	0,0	0,0	-2,0	0,0	2,0

Verksamhetsmätt

	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023
Äldreomsorg			
Antal platser i vård- och omsorgsboende	262	257	257
Antal vård dygn i vård- och omsorgsboende	94 206	89 115	90 991
Beläggning vård- och omsorgsboende	97%	95%	97%
Antal vård dygn i externt köpta platser	1 851	1 460	1 460
Antal korttidsplatser	24	22	22
Antal vård dygn i korttidsboende	6 262	7 227	6 424
Beläggning korttid, avlastning, växelomsorg	71%	90%	80%
Biståndsbedömt trygghetsboende	12	24	24
Antal externt köpta korttidsdygn	160	40	40
Antal betaldygn på sjukhus	0	0	0
Totalt antal ersatta hemvårdstimmar/månad, SoL och delegerad HSL	13 421	12 300	12 900
Trygghetslarm, antal abonnemang	1 080	880	890
Trygghetslarm, antal larm/dygn som rings ut från larmcentra	62	60	60
LSS			
Antal verkställda boendebeslut, vuxna	176	175	175
Antal vård dygn i externa boenden, LSS-beslut	1 425	1 370	1 370
Totalt antal verkställda boendebeslut, barn	3	3	3
Antal personer inom daglig verksamhet	202	185	195
Antal timmar med betalningsansvar inom personlig assistans (SFB)	54 897	55 100	54 800
Antal timmar med betalningsansvar inom personlig assistans (LSS)	62 886	58 240	59 000
Antal dygn i korttidsvistelse, barn/unga	3 368	2 800	3 000
Antal tillfällen med korttidsutlysning, barn/unga	1 554	1 150	1 150
Socialpsykiatri			
Antal beslutade timmar boendestöd	4 000	3 750	4 000
Antal personer med beslut om sysselsättning	33	40	28
Antal vård dygn i externa placering	5 422	4 015	3 800
Antal platser i vård- och omsorgsboende	26	26	26
Socialtjänsten över 18 år			
Antal vård dygn enligt LVU	355	0	104
Antal vård dygn enligt LVM	1 196	350	765
Antal vård dygn enligt SoL (exklusive skyddat boende)	3 375	3 500	2 900
Antal dygn skyddat boende	1 438	2 000	1 200
Antal personer, öppenbehandlingen i Eslöv under året	43	25	45
Antal personer, fältservice/rådgivning under året	65	200	150
Antal personer, insats råd och stöd under året	67	100	80
Antal andrahandskontrakt	70	70	50
Ekonomiskt bistånd			
Antal hushåll med beviljat försörjningsstöd i genomsnitt per månad	371	345	341
Bidrag per hushåll, kr i genomsnitt per mån	9 679	10 000	10 000
Personer som ej återkommit till försörjningsstöd inom ett år, %	80	-	-
Antal ärenden inom skuldrådgivningen	186	225	225

**Yttrande över budgetberedningens förslag till
budget 2024 och planperiod 2025-2027**

5

VoO.2023.0311

2023-09-12
Marcus Lind
+4641362356
marcus.lind@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut; Yttrande över budgetberedningens förslag till budget 2024 och planperiod 2025-2027

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden har i vårens budgetberedning presenterat förutsättningarna för nämndens verksamhetsområden 2024-2027. Kommunstyrelsens arbetsutskott har vid sammanträde den 20 juni 2023 beslutat om förslag till budgetramar för år 2024 med plan 2025-2027. Vård- och omsorgsnämnden har analyserat förslaget i förhållande till nuläge och förväntad utveckling.

Beslutsunderlag

Budgetyttrande Vård och Omsorg 2024, daterad 12 september 2023
Sifferbilaga, budget 2024, daterad 12 september 2023
Tjänsteskrivelse, daterad 12 september 2023

Beredning

Vård- och omsorgsnämnden arbetar vidare utifrån den åtgärdsplan som beslutades i januari 2023. Totalt förväntas de effektiviseringar och omprioriteringar som gjorts hittills, ge effekt på cirka 28 mnkr under 2023. Förväntad effekt på helår 2024 beräknas till cirka 44 mnkr. Anledningen till att full effekt inte uppnås under 2023 är att en hel del processer tar tid att implementera och genomföra.

Inför 2024 ser Vård- och omsorgsnämnden fortsatt stora utmaningar i att göra de nödvändiga omprioriteringar som krävs för att nå en budget i balans. En av de största budgetutmaningarna internt är att lyckas omprioritera resurser för att täcka upp det intäktsbortfall från Migrationsverket som historiskt har budgeterats upp. En annan stor utmaning för vård- och omsorgsnämnden kommer vara den nya arbetstidslagen som träder i kraft den 1 oktober 2023. Lagen kräver 11 timmars dygnsvila vilket kommer att påverka många av nämndens verksamheter.

Vård- och omsorgsnämnden kommer eventuellt att behöva förbereda för att öppna upp nya platser på vård- och omsorgsboende. Den demografiska utvecklingen pekar

på en stor ökning i befolkningen de närmsta tre åren, framförallt inom åldersgruppen 80+.

Budgetutmaningar 2024	Mnkr
Intäktjustering Migrationsverket	7
11 timmas dygnsvila	8
Öppna 8 platser, SÄBO	3,5

Förutom utmaningar ser vård- och omsorgsnämnden även möjligheter inför 2024. Sedan inledningen av 2022 har nämnden arbetat med att förbättra och kontrollera redovisningen kring LSS-utjämnningen där Eslövs kommun är stor mottagare. Arbetet har inneburit en förbättring med 20,6 mnkr de senaste två åren som hamnar övergripande på finansförvaltningen.

Vård- och omsorgsnämnden har under augusti anställt en handläggare för felaktiga utbetalningar (FUT). Förväntan är att denne ska bidra till att säkerställa att nämnden tar rättssäkra beslut och gör korrekta utbetalningar inom framförallt personlig assistans och ekonomiskt bistånd.

Under 2023 har beslut fattats om att enheten för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsenheten ska arbeta under en gemensam enhetschef. Till detta finns även ett tre-årigt projekt, RIKTA, som syftar till att personer som står längst från arbetsmarknaden ska nå egenförsörjning.

Vård- och omsorgsnämnden har slutligen stora förhoppningar att det nya hemgångsteamet som startats under inledningen av 2023 ska börja ge effekt under året.

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att anta upprättat yttrande över budgetberedningens förslag till budget 2024 med flerårsplan 2025-2027

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Handläggare

Ingrid Westerlund
Tf Förvaltningschef

Marcus Lind
Tf Ekonomi- och administrativ chef

Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande:	Tony Hansson
TF Förvaltningschef:	Ingrid Westerlund

Uppdrag

Förvaltningen Vård och Omsorg styrs av vård- och omsorgsnämnden.

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för kommunens uppdrag som regleras av socialtjänstlagen, SoL, hälso- och sjukvårdslagen, HSL, och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Nämnden fullgör även den del av individ- och familjeomsorgen som arbetar med behandling och socialt stöd, riktat till personer från 18 år. Dessutom utövas tillsyn och kontroll enligt tobakslagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Därutöver ansvarar nämnden för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen samt för att avge yttranden enligt lotterilagen. Sedan den 1 januari 2019 ansvarar vård- och omsorgsnämnden även för boendefrågor för socialt utsatta personer, budget- och skuldrådgivning, ekonomiskt bistånd samt mottagandet av vuxna flyktingar och andra skyddsbehövande.

Nämndens mål

Arbetet med effektmålet "Samverkan med föreningar och frivilligverksamheter på alla nivåer ska ske för att öka tryggheten och minska ensamhet, utanförskap och isolering" har till vissa delar varit komplicerat. Bland annat utifrån faktumet att det i hög utsträckning påverkats av pandemin och att verksamheterna inte kunnat genomföra fysiska träffar med föreningar som en del i strukturerade samarbeten. Arbetet kommer fortsätta under innevarande mandatperiod.

Arbetet med att "I samverkan med kommunledningskontoret och fastighetsägarna skapa attraktiva och tillgängliga bostäder i olika boendeformer för främst äldre, samt för dem inom vårt verksamhetsområde som av egen kraft har svårt att finna ett tillgängligt boende" uppfylldes i den grad vård- och omsorgsnämnden kan påverka. Vård- och omsorgsnämnden arbetar fortsatt internt med lokalförsörjningsplanen parallellt med detta mål. En stor del i vård- och omsorgsnämndens fortsatta arbete är planeringen av ett nytt demensboende.

Effektmålet en "Ekokommun i framkant" är ett mål som sträcker sig längre än nuvarande mandatperiod. Samtliga verksamheter har arbetat för att förbättra

miljöarbetet utifrån sina förutsättningar. Vård- och omsorgsnämnden har exempelvis varit delaktig i arbetet med avfallsplanen med fokus på att hantera matsvinn och sophantering på ett hållbart sätt.

"Årligen ska minst ett välfärdstekniskt hjälpmedel samt ett nyskapande arbetssätt inom varje verksamhetsgren vara infört som skapar mervärde för brukarna" uppfylldes under den gångna mandatperioden. Pandemin har påskyndat arbetet med att använda mer tekniska lösningar i vardagen och under året har en mängd olika välfärdstekniska hjälpmedel införts i verksamheterna. Senaste införandet är installation av nyckelfria läkemedelsskåp på särskilda boenden samt i ordinärt boende. Vård- och omsorgsnämnden kommer att försätta arbeta för att hitta nya tekniska lösningar som både gynnar ekonomiskt och ökar kvaliteten för brukarna.

Effektmålet att "Ständigt jämföra oss med framgångsrika kommuner och införa goda exempel och arbetssätt" uppfylldes under mandatperioden. Verksamheterna har deltagit i undersökningar och mätningar som anses vara relevanta, exempelvis att delta i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen" och Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) brukarundersökningar inom funktionsnedsättning. Framöver är det oklart hur vård- och omsorgsnämnden kommer att arbeta med detta. En del i åtgärdsplanen är att dra ner på resurser inom kvalitet och utveckling vilket troligtvis kommer att påverka möjligheten till jämförelsearbete.

Åtgärdsplaner

Vård- och omsorgsnämnden arbetar vidare utifrån den åtgärdsplan som beslutades i januari 2023. Totalt förväntas de effektiviseringar och omprioriteringar som gjorts hittills, ge effekt på cirka 28 mnkr under 2023. Förväntad effekt på helår 2024 beräknas till cirka 44 mnkr. Anledningen till att full effekt inte uppnås under 2023 är att en hel del processer tar tid att implementera och genomföra.

En del av åtgärderna i åtgärdsplanen har visat sig vara svåra att uppnå. Exempelvis är det svårt att konkretisera hur en genomlysning av myndigheten ska resultera i 1 mnkr. Den externa genomlysningen som gjordes av Serkon visade inte på några konkreta besparingsmöjligheter.

För att nå målet om en budget i balans redan under 2023 kommer vård- och omsorgsnämnden att arbeta vidare med ytterligare åtgärder för att över tid säkerställa en budget i balans. Tidigare satsningar kommer löpande att ses över samtidigt som fler utvärderingar genomförs i syfte att hitta fler effektiviseringar och omprioriteringar.

Hittills har påverkan på bemanningen ute i verksamheterna varit relativt liten. För att nå en budget i balans och att nå en fortsatt ekonomiskt hållbar bemanning på sikt kommer troligtvis bemanningen att påverkas. Utmaningen ligger i att många verksamheter redan upplever stora utmaningar med exempelvis höga sjukskrivningstal och hög arbetsbelastning. Vid ytterligare neddragningar finns en risk att detta förvärrar en redan ansträngd situation.

Nedan redovisas en sammanställning på de åtgärder som identifierades i åtgärdsplanen och förväntat utfall vid vårprognosen.

Fel! Ogiltig länk.

Planering utifrån möjligheter och utmaningar

Vård- och omsorgsnämnden ser fortsatt stora utmaningar i att göra de nödvändiga omprioriteringar som krävs för att nå en budget i balans. En av de största budgetutmaningarna internt är att lyckas omprioritera resurser för att täcka upp det intäktsbortfall från Migrationsverket som historiskt har budgeterats upp. Prognosen är att intäkterna kommer att fortsätta sjunka vilket gör att behovet av tillskott kommer att öka för varje år. I nedanstående tabell visas budgeten och utfallet för intäkterna samt det tillskott som vård- och omsorgsnämnden fick 2021. Under 2023 beräknas underskottet till 7,0 mnkr, vilket inte förväntas bli mindre under 2024.

Intäkter

Ansvar 360010	2019	2020	2021	2022	2023
Budget Intäkter	-23 600	-23 600	-13 600	-13 600	-13 600
Tilläggsbudget KF		0	10 000	0	0
Utfall intäkter	-26 927	-16 249	-10 361	-7 535	-6 600
Diff	3 327	-7 351	-3 239	-6 065	-7 000

En stor utmaning för vård- och omsorgsnämnden kommer vara den nya arbetstidslagen som träder i kraft den 1 oktober 2023. Lagen kräver 11 timmars dygnsvila vilket kommer att påverka många av nämndens verksamheter. Inom exempelvis funktionsnedsättning arbetar man idag längre dygnspass där både vaken natt och journatt förekommer. Vård- och omsorgsnämnden har arbetat intensivt med frågan tillsammans med HR under 2023 där nya arbetsscheman

utarbetas. Funktionsnedsättning och hemvården är de verksamheter som troligtvis kommer att påverkas mest. Svårigheten kommer bestå i att fler personer kommer att krävas för att täcka upp schemat. I kombination med heltidsmålet och att man försöker undvika delade turer ligger utmaningen i att få till ett schema utan att utöka personalkostnaderna.

Inom hemvården kommer man behöva minska antalet arbetspass per anställd från 19 till 18. Detta kommer i sin tur leda till att fler personer behövs. I teorin kommer detta kräva cirka 10 årsarbetare som motsvarar cirka 5 mnkr. Inom funktionsnedsättning är motsvarande siffra cirka 6 årsarbetare eller 3 mnkr. Förhoppningen är att man i realiteten försöker lösa en del av detta behov inom befintlig verksamhet men troligtvis kommer det innebära en ökning av resurser. Under tiden som arbetet pågått har nya utmaningar framkommit där det kommer att krävas mycket av verksamheterna för att hålla koll på brytpunkter och andra detaljer. Risker är att det kommer krävas ökad administrativ personal inom verksamheterna. Vård- och omsorgsnämnden ser över olika möjligheter för arbetet framåt och en arbetsgrupp kommer att bildas för att utvärdera en möjlig bemanningsenhet.

Vård- och omsorgsnämnden kommer eventuellt att behöva förbereda för att öppna upp nya platser på vård- och omsorgsboende. Den demografiska utvecklingen pekar på en stor ökning i befolkningen de närmsta tre åren, framförallt inom åldersgruppen 80+. Den kö som finns till vård- och omsorgsboende har under delar av året varit längre än önskat. Förhoppningsvis kan det nyöppnade biståndsbedömda trygghetsboendet motverka behovet av vård- och omsorgsplatser något. Under förutsättning att platserna kan öppnas upp inom befintlig lokalbudget beräknas 8 platser kosta cirka 3,5 mnkr i personalkostnader.

Budgetutmaningar 2024	Mnkr
Intäktjustering Migrationsverket	7
11 timmas dygnsvila	8
Öppna 8 platser, SÄBO	3,5

Inom personlig assistans är lagstiftningen förändrad vilket kan påverka antalet insatser inom verksamhet funktionsnedsättning. Förändringen innebär en utökning av personkretsarna vilket innebär att fler personer kommer att inkluderas inom personlig assistans. I dagsläget är det oklart hur stor effekt detta kan få för kommunen eftersom det finns ett delat ansvar mellan stat och kommun. Klart är att relativt små förändringar kan ge stora effekter då ett normalstort beslut enligt LSS oftast kostar mellan 1-2 mnkr per år.

Det generella världsläget med hög inflation och eventuell stigande arbetslöshet är något som skulle kunna påverka vård- och omsorgsnämnden. Förutom dom

generella kostnadsökningarna finns en stor risk att behovet av ekonomiskt bistånd kommer att öka i takt med att konjunkturen försämras. I dagsläget är det oklart om, och hur mycket det kommer att påverka.

Den rådande inflationen påverkar även vård- och omsorgsnämnden i form av exempelvis hyresökningar från hyresvärdarna. I vårprognosen räknades en differens på 3,9 mnkr fram i hyresökningar jämfört med vad som tillförts i budgetramen. Detta kommer att påverka vård- och omsorgsnämnden både innevarande år och framöver om det inte regleras.

Eventuella utmaningar 2024	Mnkr
<i>Personlig assistans</i>	?
<i>Ekonomiskt bistånd</i>	?
<i>Interna regleringar hyror</i>	?

Vård- och omsorgsnämnden har sedan inledningen av 2022 arbetat med att förbättra och kontrollera redovisningen kring LSS-utjämnningen där Eslövs kommun är stor mottagare. Arbetet har både bestått i att gå igenom redovisning och verksamhetssystem, men även i en informationsinsats för att skapa en större förståelse för vad som påverkar. Arbetet har visat sig ge stora effekter. År 2023 fick Eslövs kommun 64,6 mnkr jämfört med 2022 då utfallet i LSS-utjämnningen landade på 51,5 mnkr. 2024 har det publicerats ett preliminärt utfall på 72,1 mnkr. Ökningen pekar alltså på 20,6 mnkr på två år, vilket i dagsläget inte finns med som en parameter i ramfördelningen till vård- och omsorgsnämnden. LSS-utjämnningen hamnar istället övergripande på finansförvaltningen.

Vård- och omsorgsnämnden har under augusti anställt en handläggare för felaktiga utbetalningar (FUT). Förväntan är att denne ska bidra till att säkerställa att nämnden tar rättssäkra beslut och gör korrekta utbetalningar inom framförallt personlig assistans och ekonomiskt bistånd. En projektplan kommer att utarbetas för att säkerställa ramarna för tjänsten och för att vård- och omsorgsnämnden ska få ut så mycket som möjligt av den tillsatta tjänsten. Förhoppningen är att tjänsten ska bli självfinansierande och bidra till vård- och omsorgsnämndens mål att nå en budget i balans över tid.

Under 2023 har beslut fattats om att enheten för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsenheten ska arbeta under en gemensam enhetschef. Förhoppningen är att samarbetet mellan dessa enheter ska bidra till att fler människor kommer ut i självförsörjning och att utbetalning av försörjningsstöd därmed ska minska. Till detta finns även ett tre-årigt projekt, RIKTA, som syftar till att personer som står längst från arbetsmarknaden ska nå egenförsörjning.

Vård- och omsorgsnämnden har stora förhoppningar att det nya hemgångsteamet som startats under inledningen av 2023 ska börja ge effekt under året. Nämnden har under året även fattat beslut om att hemgång från sjukhuset i första hand ska

ske till det egna hemmet. Detta kommer förhoppningsvis att minska trycket på korttidsenheten samtidigt som man ser kvalitetsvinster med att komma direkt hem. Arbetet stäms regelbundet av och eventuella justeringar kan komma att ske för att nå större effektiviseringar framöver.

Möjligheter 2024	Mnkr
LSS-utjämnningen ökar senaste två åren	20,6
Handläggare för felaktiga utbetalningar (FUT)	?
Projekt RIKTA	?
Hemgångsteam	?

Tabeller

Driftsbudget per verksamhet (mnkr)

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Vård-och Omsorgsnämnden	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Alkoholtillsyn	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Äldreomsorg	-338,6	-349,5	-355,0	-360,3	-366,6
Funktionsnedsättning	-216,6	-216,6	-218,0	-219,0	-220,0
Socialpsykiatri	-28,6	-28,6	-29,0	-29,5	-30,0
Socialtjänsten över 18 år	-27,8	-27,8	-28,0	-28,5	-29,0
Förvaltningsgemensamt	-55,6	-54,0	-54,0	-54,0	-54,0
Ekonomiskt bistånd	-47,1	-47,1	-47,1	-47,1	-47,1
Summa	-715,6	-724,8	-732,3	-739,6	-747,9

Resultatbudget (mnkr)

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	138,6	142,5	143,9	151,0	154,0
Kostnader	-854,2	-867,3	-876,2	-890,6	-901,7
Nettokostnader	-715,6	-724,8	-732,3	-739,6	-747,7

Resultatbudget per kontogrupp (mnkr)

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	138,6	142,5	143,9	145,1	146,1
Försäljningar	15,9	15,9	15,9	15,9	15,9
Taxor och avgifter	18,7	20,5	21,0	21,5	22,0

Hyror och arrenden	35,1	36,9	37,8	38,5	39,0
Bidrag	67,9	68,4	68,4	68,4	68,4
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Övriga ersättningar och intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-854,2	-867,7	-876,2	-884,7	-893,8
Personalkostnader	-523,2	-532,5	-539,1	-545,7	-552,9
Lokalkostnader	-75,5	-78,6	-80,0	-81,4	-82,8
Övriga kostnader	-253,9	-255,0	-255,5	-256,0	-256,5
Avskrivning	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Intern ränta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettokostnader	-715,6	-725,2	-732,3	-739,6	-747,7

Investeringsbudget (mnkr)

Projekt	Inv.ram beslut enligt Kf	Förslag ny budgetram	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Inventarier boendeenheter			-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Ny teknik			-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Summa	0,0	0,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0

Verksamhetsmått

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Äldreomsorg					
Antal platser i vård- och omsorgsboende	257	253	261	261	270
Antal vårddygn i vård- och omsorgsboende	89 115	87 728	90 502	90 502	93 623
Beläggning vård- och omsorgsboende	95%	95%	95%	95%	95%
Antal vårddygn i externt köpta platser	1 460	1 460	1460	1460	1460
Antal korttidsplatser	22	20	18	16	16
Antal vårddygn i korttidsboende	7 227	6 570	5 913	5 256	5 256
Beläggning korttid, avlastning, växelomsorg	90%	90%	90%	90%	90%
Biståndsbedömt trygghetsboende	24	24	24	24	24
Antal externt köpta korttidsdygn	40	40	40	40	40
Antal betaldygn på sjukhus	0	0	0	0	0
Totalt antal ers. hemvårdstimmar/månad, SoL och delegerad HSL	12 300	12 500	13 000	13 500	14 000
Trygghetslarm, antal abonnemang	880	900	920	940	960
Trygghetslarm, antal larm/dygn som rings ut från larmcentral	60	60	60	60	60
LSS					
Antal verkställda boendebeslut, vuxna	175	178	181	184	187
Antal vårddygn i externa boenden, LSS-beslut	1 370	1 370	1 370	1 370	1 370
Totalt antal verkställda boendebeslut, barn	3	3	3	3	3
Antal personer inom daglig verksamhet	185	190	195	200	200

Antal timmar med betalningsansvar inom personlig ass (SFB)	55 100	55 100	55 500	56 000	56 500
Antal timmar med betalningsansvar inom personlig ass (LSS)	58 240	58 300	59 000	60 000	61 000
Antal dygn i korttidsvistelse, barn/unga	2 800	3 000	3 100	3 200	3 300
Antal tillfällen med korttidstillsyn, barn/unga	1 150	1 250	1 350	1 400	1 450
Socialpsykiatri					
Antal beslutade timmar boendestöd	3 750	4 000	4 000	4 000	4 000
Antal personer med beslut om sysselsättning	40	40	40	40	40
Antal vård dygn i externa placering	4 015	4 200	4 200	4 200	4 200
Antal platser i vård-och omsorgsboende	26	26	26	26	26
Socialtjänsten över 18 år					
Antal vård dygn enligt LVU	0	0	0	0	0
Antal vård dygn enligt LVM	350	600	600	600	600
Antal vård dygn enligt SoL (exklusive skyddat boende)	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Antal dygn skyddat boende	2 000	1 500	1 500	1 500	1 500
Antal personer, öppenbehandlingen i Eslöv under året	25	40	40	40	40
Antal personer, fältservice/rådgivning under året	200	150	150	150	150
Antal personer, insats råd och stöd under året	100	100	100	100	100
Antal andrahandskontrakt	70	50	50	50	50
Ekonomiskt bistånd					
Antal hushåll med beviljat försörjningsstöd i genomsnitt per månad	345	350	360	370	380
Bidrag per hushåll, kr i genomsnitt per mån	10 000	10 500	11 000	11 500	12 000
Personer som ej återkommit till försörjningsstöd inom ett år, %	-				
Antal ärenden inom skuldrådgivningen	225	240	250	250	250

Driftbudget per verksamhet (mkr)

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Vård-och Omsorgsnämnden	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Alkoholtillsyn	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Äldreomsorg	-338,6	-349,5	-355,0	-360,3	-366,6
Funktionsnedsättning	-216,6	-216,6	-218,0	-219,0	-220,0
Socialpsykiatri	-28,6	-28,6	-29,0	-29,5	-30,0
Socialtjänsten över 18 år	-27,8	-27,8	-28,0	-28,5	-29,0
Förvaltningsgemensamt	-55,6	-54,0	-54,0	-54,0	-54,0
Ekonomiskt bistånd	-47,1	-47,1	-47,1	-47,1	-47,1
Summa	-715,6	-724,8	-732,3	-739,6	-747,9

Resultatbudget (mnkr)

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	138,6	142,5	143,9	151,0	154,0
Kostnader	-854,2	-867,3	-876,2	-890,6	-901,7
Nettokostnader	-715,6	-724,8	-732,3	-739,6	-747,7

Resultatbudget per kontogrupp (mnr)

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	138,6	142,5	143,9	145,1	146,1
Försäljningar	15,9	15,9	15,9	15,9	15,9
Taxor och avgifter	18,7	20,5	21,0	21,5	22,0
Hyror och arrenden	35,1	36,9	37,8	38,5	39,0
Bidrag	67,9	68,4	68,4	68,4	68,4
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Övriga ersättningar och intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-854,2	-867,3	-876,2	-884,7	-893,8
Personalkostnader	-523,2	-532,1	-539,1	-545,7	-552,9
Lokalkostnader	-75,5	-78,6	-80,0	-81,4	-82,8
Övriga kostnader	-253,9	-255,0	-255,5	-256,0	-256,5
Avskrivning	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Intern ränta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettokostnader	-715,6	-724,8	-732,3	-739,6	-747,7

Investeringsbudget netto (mnkr)

Projekt	Inv.ram beslut enligt Kf	Förslag ny budgetram	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Inventarier boendeenheter			-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Ny teknik			-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Summa	0,0	0,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0

Verksamhetsmått

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Äldreomsorg					
Antal platser i vård- och omsorgsboende	257	253	261	261	270
Antal vård dygn i vård- och omsorgsboende	89 115	87 728	90 502	90 502	93 623
Beläggning vård- och omsorgsboende	95%	95%	95%	95%	95%
Antal vård dygn i externt köpta platser	1 460	1 460	1460	1460	1460
Antal korttidsplatser	22	20	18	16	16
Antal vård dygn i korttidsboende	7 227	6 570	5 913	5 256	5 256
Beläggning korttid, avlastning, växelomsorg	90%	90%	90%	90%	90%
Biståndsbedömt trygghetsboende	24	24	24	24	24
Antal externt köpta korttidsdygn	40	40	40	40	40
Antal betaldygn på sjukhus	0	0	0	0	0
Totalt antal ers. hemvårdstimmar/månad, SoL och delegerad HSL	12 300	12 500	13 000	13 500	14 000
Trygghetslarm, antal abonnemang	880	900	920	940	960
Trygghetslarm, antal larm/dygn som rings ut från larmcentral	60	60	60	60	60
LSS					
Antal verkställda boendebeslut, vuxna	175	178	181	184	187
Antal vård dygn i externa boenden, LSS-beslut	1 370	1 370	1 370	1 370	1 370
Totalt antal verkställda boendebeslut, barn	3	3	3	3	3
Antal personer inom daglig verksamhet	185	190	195	200	200
Antal timmar med betalningsansvar inom personlig ass (SFB)	55 100	55 100	55 500	56 000	56 500
Antal timmar med betalningsansvar inom personlig ass (LSS)	58 240	58 300	59 000	60 000	61 000
Antal dygn i korttidsvistelse, barn/unga	2 800	3 000	3 100	3 200	3 300
Antal tillfällen med korttidstillsyn, barn/unga	1 150	1 250	1 350	1 400	1 450
Socialpsykiatri					
Antal beslutade timmar boendestöd	3 750	4 000	4 000	4 000	4 000
Antal personer med beslut om sysselsättning	40	40	40	40	40
Antal vård dygn i externa placering	4 015	4 200	4 200	4 200	4 200
Antal platser i vård- och omsorgsboende	26	26	26	26	26
Socialtjänsten över 18 år					
Antal vård dygn enligt LVU	0	0	0	0	0
Antal vård dygn enligt LVM	350	600	600	600	600

Utifrån behov

Verksamhetsmätt

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Antal vård dygn enligt SoL (exklusive skyddat boende)	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Antal dygn skyddat boende	2 000	1 500	1 500	1 500	1 500
Antal personer, öppenbehandlingen i Eslöv under året	25	40	40	40	40
Antal personer, fältservice/rådgivning under året	200	150	150	150	150
Antal personer, insats råd och stöd under året	100	100	100	100	100
Antal andrahandskontrakt	70	50	50	50	50
Ekonomiskt bistånd					
Antal hushåll med beviljat försörjningsstöd i genomsnitt per månad	345	350	360	370	380
Bidrag per hushåll, kr i genomsnitt per mån	10 000	10 500	11 000	11 500	12 000
Personer som ej återkommit till försörjningsstöd inom ett år, %	-				
Antal ärenden inom skuldrådgivningen	225	240	250	250	250

Budgetberedningens förslag

(Kommunstyrelsens arbetsutskott)

2023-06-20

Förslag till **Vårbudget - förutsättningar**

Budgetberedningens förslag till kommunens nämnder inför
2024–2027

– yttrande lämnas i september vid ordinarie nämndssammanträde

Innehåll

Förslag till ekonomiska förutsättningar för i första hand budgetåret 2024 inför yttrande i september

Förslag till driftsramar, total sammanställning, 2024–2027, bilaga.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens förslag till investeringsbudget för gata, trafik och park för 2024 och plan för 2025–2028, bilaga

Servicekommitténs förslag tillkommande investeringsbudget lokaler för 2024 och plan för 2025–2028, bilaga.

Förslag till ekonomiska förutsättningar för nämnderna för i första hand budgetåret 2024

Inledning

Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör budgetberedningen och lämnar förslag till ekonomiska förutsättningar för kommunens nämnder åren 2024 till 2027.

Ledningsgruppen har enligt uppdrag identifierat fem övergripande utvecklingsområden; sätt medborgaren i ökat fokus, nya arbetssätt, Eslöv-evenemangstaden, IT-Digitalisering och arbeta förebyggande.

En Budget Kick-off hölls den 27 april där de övergripande ekonomiska förutsättningarna presenterades. Presidieöverläggningar hölls 2–4 maj där respektive nämnd redogjorde för arbetet med åtgärdsplaner, omvärldsfaktorer som påverkar verksamheten samt möjligheter till samverkan och nya arbetssätt. En återsamling hölls den 31 maj där respektive nämnd kortfattat redogjorde för det som presenterats vid presidieöverläggningarna.

Nämndernas uppdrag

Nämndernas uppdrag återfinns tillsvidare i nämndernas reglementen och i gällande budget. Den politiska processen efter valet kommer att leda till beslut kring vad som ska gälla under kommande mandatperiod.

Förslag: Oförändrat grunduppdrag till nämnderna i enlighet med rådande reglementen och budget 2023. Senast i december ska kommunen anta budget för 2024.

Kommunens mål

Målen i det politiska handlingsprogrammet för mandatperioden 2018–2022 gäller till dess att ett nytt politiskt handlingsprogram beslutats.

Förslag: Den politiska processen att ta fram ett nytt politiskt handlingsprogram för mandatperioden 2022–2026 kommer att beslutas av kommunfullmäktige i september 2023. Det nya handlingsprogrammet implementeras under hösten 2023.

Kvalitet och kapacitet

Kvalitet

Kommunens verksamhet kommer att tillsvidare fortsätta utvecklas utifrån det nya handlingsprogrammet som beslutas av kommunfullmäktige i september 2023.

Kapacitet

Kommunen växer sedan många år tillbaka och planeringen utgår från fortsatt befolkningstillväxt och utbyggnad av verksamheten. Som det förutsågs i befolkningsprognosen avstannade befolkningstillväxten något under 2022. En ny befolkningsprognos har tagits fram under våren 2023 och där ses en lägre befolkningstillväxt jämfört med tidigare prognoser och planering. Detta påverkar kommunens intäkter och gör att även planering och framtida dimensionering av verksamheten måste ses över.

Kommunens planering och utbyggnad av verksamheten har utgått från fler barn, ungdomar och äldre. Jämfört med tidigare prognoser ser vi i de här grupperna en lägre befolkningstillväxt för den kommande planperioden. Kommunen hade 34 631 invånare den 31 mars 2023 vilket är en minskning med knappt 70 invånare sedan årsskiftet 2022/2023. Nedan följer en tabell per den 31 december respektive år:

Befolkningsökning vid årets slut enligt prognos våren 2022 som gäller för gällande ekonomiska planering i budget 2023

År	2022	2023	2024	2025
Totalt	34 794	35 287	35 809	36 446
Ökning antal	201	493	522	637
Ökning %	0,6%	1,4%	1,5%	1,7%

Befolkningsökning vid årets slut enligt prognos våren 2023

År	2022	2023	2024	2025	2026
Totalt	34 701	35 196	35 456	35 793	36 410
Ökning antal	108	495	260	337	617
Ökning %	0,3%	1,4%	0,7%	0,9%	1,7%

Planeringsmässigt anpassas verksamheten fullt ut till befolkningsprognosen först inför efterföljande års början. I tabellen nedan redovisas

förändringarna i respektive åldersgrupp samt jämförelse mellan 2022 års befolkningsprognos som ligger till grund för nuvarande flerårsplanering och ny prognos från våren 2023. För behovet av skolplatser kan inte befolkningsprognosen planeringsmässigt läsas rakt av med tanke på en läsårseffekt vilket ger ett faktiskt lägre antal barn och elever i verksamheten. Alla barn, 1–5 år, är inte heller inskrivna i barnomsorgen (förskola eller pedagogisk omsorg). Inskrivningsgraden framgår inte av kommunens befolkningsprognos men enligt den officiella statistiken ligger den kring 88 procent.

Antalet barn, ungdomar och äldre

Bef.= gällande prognos för planeringen från våren 2022

Ny= prognos från våren 2023

	2023		2024		2025		2026		2027
	Bef.	Ny	Bef.	Ny	Bef.	Ny	Bef.	Ny	Ny
År 1–5 fsk	2 138	2 120	2 149	2 105	2 154	2 084	2 195	2 132	
År 6–15 Gr	4 702	4 589	4 772	4 615	4 853	4 632	4 852	4 635	4 695
År 16–18	1 373	1 378	1 401	1 389	1 445	1 418	1 478	1 449	1 459
År 65–79	4 663	4 654	4 644	4 618	4 652	4 617	4 679	4 651	4 675
År 80-w	1 854	1 857	1 949	1 953	2 035	2 037	2 079	2 085	2 154

Investeringsviljan generellt i samhället påverkas av konjunkturen liksom människors köpkraft. Med den urholkning av köpkraften som sker till följd av den höga inflationen och konjunkturedgången kommer nyproduktion av bostäder att påverkas negativt. Kommunens befolkningsprognos bygger till stor del på planerad nybyggnation. Därmed kan prognosen ovan komma att påverkas än mer åt det negativa hållet.

Förslag: Budgetberedningen föreslår att planering utgår från den nya befolkningsprognosen från 2023 med justering för faktisk avstämning av antalet barn och elever i förskolan, grundskolan och gymnasieskolan i mitten av september enligt rådande modell. Verksamheterna uppmanas att följa den faktiska befolkningsutvecklingen för att i sin planering kunna fånga större förändringar i ett tidigt skede.

Ekonomiska förutsättningar

Sveriges Kommuner och Regioners, SKR, prognos från slutet av april ger, jämfört med prognosen i februari, marginellt högre intäkter till kommunsektorn. Skatteunderlaget har under början av 2023 varit fortsatt stark och prognosen är en positiv skatteavräkning i bokslutet 2023. Den höga inflationen urholkar dock kommunens samlade köpkraft och den kommunala konsumtionen spås sjunka. SKR presenterade den 16 maj Ekonomirapporten där regionernas och kommunernas ekonomiska situation och förutsättningar, samt den förväntade samhällsekonomiska utvecklingen på några års sikt presenteras. SKR gör bedömningen att lågkonjunkturen kommer bestå under 2023 och 2024 innan ekonomin stärks från 2025 och framåt. Arbetslösheten bedöms att öka till drygt 9 procent 2024 men kommer därefter minska. Resultatet i sektorn bedöms minska avsevärt jämfört med 2021 och 2022 och både kommuner och regioner befaras redovisa underskott 2023 och 2024. Samtidigt blir utmaningen med demografins utveckling alltmer kännbar. Behovet av vård och omsorg ökar samtidigt som det råder brist på arbetskraft.

Kostnadsökningar i kommunen

Till följd av bland annat den höga inflationen och ett nytt pensionsavtal ökar kommunens kostnader mer mellan 2022 och 2023 än det har ökat tidigare mellan åren.

	Utfall 2022	Prognos 2023	Avvikelse
Pensionskostnader	127 mnkr	224 mnkr	-97 mnkr
Lönekostnad	1 660 mnkr	1 700 mnkr	-40 mnkr
Övrig drift	1 022 mnkr	1 050 mnkr	-28 mnkr
Avskrivningar	88 mnkr	103 mnkr	-15 mnkr
Skatteintäkter	2 315 mnkr	2 379 mnkr	64 mnkr
Övriga intäkter	450 mnkr	460 mnkr	10 mnkr
			-116 mnkr

Eftersom inflationen ser ut att bli högre 2023 än vad SKR prognostiserade under hösten 2022 kommer vi att se en fortsatt hög kostnadsutveckling. Bland annat beräknas pensionskostnaderna öka med 40–50 mnkr mellan 2023 och 2024.

SKR:s intäktsprognos för generella statsbidrag och skatteintäkter från april 2023 framgår nedan. Befolkningen avser den 1 november året före budgetåret enligt ekonomisk gällande plan respektive nytt förslag. Befolkning för intäktsår 2023 är fastställt av staten.

Befintlig plan:

År	2023	2024	2025	2026
Befolkning	34 750	35 200	35 700	36 100
Intäkter (mnkr)	2 366	2 477	2 575	2 673

Alternativ (+100 inv):

År	2023	2024	2025	2026	2027
Befolkning	34 699	34 799	34 899	34 999	35 099
Intäkter (mnkr)	2 387	2 470	2 548	2 637	2 714

Förslag: Budgetberedningen fastställer befolkningsutvecklingstalen enligt nytt förslag ovan till grund för den ekonomiska intäktsberäkningen 2024–2027. Med anledning av den sämre befolkningstillväxten under 2022 och den nya befolkningsprognosen bör intäkterna beräknas med mer tillförsikt kommande år. Den procentuella ökningen, i förslaget, uppgår till cirka 3,5 procent per år vilket utgör den yttersta ökningen av kommunens driftbudget per år.

Med ett fortsatt mål om överskott på minst 1 procent av skatte- och generella bidragsintäkter får ökningen av driftbudgeten inte överstiga 2,5 procent. Om befolkningstillväxten tar fart under senvåren och sommaren kan justering av budgeten komma att ske under höstens budgetprocess.

Nettokostnader enligt gällande plan för verksamheten enligt gällande ekonomisk plan i budget 2023 och åren 2024–2026 i mnkr. Inget planerat överskott är beaktat nedan.

År	2023	2024	2025	2026
Kostnader (mnkr)	2 362	2 539	2 540	2 603

Nettokostnader enligt budgetberedningens Vårbudget innebär att det inte planeras för ett överskott 2024. Arbetet med åtgärdsplaner pågår i syfte att få till bestående kostnadsreduceringar med cirka 50 mnkr räknat i 2023 års budgetläge. Dessa åtgärdsplaner täcker inte hela behovet av kostnadsreduceringar. Överskjutande belopp kommer att täckas genom

upplösning av kommunens resultatutjämningsreserv. Genom att budgetera med överskott kan medel frigöras som kan användas till att i högre grad finansiera kommunens investeringar och därmed minska lånebehovet.

Nytt förslag:

År	2023	2024	2025	2026	2027
Kostnader (mnkr)	2 360*	2 482	2 560	2 636	2 708

* enligt kommunens Vårprognos

Kommunens pensionskostnader

Det nya pensionsavtalet, AKAP-KR, gäller från och med 2023 och beräknas kosta cirka 70 mnkr mer per år då avsättningen till pension ökar från 4,5 procent till 6 procent. Till det kommer ökade pensionskostnader till följd av uppräknigen av konsumentprisindex, kpi. Pensionskostnaderna täcks genom ett internt personalkostnadspålägg som ska täcka de externa kostnader finansförvaltningen har för pensionerna. Kommunen brukar följa SKR:s rekommendation men inför 2023 beslutades att personalkostnadspålägget skulle uppgå till 42,75 procent istället för den rekommenderade nivån 44,5 procent. Ökningen innebär en kostnadsökning på cirka 12 mnkr för nämnderna. En ökning som de inte fick kompensation för i budgetramarna.

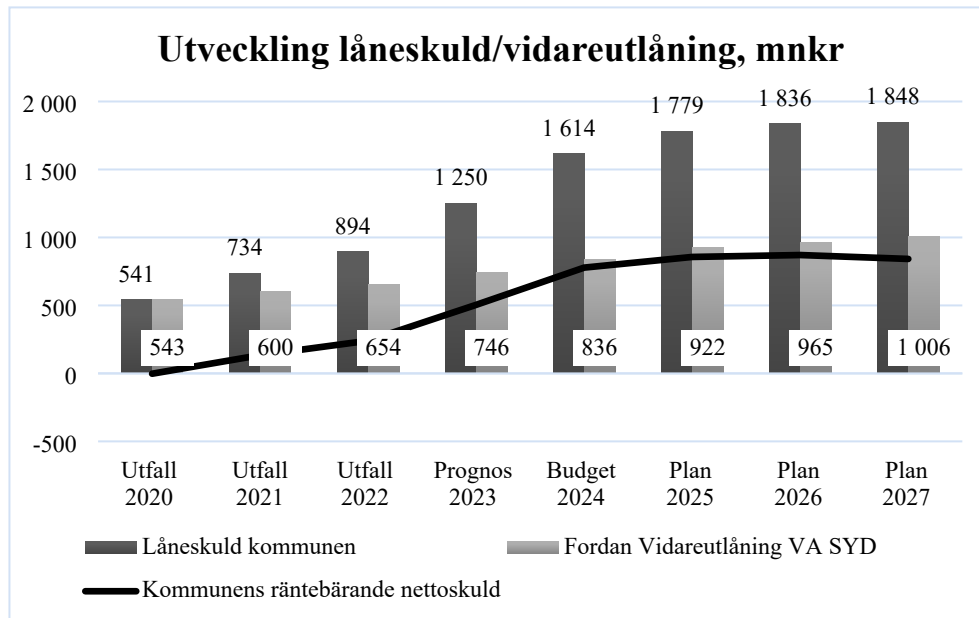
SKR föreslår nu en ytterligare höjning till 45,7 procent. SKR ger en generell rekommendation men eftersom löneläget skiljer mellan kommuner kan den faktiska kostnaden för pensioner också skilja sig åt mellan kommuner. Därmed kan en enskild kommun göra avsteg och ta ut ett pålägg som täcker kostnaderna.

Förslag: Budgetberedningen föreslår höjt internt personalkostnadspålägg till 43 procent vilket överensstämmer bättre med kommunens faktiska kostnad för pensioner.

Lånebehov – tillkommande räntekostnader

Kommunens investeringsplan kommande år omfattar projekt för över 1 miljard kronor. Finansiering kan inte ske med egna medel, det vill säga utan att låna pengar. Upplåningsbehovet bedöms vara 270 mnkr 2023 och 280 mnkr 2024. Inkluderas även kommande upplåningsbehov åt VA Syd kommer det innebära en utgående total låneskuld år 2027 på 1 848 mnkr. Kommunens räntebärande nettoskuld, dvs skillnaden mellan låneskulden och fordran på VA Syd uppgick 2020 till -2 mnkr, dvs kommunen hade en större fordran än skuld. Sedan dess har läget svängt och kommunen

beräknas ha en nettoskuld på 504 mnkr vid 2023 års slut och 842 mnkr år 2027.



Låneskulden per invånare beräknas utvecklas enligt följande:

År	2023	2024	2025	2026	2027
Låneskuld, kr/inv	36 023	46 379	50 974	52 457	52 650

En alltför hög låneskuld kan påverka kommunens kreditvärdighet och möjlighet att lånefinansiera framtida investeringsbehov och lokaler och infrastruktur. En viktig parameter i denna bedömning är koncernens totala lånesituation. Idag har Eslövs Bostads AB en låneskuld på cirka 1,2 mdkr.

Som en effekt av den ökande låneskulden kommer kommunens räntekostnader öka. Med dagens höga ränteläge kommer räntekostnaden för nyupplåningen bli någonstans kring 10–15 mnkr 2024. Denna ökade räntekostnad måste finansieras med hjälp av kommunens intäkter och det betyder att utrymmet för att tillföra nämnderna mer pengar minskar.

Nämndernas ramar 2024

Nämnder (med anslagsfinansiering) föreslås få kompensation för

Löneöversyn	100 %	40 mnkr
Indexeringar	Modell	14,7 mnkr
Måltid, interna hyror, städ	PKV-index	7,2 mnkr (2,2 %)
Allmän inflation	Behov prövas senare i höst	
Elkostnader	Ev kompensationer prövas under hösten	
Volym	Modell	-20,3 mnkr

Servicekommitténs indexering av hyra, städ, måltider och transporter föreslås begränsas till 2,2 procent. Uppräkning enligt PKV-index för oktober 2023 medger 6,0 procent men eftersom servicekommittén ska genomföra besparingar på 11,8 mnkr kan inte full debitering enligt PKV-index medges. Nettoeffekten blir 2,2 procent.

Investeringsbehov

Investeringsbehovet i kommunens anläggningar och inventarier måste ställas i relation till kommunens investeringsutrymme. Summan av årets avskrivningar och årets resultat utgör kommunens investeringsutrymme och är det belopp till vilket investeringar kan ske utan att någon nyupplåning behöver göras.

Investeringsplan återfinns i budget 2023 med planperiod fram till 2026. Investeringsbehoven i planen avseende förskola och skola bygger på lokalförsörjningsplanen som i sin tur utgår till stor del från befolkningsprognosen från våren 2022.

Den nya befolkningsprognosen från våren 2023 ger inte anledning till någon större revidering åt något håll. Däremot gör kommunens ekonomiska läge att projekt behöver ses över så att kalkyler är uppdaterade och att verksamhetens behov är ordentligt avstämt. Kommunen har inte råd att stå med lokalytor som inte nyttjas maximalt.

Kommunen har en hög investeringsnivå men genomförandegraden är förhållandevis låg. Detta har lett till kritik från revisorerna. Kommunen behöver arbeta med mer realistiska investeringsbudgetar per kalenderår för att öka genomförandegraden och minimera den summa som förs över till kommande år.

Förslag till reviderad lokalförsörjningsplan är behandlad av budgetberedningen efter remiss till nämnderna. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har presenterat förslag till investeringsbudget och plan till budgetberedningen.

Servicenämnden erhåller årsanslag på 10 mnkr för mindre projekt, upp till 2 mnkr, i syfte att hålla anläggningarna i god status över tid för att tillämpa god hushållning av kommunens resurser. När projekten omfattar mer än 2 mnkr ska det behandlas i lokalförsörjningsplanen innan medel tilldelas. Projekt som finansieras med årsanslag ska också vara värdehöjande, annars klassificeras det som driftsmedel och ska då helt och hållet finansieras via driftsmedel t.ex. underhållsmedel.

I hyran ingår 115 kr per kvm för lokaler äldre än tre år och 75 kr per kvm de första åren för nya lokaler. Servicenämnden förvaltar cirka 190 000 kvm.

Servicenämnden måste fortsätta med att arbeta med energieffektiviseringar och andra effektiviseringar i kommunens fastigheter för att uppnå en optimal fastighetsskötsel.

Budgetberedningens förslag:

Servicenämnden har i beslut anhållit om investeringsmedel om cirka 80 mnkr till investeringar och underhåll i kommunens fastigheter. Med hänvisning till kommunens ekonomiska situation och behov av att minska de årliga investeringsvolymerna återremitteras ärendet till Servicenämnden. Tillkommande underhålls- och reinvesteringsprojekt får för 2024 uppgå till maximalt 25 mnkr varav 10 mnkr avser årsanslag för mindre projekt (under 2 mnkr per projekt). Nämnden får i uppdrag att återkomma med ett nytt förslag i samband med budgetyttrandet.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har i beslut äskat investeringsmedel om 109,8 mnkr. Med hänvisning till kommunens ekonomiska situation och behov av att minska de årliga investeringsvolymerna återremitteras ärendet till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Nämnden får i uppdrag att återkomma med en reviderad investeringsbudget för 2024–2028 i samband med budgetyttrandet i september. Investeringsbudgeten får uppgå till maximalt 50 mnkr årligen plus årsanslag enligt 2023 års reviderade nivå.

Övriga nämnders investeringsbehov hanteras under höstens budgetprocess.

Nämndernas yttrande i samband med ordinarie sammanträde i september 2023

Alla nämnder lämnar yttrande över budgetberedningens förslag.

Givet kommunens mycket ansträngda ekonomiska läge ska eventuella förslag/behov som framförs i yttrandet vara kostnadsberäknade med en beskrivning av nyttan med insatsen.

Vidare ska nämnderna i yttrandet redogöra för hur arbetet med åtgärdsplanerna fortlöper samt även beskriva framtida möjligheter till kostnadsreduceringar genom exempelvis ändrade arbetssätt eller samverkan med andra.

Överblick budgetberedningens förslag för ekonomiska driftsramar netto, för åren 2024–2027

Uppräknad budget för 2023 (t o m juni) ingår för jämförelse/utgångspunkt.

I nämndernas ramar nedan ingår inte bedömt löneutfall 2023 på helårsnivå 2024. Detta kommer att regleras under höstens budgetarbete efter avslutad lönerevision. Lönekompensation för 2024 kommer att fördelas från finansförvaltningen efter avslutad lönerevision 2024.

Volymtilldelning sker för förskolebarn, elever och äldre enligt gällande modell.

Nämnd	2023	juni 2023	2024	2025	2026	2027
KS/Klk	-121,4	-121,6	-118,0	-117,0	-117,0	-117,0
BoF	-923,9	-932,1	-911,8	-930,5	-931,9	-936,9
GoV	-274,9	-274,9	-271,5	-278,4	-275,8	-273,0
KoF	-103,6	-104,1	-102,0	-102,0	-102,0	-102,0
MoS	-85,1	-89,4	-87,8	-87,7	-87,3	-87,3
Revisionen	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
SeF	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
VoO	-714,4	-714,4	-725,2	-732,3	-739,6	-747,9
Summa	-2 224,9	-2 238,2	-2 217,8	-2 249,4	-2 255,1	-2 265,6ö

Bilagor

Driftramar 2024

Kommunledningskontoret	
Budget 2023	-121,4
Utbildning, politiker	0,5
Fysisk planering	0,8
Tillkommande hyra 2023	-0,3
Lönerevision 2023	
Indexuppräknig	-0,3
Teknisk justering interndebering	-1,6
Överförmyndarnämnden	-0,3
Val till Europapamentet	-1,0
Åtgärdsplaner	6,2
Beredskapssatsningar	-0,7
Budget 2024	-118,0
Barn- och familjenämnden	
Budget 2023	-923,9
Utökad lovskola årskurs 9 23	0,8
Extra studietid, årskurs 4-9 23	0,7
Föräldraskapsprogram	0,3
Lönerevision 2023	
Volymjustering 2023	-9,4
Tillkommande hyra 2023	-8,2
Skolbibliotekarier	-0,1
Index hyra, städ, måltid mm	-4,4
Index externa avtal	-3,2
Volymjustering	18,1
Teknisk justering Klk interndebering	0,6
Åtgärdsplaner	17,0
Budget 2024	-911,8

Vård- och omsorgsnämnden	
Budget 2023	-714,4
FUT-utredare 2023	0,4
Generella statsbidrag	1,9
Lönerevision 2023	
Index hyra, städ, måltid mm	-0,6
Index externa avtal	-3,7
Kompensation riksnorm	-1,4
Teknisk justering interndebering	0,6
Volymkompensation	-7,7
Budget 2024	-724,8
Kultur- och fritidsnämnden	
Budget 2023	-103,7
Evenemang och ökad aktivitet	0,4
Lovaktivitet Unga för ungar 23	0,5
Gammal justering (Hypergene o e-handel)	0,1
Lönerevision 2023	
Tillkommande hyra 2023	-0,5
Skolbibliotekarier	0,1
Index hyra, städ, IT mm	-1,2
Teknisk justering Klk interndebering	0,1
Åtgärdsplaner	2,2
Budget 2024	-102,0

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	
Budget 2023	-85,2
Lönerevision 2023	
Avstämning kapitalkostnader 2022	-4,3
Index hyra, städ, IT mm	-0,1
Index externa avtal	-2,4
Teknisk justering Klk interndeb	0,2
Energikontoret Syd	-0,1
Kollektivtrafik (Seniorkort 70+)	-0,8
Effektivisering LED-armaturer	0,5
Åtgärdsplaner	4,4
Budget 2024	-87,8

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	
Budget 2023	-274,9
Lönerevision 2023	
Gammal justering (Hypergene o e-handel)	0,1
Volymkompensation	-3,7
Volymjustering 2023	0,0
Index hyra, städ, måltid mm	-0,7
Index externa avtal	-4,0
Teknisk justering Klk interndeb	0,1
Volymjustering 2024	1,5
Åtgärdsplaner	10,0
Budget 2024	-271,5
Servicenämnden	
Budget 2023	0,0
Budget 2024	0,0

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens förslag till investeringsbudget för gata, trafik och park för 2024 och plan för 2025–2028, bilaga

Projekt	Inv.ram beslutad enligt Kf	Inv.ram Ny kalkyl förslag	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nya projekt med kalkyl							
Trehäradsvägen etapp 4 (Sallerupsv-Lundav) inkl GC-väg på bro		-27,0		-2,0		-25,0	
Östergatan/Ringsjövägen etapp 2 o 3 (Bergavägen-Nils Jonssons väg) *		-32,0				-2,0	
Östergatan/Ringsjövägen etapp 5 (Kvarng-Storg)		-17,0					-2,0
Östergatan/Ringsjövägen etapp 1 (Östra v-Bergav)		-27,0					
Storgatan (Vävaregränd- Östergatan), Eslöv		-27,0				-2,0	
Storgatan etapp 1, Marieholm		-22,0					-2,0
Vångavägen etapp 1 (Vikingavägen-GC-väg)		-16,0					
Vångavägen etapp 2 (Västerg-Vikingav)		-16,0					
Bullervall Hurva		-3,0	-1,0		-1,0		-2,0
Sallerup och Flyinge lekplats		-16,0					
Badhusparken inkl lekplats		-16,0					
Delsumma	0,0	-219,0	-1,0	-2,0	-1,0	-29,0	-6,0
Lekplatser							
Ölycke områdeslekplats		-5,0		-5,0			
Harlösa och Gårdstånga lekplats		-6,0			-6,0		
Solkullen och Kungshult lekplats		-6,0				-6,0	
	0,0	-17,0	0,0	-5,0	-6,0	-6,0	0,0

Beslutade projekt med ny kalkyl							
Kanalgatan etapp 1 (Bryggaregatan - Trollsjögatan)	-22,0	-33,0	-30,0				
Kanalgatan etapp 2 (Föreningstorget- Västergatan) inkl park Timmermannen	-16,5	-31,5	-1,5		-30,0		
Kanalgatan etapp 3 (Västerg- Bryggareg)	-11,0	-31,0		-1,0		-30,0	
Gator Föreningstorget Torpstigen, Västerlångg, ev del av Kanalgatan	-16,5	-31,5		-30,0			
Kvarngatan inkl gc-väg etapp 2 (Österg-Pärlg)	-13,0	-16,0	-15,0				
Kvarngatan etapp 3 (Kvarnträ-Trehäradsv)	-22,0	-27,0			-2,0		-25,0
Trehäradsvägen etapp 1 (Verkstadsv-väg 113) exkl cirkulationsplats	-30,0	-26,0			-1,0		-25,0
Trehäradsvägen etapp 2 (Gasverksg-Verkstadsv)	-17,0	-27,0	-2,0		-25,0		
GC-väg Medborgarhuset- Bryggaregatan, etapp 1	-6,8	-11,0		-11,0			
GC-väg Medborgarhuset- Bryggaregatan, etapp 2		-15,0			-15,0		
GC-väg Ö Asmundtorp - Trollenäs	-24,0	-24,0	-1,0	-1,0	-1,0	-21,0	
GC-väg Vetegatan - Ö Asmundtorp	-5,0	-5,0	-0,5	-0,5	-0,5	-3,5	
Lekplats Stadsparken och parkåtgärder	-21,0	-31,0	-30,0				
Sundelius park inkl lekplats, Marieholm	-11,0	-21,0		-1,0		-20,0	
Delsumma	-215,8	-330,0	-80,0	-44,5	-74,5	-74,5	-50,0
Belysning							
Belysning landsbygden	-18,0	-18,0	-3,0				

Belysning landsbygden etapp 2	-19,0	-19,0	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Delsumma	-37,0	-37,0	-7,0	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Grönområden							
Park gröna torg	-16,0	-16,0		-15,0			
Parkåtgärder, Löberöd	-11,0	-11,0			-1,0		-10,0
Onsjöparken	-11,0	-11,0					-1,0
Delsumma	-38,0	-38,0	0,0	-15,0	-1,0	0,0	-11,0
Projekt i samarbete med Trafikverket och Skånetrafiken							
Hållplats Hurva	-2,3	-2,3			-2,3		
GC-väg Billinge - Röstånga	-13,5	-12,5	-1,0		-11,5		
GC-väg Stabbarp-Bosarp-Öslöv	-15,5	-13,0	-2,5	-10,5			
GC-väg Eslöv-Ellinge	-11,0	-11,0				-1,0	
Delsumma	-42,3	-38,8	-3,5	-10,5	-13,8	-1,0	0,0
Övriga projekt							
Industrispåret	-8,0	-8,0			-1,0		-7,0
Stinstorget	-11,0	-16,0	-1,0		-15,0		
Delsumma	-19,0	-24,0	-1,0	0,0	-16,0	0,0	-7,0
Årsanslag							
Teknisk utrustning			-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Investering naturvårdsåtgärder				-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Asfaltering			-9,5	-9,5	-9,5	-9,5	-9,5
Om- och nybyggnad gatanläggningar			-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5
Åtgärder i övriga orter			-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Utsmyckning			-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Fritids- och naturanläggning			-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Cykel, kollektivtrafik och trafiksäkerhet			-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Gatubelysning			-2,5	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Lekplatser			-2,5	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Grönområden Eslövs tätort			-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4

Grönområden byarna			-1,3	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Trädplanteringar enligt trädpolicy			-1,8	-1,8	-0,9	-0,9	-0,9
Dagvattenåtgärder			-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Broåtgärder			-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Delsumma			-28,9	-28,8	-27,9	-27,9	-27,9
Summa	-352,1	-703,8	-121,4	-109,8	-144,2	-142,4	-105,9

Tabell, förslag av investeringsanslag (mnkr) investeringar servicenämnden exklusive byggprojekt, 2024–2028.

Projekt / åtgärd	Investeringsanslag (mnkr) / År					
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Projekt över 2 mnkr						
Investering Kök						
Vasavångskolan	15,8					
Stehagsskolan	7,2					
Marieskolan		9,0				
Ölyckeskolan		13,0				
Flyinge			7,0			
Mottagningskök			5,3			
Flera kök				3,0	1,5	1,0
delsumma investeringsanslag kök	23,0	22,0	12,3	3,0	1,5	1,0
Takbyte						
Takbyte fotbollshallen, tennishallen Mariebo	6,0					
Takbyte utredning Medborgarhuset		0,5				
Takbyte Ölyckeskolan, marieskolan	4,5			12,0		
delsumma takbyte	10,5	0,5	0,0	12,0	0,0	0,0
Förskolor						
Takbyten och övriga underhållsåtgärder		6,0	6,0	6,0	2,0	5,0
Skolor						
Ytskiftsrenovering 3 st skolor		6,0	6,0			
Västra skolan, utredning	1,0					
Fridasroskolan, utredning	0,3					
delsumma förskolor och skolor	1,3	12,0	12,0	6,0	2,0	5,0
Administrativa lokaler						
Byte tätskikt garaget Stadshuset, åtgärder pelarec, ytskiftsrenovering		10,0	3,0	5,0		
delsumma administrativa lokaler	0,0	10,0	3,0	5,0	0,0	0,0
Idrottsanläggningar och bad						
Karlsrobadet, bassänger, reningsanläggning, takbyte, solceller	21,0	25,0				
Bergahallen renovering duschar 1,2 mnkr , byte belysning ID 3 mnkr		1,2	3,0			
Ölyckeskolans idrottshall	8,7					
delsumma idrottsanläggningar och bad	29,7	26,2	3,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt						
6 st Miljöhus: Norrevångskolan, Gasverket, Kunskapshuset, Carl Engström 2 st, Rådhuset		5,0				
Utbyte passersystem och åtgärder pga uppdateringar av mobilnätet		5,0				
delsumma övrigt	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Energieffektivisering						
Energieffektivisering: Byte belysning idrottshallar, administrativa lokaler		4,0				
utbyte fjärrvärmecentraler 8 objekt å 500 tkr	4,0					
delsumma energieffektivisering	4,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0
delsumma investeringar fastighetsunderhåll över 2 mnkr	68,5	84,7	30,3	26,0	3,5	6,0
Investeringsanslag fastighetsunderhåll under 2 mnkr	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Totalt fastighetsunderhåll, Investeringar	78,5	94,7	40,3	36,0	13,5	16,0
Övriga investeringsanslag						
Inventarier	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Maskiner	1,8	1,7	1,4	1,2	0,3	0,5
Storköksmaskiner	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Städmaskiner	0,5	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3
Summa övriga investeringsanslag	3,3	3,2	2,7	2,5	1,6	1,8
Totalsumma investeringar servicenämnden exklusive byggprojekt	81,8	97,9	43,0	38,5	15,1	17,8

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 96

KS.2023.0001

Budgetberedning 2024 års budget och planperiod 2025-2027**Ärendebeskrivning**

Beredning inför Vårbudget 2024.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Budgetberedning 2024 års budget och planperiod 2025-2027
- Förslag till Vårbudget inför 2024 - förutsättningar
- SKRs cirkulär 23:07
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 34, 2023 Förslag till investeringsbudget 2024 samt flerårsplan för 2025-2029
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 34, 2023 Förslag till investeringsbudget 2024 samt flerårsplan för 2025-2029, Bilaga 1 Investeringar 2024.
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 34, 2023 Förslag till investeringsbudget 2024 samt flerårsplan för 2025-2029, Bilaga 2 Årsanslag 2024
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 34, 2023 Förslag till investeringsbudget 2024 samt flerårsplan för 2025-2029, Bilaga 3 Exploateringsprojekt 2024.
- Servicenämndens beslut § 53, 2023 Budgetskrivelse för budget 2024 samt flerårsplan 2025-2027 samt investeringsplan 2024-2028
- Servicenämndens beslut § 53, 2023 Budgetskrivelse för budget 2024 samt flerårsplan 2025-2027 samt investeringsplan 2024-2028, Budgetskrivelse för budget 2024 samt flerårsplan 2025-2028.

Beredning

Som underlag till budgetarbetet har Sveriges Kommuners och Regioners, SKR, senaste prognos från 27 april använts för att få en bakgrund till den ekonomiska utvecklingen. Den senaste befolkningsprognosen från våren 2023 har använts för att beräkna volymförändringar enligt kommunens modell för kompensation. Enligt befolkningsprognosen ska befolkningen öka med nästan 500 personer under 2023. Med tanke på att befolkningen minskat med nästan 100 personer under årets första fyra månader kan kommunens intäkter för kommande år inte beräknas enligt befolkningsprognosen. I denna budgetberäkning har intäkterna baserats på en befolkningsökning på 100 personer.

Den rådande situationen med en hög inflation påverkar många delar av kommunens verksamhet. Frågan om kompensation för både höga energikostnader och livsmedelskostnader samt indexreglerade kostnader måste skjutas fram till

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsens arbetsutskott

budgetarbetet under hösten 2023.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har i beslut äskat investeringsmedel om 109,8 mnkr. Med hänvisning till kommunens ekonomiska situation och behov av att minska de årliga investeringsvolymerna återremitteras ärendet till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Nämnden får i uppdrag att återkomma med en reviderad investeringsbudget för 2024–2028 i samband med budgetyttrandet i september. Investeringsbudgeten får uppgå till maximalt 50 mnkr årligen plus årsanslag enligt 2023 års reviderade nivå.

Servicenämnden har i beslut anhållit om investeringsmedel om cirka 80 mnkr till investeringar och underhåll i kommunens fastigheter. Med hänvisning till kommunens ekonomiska situation och behov av att minska de årliga investeringsvolymerna återremitteras ärendet till Servicenämnden. Tillkommande underhålls- och reinvesteringsprojekt får för 2024 uppgå till maximalt 25 mnkr varav 10 mnkr avser årsanslag för mindre projekt (under 2 mnkr per projekt). Nämnden får i uppdrag att återkomma med ett nytt förslag i samband med budgetyttrandet.

Kommunens ekonomi är ansträngd och det finns begränsat med utrymme att räkna upp driftramar och investeringsnivåer. Budgetberedningen har i förslag till driftramar beaktat vad som framkom under vårens presidie möten.

Yrkanden

Catharina Malmborg (M) och Agneta Nilsson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslut

- Nämnderna får i uppdrag att senast i september lämna in ett budgetyttrande enligt separat mall.
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att återkomma med en reviderad investeringsbudget för 2024–2028 i samband med budgetyttrandet i september.
- Servicenämnden får i uppdrag att återkomma med ett reviderat förslag avseende tillkommande underhålls- och reinvesteringsprojekt för 2024.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar förslag till driftbudget för 2024 och plan för 2025–2027 till kommunstyrelsen för fortsatt behandling.

Deltar ej i beslutet

Fredrik Ottesen (SD) och Jasmina Muric (C) avstår från att delta i beslutet.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutet skickas till

Ekonomiavdelningen

Kommunstyrelsen

Nämnderna

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Ekonomisk månadsrapport augusti 2023

6

VoO.2023.0017

2023-09-14
Marcus Lind
+4641362356
marcus.lind@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut; Ekonomisk månadsrapport augusti 2023

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har upprättat en ekonomisk månadsrapport för augusti 2023 innehållande resultatrapport, driftredovisning och verksamhetsmått. Kommentarer till ekonomiskt utfall baseras på de siffror som redovisas samt information från budgetuppföljning med enhetschefer och statistik över beslutade insatser från myndigheten.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Ekonomisk månadsrapport
- Ekonomisk månadsrapport augusti 2023

Beredning

Vård- och omsorgsnämnden redovisar per den 31 augusti en avvikelse på -2,3 mnkr i förhållande till budget.

Prognos för helår 2023 beräknas till en avvikelse på -4,7 mnkr. I prognosen ingår en positiv resultatpåverkan om 3,6 mnkr utifrån tilldelade statsbidrag avseende att utöka sjuksköterskebemanningen inom äldreomsorgen och minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre. Totalt tilldelades vård- och omsorgsnämnden 19,9 mnkr men enligt riktlinjer från Rådet för kommunalredovisning har statsbidragen periodiserats över 18 månader från juli 2023 till december 2024.

I prognosen finns inte de äskande med som vård- och omsorgsnämnden gör till kommunstyrelsen. Totalt äskar vård- och omsorgsnämnden 4,1 mnkr avseende hyreshöjningar som nämnden inte tillfullo blivit kompenserade för i budgetramen

samt för ökade elkostnader. Erhåller nämnden full kompensation för hyreshöjningar och ökade elkostnader blir prognosen -0,6 mnkr.

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna upprättad ekonomisk rapport för augusti 2023 och översända den till kommunstyrelsen.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Handläggare

Ingrid Westerlund
Tf Förvaltningschef

Marcus Lind
Tf Ekonomi- och administrativ chef

Månadsrapport Vård och Omsorg

augusti

66,7%

2023-09-14

Resultatrapport	Budget		Utfall augusti	Förbrukning %	
	Helår	Period		Helår	Period
Intäkter	138 554	90 479	101 810	73%	113%
Kostnader	-854 154	-576 829	-590 446	69%	102%
Personalkostnader	-523 182	-356 336	-397 854	76%	112%
Lokalkostnader	-75 493	-50 331	-53 169	70%	106%
Övriga driftkostnader	-253 889	-169 102	-138 799	55%	82%
Kapitalkostnader	-1 590	-1 060	-623	39%	59%
Nettokostnader	-715 600	-486 351	-488 636	68%	100%
Kommunbidrag	-715 600	-486 351	-486 351		
Årets resultat			-2 285		

DRIFTRDOVISNING Vård och Omsorg	Budget Helår			Budget Period	Utfall Period			Avvikelse	Förbrukn % netto
	kostnad	intäkt	netto		kostnad	intäkt	netto		
Vård-och Omsorgsnämnden	-1 367	0	-1 367	-911	-822	0	-822	89	60,15%
Alkoholtillsyn	-50	257	207	138	-3	56	53	-85	25,65%
Äldreomsorg	-391 475	55 829	-335 646	-228 703	-288 980	51 001	-237 980	-9 277	70,90%
Funktionsnedsättning	-271 355	54 773	-216 582	-146 939	-177 797	36 191	-141 606	5 333	65,38%
Socialpsykiatri	-32 965	4 357	-28 608	-19 278	-21 857	2 750	-19 107	170	66,79%
Socialtjänsten över 18 år	-34 168	6 321	-27 847	-18 565	-22 213	5 437	-16 775	1 790	60,24%
Förvaltningsgemensamt	-60 422	1 777	-58 645	-40 970	-38 972	991	-37 981	2 989	64,76%
Ekonomiskt bistånd	-62 353	15 240	-47 113	-31 123	-39 801	5 384	-34 418	-3 294	73,05%
	-854 154	138 554	-715 600	-486 351	-590 446	101 810	-488 636	-2 285	

Redovisat per enhet

	Budget		Utfall per månad												Summa	Avvikelse perioden	Förbrukning %	
	Helår	Period	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec			Period	Helår
300000 Förvaltningschef,3A	15 279	3 337	491	352	503	373	139	640	459	6 335	0	0	0	0	9 291	-5 954	60,8%	61%
300200 Verksamh.chef Hälsa o bistånd	592	247	180	163	173	170	166	169	157	205	0	0	0	0	1 383	-1 136	233,5%	233%
310000 Myndighetschef C3	81 016	33 757	8 148	7 045	7 519	7 131	6 778	6 615	7 187	7 336	0	0	0	0	57 760	-24 003	71,3%	71%
320000 Adm.chef,3C	7 890	3 432	742	667	708	657	601	583	502	634	0	0	0	0	5 092	-1 661	64,5%	65%
330000 Utvecklingschef	14 150	6 496	635	858	823	2 766	1 390	1 050	1 205	1 621	0	0	0	0	10 348	-3 851	73,1%	73%
330001 Personal adm friskvård	800	333	55	28	24	44	51	44	33	32	0	0	0	0	311	22	38,9%	39%
340000 Verksamhetschef,3E	-5 297	-1 749	-566	-485	-194	-607	-555	-814	-195	-1 003	0	0	0	0	-4 420	2 671	83,4%	83%
340100 Enhetschef,3F,Trollsögård.	30 280	12 227	2 428	2 378	2 219	2 250	2 332	2 633	2 929	2 683	0	0	0	0	19 852	-7 626	65,6%	66%
340105 Enhetschef, Hemvård Väster	3 628	1 373	209	404	146	487	481	-82	344	566	0	0	0	0	2 555	-1 182	70,4%	70%
340110 Enhetschef,3G,Hemvård Söder	8 169	3 404	1 234	827	993	315	693	918	838	535	0	0	0	0	6 352	-2 949	77,8%	78%
340115 Enhetschef, Hemvård Ytter	11 651	4 570	1 054	1 227	53	916	1 266	-63	1 273	1 487	0	0	0	0	7 214	-2 645	61,9%	62%
340120 Enhetschef,3H,Hemvård Norr	4 044	1 503	142	526	232	209	372	-76	375	679	0	0	0	0	2 458	-955	60,8%	61%
340125 Enhetschef, Hemvård Öster	3 710	1 315	411	662	250	530	599	-139	309	545	0	0	0	0	3 168	-1 853	85,4%	85%
340130 Enhetschef,3I,Gjutaregården	22 224	8 989	1 905	1 886	1 699	1 899	1 820	1 669	2 057	1 883	0	0	0	0	14 818	-5 829	66,7%	67%
340140 Enhetschef,3J,Ölycke	21 899	8 873	1 804	1 793	1 777	1 705	1 803	1 764	1 974	1 924	0	0	0	0	14 544	-5 671	66,4%	66%
340150 Enhetschef,3K,Bergagården	28 009	11 340	2 542	2 444	2 249	2 354	3 101	2 059	2 260	2 387	0	0	0	0	19 396	-8 055	69,2%	69%
340160 Enhetschef,3L,Hemsjukvård	42 133	17 556	4 186	3 832	3 991	3 963	3 714	4 182	3 690	5 324	0	0	0	0	32 882	-15 326	78,0%	78%
340170 Enhetschef,3M,Rehab	20 869	8 633	1 797	1 685	1 898	1 894	1 616	2 166	773	1 542	0	0	0	0	13 371	-4 738	64,1%	64%
340180 Enhetschef,3N,Solhällan	26 482	10 692	2 184	2 035	1 937	1 944	2 125	1 600	2 306	2 432	0	0	0	0	16 562	-5 871	62,5%	63%
340185 Enhetschef,3Å,Vårilöken	6 378	4 029	841	820	643	741	535	310	263	268	0	0	0	0	4 420	-391	69,3%	69%
340190 Enhetschef,3O,Kärråkra	18 833	7 638	1 718	1 621	1 944	1 694	1 924	1 809	1 925	1 857	0	0	0	0	14 491	-6 853	76,9%	77%
340191 Enhetschef, Kärråkra	23 470	9 487	2 282	2 178	1 908	2 020	2 361	2 585	2 600	2 581	0	0	0	0	18 515	-9 028	78,9%	79%
340192 Enhetschef, Alegården	2 476	1 032	311	293	278	262	298	285	333	324	0	0	0	0	2 384	-1 352	96,3%	96%
350000 Verksamhetschef,3P	17 847	7 575	1 491	1 043	1 588	1 944	759	878	2 030	908	0	0	0	0	10 641	-3 066	59,6%	60%
350110 Enhetschef, LSS	24 660	9 807	2 000	2 056	1 859	1 884	2 032	2 015	2 043	2 095	0	0	0	0	15 986	-6 179	64,8%	65%
350120 Enhetschef,3S LSS omr5	20 872	8 294	1 745	1 670	1 573	1 653	1 729	1 661	2 059	1 694	0	0	0	0	13 785	-5 491	66,0%	66%
350130 Enhetschef,3T LSS B o Ungd	24 456	10 037	2 152	1 626	1 869	2 013	2 081	2 184	2 216	2 112	0	0	0	0	16 254	-6 217	66,5%	66%
350131 Ledsag,avlös,kontakt, LSS	2 713	1 130	198	193	184	198	187	189	185	180	0	0	0	0	1 514	-384	55,8%	56%
350140 Enhetschef,3U LSS Omr4	20 096	8 126	1 778	1 587	1 498	1 699	1 641	1 689	1 967	1 669	0	0	0	0	13 528	-5 402	67,3%	67%
350150 Personlig assistans extern	23 647	9 853	2 038	2 490	1 819	2 152	2 027	2 503	1 705	678	0	0	0	0	15 413	-5 559	65,2%	65%
350160 Personlig assistans krets 1&2	12 260	5 363	1 284	1 300	887	724	1 089	1 082	1 020	1 259	0	0	0	0	8 645	-3 282	70,5%	71%
350161 Personlig assistans krets 3	8 461	3 345	661	645	434	850	767	805	692	849	0	0	0	0	5 703	-2 359	67,4%	67%
350162 Personlig assistans övrigt	2 177	891	238	243	228	216	213	199	259	248	0	0	0	0	1 843	-952	84,7%	85%
350170 Enhetschef,3Y LSS omr3	29 991	11 944	2 556	2 566	2 281	2 237	2 426	2 600	2 901	2 616	0	0	0	0	20 184	-8 240	67,3%	67%
350180 Enhetschef,3Z LSS dagl vsh	26 495	10 926	1 974	2 107	2 312	2 180	2 317	2 339	2 449	777	0	0	0	0	16 456	-5 530	62,1%	62%
350190 Enhetschef,3Å socialpsyk.	31 514	12 873	2 787	2 526	2 350	2 413	2 693	2 527	2 845	2 640	0	0	0	0	20 780	-7 907	65,9%	66%
360000 Enhetschef Soc.tjänsten +18 år	7 219	3 008	462	574	662	618	644	668	493	428	0	0	0	0	4 548	-1 540	63,0%	63%
360010 Enheten f ekonomiskt bistånd	47 045	19 102	4 407	4 265	4 262	3 747	4 573	4 524	4 122	4 508	0	0	0	0	34 408	-15 306	73,1%	73%
360020 Öppenvården	7 033	2 931	544	510	442	414	539	567	541	577	0	0	0	0	4 134	-1 204	58,8%	59%
360030 Vård o behandling 3R	15 122	6 301	899	1 414	1 012	1 028	1 352	1 264	944	1 229	0	0	0	0	9 141	-2 840	60,4%	60%
360040 Övrig vuxenrådgivning 3R	1 994	831	154	160	164	172	170	156	97	108	0	0	0	0	1 181	-350	59,2%	59%
360050 Mötesplats Karidal	3 311	1 379	291	310	304	303	322	307	190	-285	0	0	0	0	1 741	-361	52,6%	53%
Total	715 600	292 229	62 394	60 523	57 501	60 162	61 170	58 061	62 356	66 469	0	0	0	0	488 636	-196 407	68,3%	167%
Budget	715 600		60 283	57 946	57 946	57 946	58 109	60 822	64 494	68 805	0	0	0	0	486 351			
Resultat			-2 111	-2 577	445	-2 216	-3 062	2 761	2 138	2 336	0	0	0	0	-2 285			

Verksamhetsredovisning personlig assistans

Antal timmar inom personlig assistans																				Antal timmar				+ = använt färre timmar - = använt fler timmar	
Redovisat utfall per månad	Intern utförare					Intern utförare					Extern utförare					Extern utförare					Summa per månad	Budget 2023	Utfall +/- 2023	Prognos 2023	
	LSS*** 2019	2020	2021	2022	2023	SFB 20 första timmarna 2019	2020	2021	2022	2023	LSS* 2019	2020	2021	2022	2023	SFB 20 första timmarna** 2019	2020	2021	2022	2023					
januari	1 611	1 792	2 190	1 653	1 652	1 961	1 740	1 479	1 566	1 560	1 343	2 154	1 855	2 955	3 202	3 306	3 219	3 306	3 306	3 033	9 447	9 447	0	9 447	
februari	1 611	1 792	2 190	1 653	1 652	1 914	1 740	1 479	1 566	1 560	1 343	2 154	1 855	2 955	3 202	3 306	3 149	3 306	3 306	3 033	9 447	9 447	0	9 447	
mars	1 611	1 653	2 190	1 653	1 652	1 827	1 792	1 479	1 566	1 560	1 343	2 154	1 855	3 714	3 202	3 306	3 219	3 306	2 958	3 033	9 447	9 447	0	9 447	
april	2 034	1 653	2 149	1 653	1 652	1 760	1 792	1 479	1 566	1 560	1 516	2 154	2 283	3 714	3 202	3 306	3 219	3 306	2 958	3 033	9 447	9 447	0	9 447	
maj	1 680	2 149	2 149	1 653	1 652	1 740	1 792	1 479	1 566	1 479	1 516	2 154	2 283	3 714	3 202	3 306	3 219	3 393	2 958	3 033	9 366	9 447	81	9 366	
juni	1 767	2 149	1 791	1 653	1 652	1 740	1 479	1 566	1 566	1 479	1 581	2 154	2 214	3 714	3 202	3 219	3 219	3 393	2 958	2 958	9 291	9 447	156	9 291	
juli	1 791	2 149	1 791	1 653	1 652	1 740	1 479	1 566	1 566	1 479	1 822	2 154	2 084	3 714	3 202	3 219	3 219	3 393	2 958	2 958	9 291	9 447	156	9 291	
augusti	1 791	2 149	1 791	1 653	1 652	1 740	1 479	1 566	1 566	1 479	1 822	2 154	2 405	3 714	3 202	3 219	3 219	3 393	2 871	2 958	9 291	9 447	156	9 291	
september	1 791	2 149	1 791	1 653		1 740	1 479	1 566	1 566		2 154	2 154	2 578	3 714		3 219	3 219	3 306	2 958		0	0	0	0	
oktober	1 791	2 149	1 791	1 653		1 740	1 479	1 566	1 566		2 154	2 154	2 687	3 714		3 219	3 219	3 306	2 958		0	0	0	0	
november	1 791	2 149	1 652	1 653		1 740	1 479	1 566	1 566		2 154	2 154	2 955	3 714		3 219	3 306	3 306	2 958		0	0	0	0	
december	1 791	2 149	1 652	1 653		1 740	1 479	1 566	1 566		2 154	2 154	2 955	3 714		3 219	3 219	3 306	2 958		0	0	0	0	
Summa totalt	21 060	24 082	23 127	19 836		21 382	19 209	18 357	18 792	12 156	20 902	25 848	28 009	43 050	25 616	39 063	38 645	40 020	36 105	24 039	75 027	75 576	549	75 027	

Verksamhetsredovisning LSS**2023**

Verksamhetsmått per månad - LSS boende	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal inkomna ansökningar	2	3	1	0	2	2	2	0				
Antal nya beslut utan placering	2	0	2		1	0	0	0				
Antal ej verkställda beslut > 3 månader	4	4	4		0	4	5	4				
Antal verkställda beslut - internt	165	166	166	169	169	168	168	163				
Antal verkställda beslut - externt	4	4	4	4	4	3	3	3				

2023

Verksamhetsmått per månad -LSS övrigt	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal beslut om daglig verksamhet	190	194	194	193	194	193	196	195				
Antal beslut om korttidsvistelse	63	59	57	60	59	69	69	71				
Antal beslut om korttidstillsyn	38	37	34	40	39	39	39	40				

2022

Verksamhetsmått per månad - LSS boende	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal inkomna ansökningar			1	1	2	3	3	1	4	0	6	1
Antal nya beslut utan placering			1	1	1	0	0	0	1	0	1	0
Antal ej verkställda beslut > 3 månader	2	2	2	0	1	1	2	3	4	3	3	4
Antal verkställda beslut - internt	165	168	170	177	170	171	171	171	174	172	171	170
Antal verkställda beslut - externt	4	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4

2022

Verksamhetsmått per månad -LSS övrigt	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal beslut om daglig verksamhet	172	183	188	187	187	188	187	191	192	191	191	192
Antal beslut om korttidsvistelse	61	64	65	65	65	68	70	64	63	64	61	59
Antal beslut om korttidstillsyn	30	29	32	32	31	35	35	37	35	35	34	35

Verksamhetsredovisning Socialpsykiatri**2023**

Verksamhetsmått per månad - Vobo	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal inkomna ansökningar	1	1	0	2	2	2	1	0				
Antal nya beslut utan placering		0	0	0		2	2	1				
Antal ej verkställda beslut > 3 månader	0	0	0	0	0	0	0	0				
Antal verkställda beslut - internt	25	29	25	25	25	25	25	26				
Antal verkställda beslut - externt	9	8	9	9	9	9	9	10				

2023

Verksamhetsmått per månad - övrigt	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal beslut om sysselsättning	28	30	31	28	28	31	31	30				
Antal beslut om boendestöd	63	70	68	65	61	61	57	61				

2022

Verksamhetsmått per månad - Vobo	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal inkomna ansökningar			1	1	0	1	1	1	2	1	1	2
Antal nya beslut utan placering												
Antal ej verkställda beslut > 3 månader	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Antal verkställda beslut - internt	26	26	28	25	25	26	26	26	26	26	26	26
Antal verkställda beslut - externt	10	14	18	15	12	12	12	16	16	16	16	16

2022

Verksamhetsmått per månad - övrigt	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal beslut om sysselsättning	34	32	31	29	30	30	31	30	30	31	31	32
Antal beslut om boendestöd	58	60	60	59	59	61	62	62	65	69	68	68

	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December
EKONOMISKT BISTÅND												
Antal nya ärenden ekonomiskt bistånd	47	38	39	35	40	51	0	0	0	0	0	0
Antal avslutade ärenden	28	23	38	36	42	42	0	0	0	0	0	0
Avslutade med avslutsorsak arbete	9	6	2	6	4	4	0	0	0	0	0	0
Avslutade med avslutsorsak studier	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0
Antal remisser /beslut om arbetsmarknadsinsats	14	12	23	16	23	14	0	0	0	0	0	0
Antal hushåll som beviljats ekonomiskt bistånd	352	348	348	343	342	347	322	327	0	0	0	0
Antal pågående ärenden	464	460	466	460	465	474	0	0	0	0	0	0
Antal beviljade beslut	463	698	569	411	496	459	0	0	0	0	0	0
Antal avslagsbeslut	233	193	241	197	244	237	0	0	0	0	0	0
Kostnad, beviljat ekonomiskt bistånd	3 584 931 kr	3 492 093 kr	3 492 093 kr	3 148 080 kr	3 673 724 kr	3 385 130 kr	2 942 739 kr	3 434 397 kr	- kr	- kr	- kr	- kr
Genomsnittskostnad per hushåll	10 184 kr	10 035 kr	10 035 kr	9 178 kr	10 742 kr	9 755 kr	9 139 kr	10 503 kr				
Boendegruppen, antal kontrakt	65	63	68	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Hushållets storlek												
MIGRATION												
Intäkt, migrationsverket (schablon)	-454 060	-568 520	-461 045	-557 240	0	0	0	0	0	0	0	0
Intäkt, migrationsverket (eftersökning)	-59 373	0	-52 122	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bosatta												
Anvisade												
BUDGET -OCH SKULDRÅDGIVNING												
Antal nytillkomna ärenden:	17	12	19	12	0	0	0	0	0	0	0	0
Antal avslutade ärenden:	13	5	10	8	9	0	0	0	0	0	0	0
Antal skuldsaneringsansökningar:	2	6	5	1	7	0	0	0	0	0	0	0
Beviljade skuldsaneringar:	5	4	4	7	1	0	0	0	0	0	0	0
DÖDSBOANMÄLAN												
Antal dödsboanmälningar	5	3	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0

Månadsrapport Vård och Omsorg

2023-09-14

Personalnyckeltal

Andel heltidsanställda

Anställning	Timavlönade - 50 %	51 - 74 %	75 - 99 %	100 %	Total
Övriga	3,4%	-	-	48,3%	48,3%
Tillsvidareanställda	-	0,7%	2,0%	13,0%	84,2%
Timavlönade	100,0%	-	-	-	100%
Visstidsanställda	-	0,8%	0,8%	64,4%	33,9%
					100%

Fördelning utbildad personal i %

jul-23

Andel utb personal	ÄO	Tillsvidare	
Andel utb personal	ÄO	Visstid	87,0%
Andel utb personal	LSS	Tillsvidare	89,0%
Andel utb personal	LSS	Visstid	38,0%
Andel utb personal	Totalt	Tillsvidare	84,0%
Andel utb personal	Totalt	Visstid	24,0%

Timavlönade

jun-23

Antal timavlönade utan ledsagare/avlösare	517
Antal timavlönade med ledsagare/avlösare	586

Arbetade timmar av timavlönade (med och utan ledsagare/avl)

jun-23

Antal timavlönade	393	Antal timavlönade inkl ledsagare/avlösare	449
Arbetade timmar	18909,4	Antal arbetade timmar inkl ledsagare/avlösare	21222
Arbetade tim i snitt	48,11552163	Arbetade timmar i snitt inkl ledsagare/avlösare	47,2650334

Hälsotal VoO 2023

Månad	Hälsotal %
Januari	90,4
Februari	89,9
Mars	89,9
April	91
Maj	90,3
Juni	91,2
Juli	92,6
Augusti	93,1
September	0
Oktober	0
November	0
December	0
	90,2

0,0

Hälsotal VoO 2022

Månad
Januari
Februari
Mars
April
Maj
Juni
Juli
Augusti
September
Oktober
November
December

**Yttrande över förslag till miljöstrategi för Eslöv
med tillhörande planer: Naturplan för Eslöv,
Miljöplan för Eslöv och Energi- och klimatplan
för Eslöv**

7

VoO.2023.0330

2023-09-07

Otto Graudums
0413-62155
otto.graudums@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut; Yttrande över förslag till Miljöstrategi samt anslutande planer

Ärendebeskrivning

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har beslutat att skicka förslag till Miljöstrategi för Eslöv med tillhörande planer: Naturplan för Eslöv, Miljöplan för Eslöv och Energi- och klimatplan för Eslöv skickas på remiss till samtliga kommunens nämnder. Synpunkter på de utskickade remissversionerna ska vara inkomna till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden senast den 30 september 2023.

Beslutsunderlag

Remiss av miljöstrategi för Eslöv med tillhörande planer
Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 100
Reviderad Energi- och klimatplan
Reviderad Miljöplan
Reviderad Naturplan
Reviderad Miljöstrategi

Beredning

Vård- och omsorgsförvaltningen noterar att Miljöplanen (2:1) behandlar temat *Gifrfria skolor och förskolor*. Förvaltningen anser att motsvarande strävanden även bör anses relevanta inom de verksamheter som Vård och Omsorg bedriver i form av olika vård- och omsorgsboenden, LSS-boenden samt daglig verksamhet. Förvaltningen anser därför att planen bör kompletteras med detta.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden antar förvaltningens yttrande som sitt eget och översänder det till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Beslutet skickas till
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Otto Graudums
Utredningssekreterare

Ingrid Westerlund
Tf förvaltningschef

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

§ 100

MOS.2023.0078

Remiss av miljöstrategi för Eslöv med tillhörande planer: Naturplan för Eslöv, Miljöplan för Eslöv och Energi- och klimatplan för Eslöv

Ärendebeskrivning

Under 2022 påbörjades arbetet med att förenkla, effektivisera och utveckla kommunorganisationens miljöarbete och samordningen av det. Arbetet innebär att en miljöstrategi ska tas fram, med mål och indikatorer. Målen ska visa kommunorganisationens ambition och riktning inom miljöområdet och indikatorerna ska visa på status och behov av insatser.

Tre planer som ska koppla till miljöstrategin ska också tas fram: Naturplan för Eslöv, Miljöplan för Eslöv och Energi- och klimatplan för Eslöv, i dem beskrivs det arbete som ska leda fram till målen i miljöstrategin. Miljöstrategin med planerna ska följas upp i en gemensam process och ha en gemensam organisation. Planerna har ett gemensamt upplägg där åtgärder, kostnader och ansvar görs tydligt.

Till miljöstrategin kopplas också den avfallsplan som tas fram i samarbete med kommunerna Höör och Hörby samt avfallsbolaget Mellanskånes renhållningsaktiebolag (Merab). Den kommer att omfattas av samma organisation och uppföljningsprocess.

Det nya miljöstyrsystemet ska vara enkelt att förstå, enhetligt, koncist, tydligt och samla det arbete som bidrar till de nationella miljömålen och därmed till stora delar av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

I framtagandet av systemet har en organisation med kommunens ledningsgrupp och andra nyckelpersoner inom organisationen varit delaktiga. En workshop med de tjänstepersoner som ingår i processorganisationen och kommunstyrelsens arbetsutskott genomfördes i juni 2022. Dialoger och workshops har genomförts med verksamheter som kommer att beröras av åtgärder i planerna och ledningsgrupper med flera har erbjudits och fått dragningar om systemets upplägg och innehåll. Förutom kommunorganisationens förvaltningar har också bolagen ebo, Merab och Krafringen varit delaktiga i arbetet med framtagandet.

Under våren 2023 var Miljöstrategi för Eslöv ute på tjänstepersonremiss. Inkomna synpunkter har hanterats i det nu liggande förslaget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse. Remiss för Miljöstrategi för Eslöv med tillhörande planer: Naturplan för Eslöv, Miljöplan för Eslöv och Energi- och klimatplan för Eslöv

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

- Reviderad Miljöstrategi för Eslöv - remissversion
- Reviderad Naturplan för Eslöv - remissversion
- Reviderad Miljöplan för Eslöv - remissversion
- Reviderad Energi- och klimatplan för Eslöv - remissversion

Beredning

1999 antogs de nationella miljömålen och det så kallade generationsmålet som är ett övergripande mål som inriktar den svenska miljöpolitiken och är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället. Generationsmålet sju strecksatser förtydligar målets innebörd och visar vad miljöpolitiken ska fokusera på, nämligen att:

- Ekosystemen har återhämtat sig, eller är på väg att återhämta sig, och deras förmåga att långsiktigt generera ekosystemtjänster är säkrad.
- Den biologiska mångfalden och natur- och kulturmiljön bevaras, främjas och nyttjas hållbart.
- Människors hälsa utsätts för minimal negativ miljöpåverkan samtidigt som miljöns positiva inverkan på människors hälsa främjas.
- Kretsloppen är resurseffektiva och så långt som möjligt fria från farliga ämnen.
- En god hushållning sker med naturresurserna.
- Andelen förnybar energi ökar och energianvändningen är effektiv med minimal påverkan på miljön.
- Konsumtionsmönstren av varor och tjänster orsakar så små miljö- och hälsoproblem som möjligt.

När miljömålen kom riktades en uppmaning till samhällets alla aktörer om att bidra aktivt till dem. Kommunerna har varit viktiga aktörer i arbetet med miljömålen under hela perioden de har varit aktuella. När de globala hållbarhetsmålen kom 2015 bestämdes att det nationella miljömålssystemet ska utgöra Sveriges bidrag till den ekologiska hållbarhetsdimensionen i Agenda 2030.

Eslöv är en av Sveriges ekokommuner och har därmed visat på ambitionen om att vilja ta ansvar för att bidra till en hållbar utveckling.

Enligt Lag om kommunal energiplanering ska varje kommun ha en energiplan. Det förslag på Energi- och klimatplan för Eslöv som har tagits fram anses utgöra en sådan plan i lagens mening, samtidigt som den också bidrar till det nationella miljömålssystemet.

När arbetet med att ta fram miljöstrategin och planerna kopplade till den startade upp fanns ett flertal styrdokument för frågor kopplade till det nationella miljömålssystemet runt om i kommunorganisationen. Dokumenten var inte tydligt

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

kopplade till, eller avgränsade mot, varandra och i flera fall uttalades olika mål och ställningstaganden i samma fråga i olika dokument.

För att skapa den tydlighet och den förenklade organisation som önskas har arbetet med att ta fram en sjö- och vattendragsplan inom paraplyorganisationen Eslövs vatten (samverkan mellan Eslövs kommun och VA SYD angående tekniska vattenfrågor) stoppats. Frågorna som skulle inrymmas i den ligger nu istället i Naturplan för Eslöv. Det innebär att allt arbete som rör natur och biologisk mångfald finns samlad, oavsett om det handlar om land- eller vattenmiljöer.

Uttalade miljöambitioner i lokalförsörjningsplanen och i riktlinjer för inköp och upphandling kommer att tas bort. Istället ska hänvisningar därifrån göras till miljöstrategin och planerna till den. Det innebär att en större del av kommunorganisationens miljöarbete kommer att inrymmas i ett gemensamt system som följs upp, utvärderas och presenteras gemensamt.

För att undvika dubbelstyrning (att en fråga styrs från flera håll) föreslås att det naturmiljöprogram som antogs av kommunfullmäktige 2020 upphävas som styrande dokument i samband med att Miljöstrategin antas. Materialet föreslås istället omarbetas och, tillsammans med det gedigna underlagsmaterial som togs fram i samband med arbetet med sjö- och vattendragsplanen, framöver utgöra ett kunskapsunderlag kopplat till Miljöstrategi för Eslöv.

Andra tidigare beslut gällande planer med mera som omfattar frågor som kommer att hanteras inom miljöstrategin kommer att föreslås upphävas i samband med miljöstrategins beslutsprocess.

Beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar att förslag till Miljöstrategi för Eslöv med tillhörande planer: Naturplan för Eslöv, Miljöplan för Eslöv och Energi- och klimatplan för Eslöv skickas på remiss till kommunens nämnder, med flera enligt sändlista.

Synpunkter på de utskickade remissversionerna ska vara inkomna till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, MiljoochSamhallsbyggnad@eslov.se, senast 30 september 2023.

Beslutet skickas till

Kommunens samtliga nämnder

Kommunledningskontoret, tillväxtavdelningen

Ebo

Merab

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Miljö- och
samhällsbyggnadsnämnden

Krafringen
VA SYD
Länsstyrelsen Skåne
Hörs kommun
Hörby kommun

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

MILJÖSTRATEGI FÖR ESLÖV – REMISSVERSION

Miljöstrategin ska bidra till att skapa en hållbar utveckling. Miljöstrategin gäller för kommunens förvaltningar och för de kommunala bolagen ebo och Merab.

Innehåll

Bakgrund och syfte	4
Ansvar och förväntningar	4
Från mål, genom prioriteringar, till resultat	5
Kopplingar	5
Styrmedel	5
Ansvar.....	5
Utveckling av befintliga processer	5
Kommunikation.....	6
Utbildning.....	6
Samverkan	6
Stöttning/samordning	6
Morötter och piskor	6
Uppföljning och redovisning av resultat	6
Organisation.....	7
Kommunfullmäktige.....	7
Styrgrupp	7
Intern referensgrupp	7
Samordnare.....	7
Uppföljning.....	7
Målen.....	8
1. Rik natur i Eslöv	8
Andelen skyddad natur ska öka	8
Den biologiska mångfalden och ekosystemen ska skyddas, bevara och utvecklas	9
Våra vattenförekomster ska uppnå God ekologisk- och kemisk status...9	
Sprida information om, och locka ut människor i, naturen.....	10
2. Ren miljö i Eslöv.....	11

<i>Vara en god miljö-förebild</i>	11
<i>Skydda människor och miljö för exponering av farliga kemiska ämnen, med extra fokus på att skapa giftfria miljöer för barn och unga</i>	12
<i>Kommunikation och samverkan</i>	13
<i>Minskad nedskräpning, avfallsminimering och hållbar avfallshantering</i>	13
3. Begränsad klimatpåverkan i Eslöv	14
<i>Balanserade växthusgasutsläpp</i>	14
<i>Fossilbränslefrött</i>	14
<i>Minska effekt- och energianvändningen</i>	15
<i>Mer förnybar energiproduktion</i>	15
<i>Hållbara transporter och resor</i>	16
Bilaga 1 – Indikatorer	17
Indikatorer rik miljö i Eslöv	17
Indikatorer Ren miljö i Eslöv	17
Indikatorer Begränsad klimatpåverkan i Eslöv	18

Bakgrund och syfte

Miljöstrategi för Eslöv visar riktningen för miljöarbetet och den miljöförändring som Eslövs kommunorganisation vill se framåt. Miljöstrategin samlar och presenterar den politiska viljan med kommunorganisationens miljöarbete och utgör ramen för det arbete som bedrivs och som bidrar till de nationella miljömålen och därmed till stora delar av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Till miljöstrategin kopplas ett antal planer och tillsammans utgör de den strategiska miljöstyrningen av Eslövs kommunorganisation. Miljöstrategin och planerna kopplade till den ska generera miljönytta för dem som bor och verkar i Eslövs kommun, men också för naturen och de ännu ofödda.

Miljöstrategin innehåller mål, beskrivningar av metoder och arbetssätt som kan användas för att nå fram till målen, samt indikatorer (bilaga 1) som ska mäta status och visa på behov av åtgärder.

I miljöstrategin finns inga utdelade ansvar eller beskrivna resursbehov. Det kommer att finnas i de planer som ska kopplas till miljöstrategin. Miljöstrategin inkluderar och uppmanar alla verksamheter inom Eslövs kommunorganisation.

Ansvar och förväntningar

Det finns ett tydligt uttalat och utdelat ansvar från riksdagen till kommunerna om att arbeta aktivt för att bidra till det nationella miljömålsarbetet och därmed till stora delar av Agenda 2030.

Eslövs kommun ska ta ansvar och leva upp till förväntningar från riksdag, regering och statliga myndigheter kopplade till det nationella miljömålssystemet.

De åtgärderna i *TILLSAMMANS FÖR ETT HÅLLBART SKÅNE - Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2022–2025* där kommunerna har tilldelats ansvar, ska lyftas in i planer kopplade till miljöstrategin i de fall de anses möjligt, prioriterat och befogat.

Enligt Eslövs kommuns reglemente är det Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden som ansvarar för samordningen av kommunens miljöstrategiska arbete.

Från mål, genom prioriteringar, till resultat

Miljöstyrningen i Eslövs kommun bygger på en röd tråd från de mål som presenteras här i miljöstrategin, genom identifierade behov och prioriterade åtgärder i de planer som finns kopplade till miljöstrategin, till uppföljning, analys, presentation av resultat och fortsatt utveckling av miljöarbetet inom kommunorganisationen.

Kopplingar

Miljöstrategi för Eslöv kopplar till Agenda 2030, de 16 nationella miljömålen, de regionala miljömålen, regionala åtgärdsprogram och strategier, den nationella livsmedelsstrategin och lagstiftning inom området samt till kommunorganisationens budget och översiktsplan för Eslöv.

Till miljöstrategin kopplas *Naturplan för Eslöv, Miljöplan för Eslöv, Energi- och klimatplan för Eslöv*. Dessa har i sin tur kopplingar till andra styrsystem, till exempel *Riktlinjer för inköp och upphandling, Lokalförsörjningsplan för Eslöv, Riktlinjer för markanvisning, Grönplan för Eslöv, vattenrådets åtgärdsplaner* och *Trafikstrategi- och trafikplan för Eslöv*.

Till miljöstrategin kopplas också *Avfallsplan för Eslöv, Höör och Hörby kommuner med handlingsplan för resurshushållning och cirkulära materialflöden 2023–2026* som innehåller mål och åtgärder enligt krav i miljöbalken och avfallsförordningen.

Styrmedel

Styrmedel är de strategiska verktyg som kan användas för att styra i rätt riktning mot målen. Här beskrivs några av dem.

Ansvar

Alla verksamheter har ansvar för att bidra till målen. Målformuleringarna är öppna och ger utrymme för flexibilitet. Det ställer höga krav på verksamheterna att själva hitta sina respektive möjligheter att arbeta i miljöstrategins utpekade riktning. I planerna kopplade till miljöstrategin beskrivs ansvar för olika specifika åtgärder och vilka resurser de kräver.

Utveckling av befintliga processer

Miljöarbetet ska arbetas in i kommunorganisationens befintliga processer, såsom upphandling, inköp, fysisk planering, exploatering, skötsel, avtal,

näringslivssamverkan, rådgivning, drift och måltidsverksamhet, kommunikation med mera.

Kommunikation

Arbetet med miljöstrategin ska genom kommunikation göras känt internt och externt. Det ska finnas en kommunikationsplan med identifierade målgrupper, kanaler och aktiviteter. Kommunikationen ska göra miljöarbetet känt och förståeligt. Kommunorganisationens miljöarbete ska utgöra en positiv del i bilden av Eslöv.

Utbildning

Utbildning av förtroendevalda och anställda ska säkerställa att organisationen har förståelse för och insyn i kommunorganisationens miljöarbete.

Miljöstrategin ska kunna vara ett verktyg för att utveckla miljöpedagogiken inom de pedagogiska verksamheterna. Den ska också ge stöd för kompetensutveckling inom miljöområdet mot allmänhet, föreningar, företag och andra organisationer.

Samverkan

Kommunorganisationen ska vara öppen för samverkan med andra aktörer för att ge större kraft åt, få in mer kompetens och resurser till, och nå bättre resultat av miljöarbetet.

Stöttning och samordning

Miljöstrategin och organisationen kring den ska stötta och samordna kommunorganisationens miljöarbete i miljöstrategins utpekade riktning.

Morötter och piskor

Bra miljöarbete ska uppmuntras och uppmärksammas och verksamhet/aktiviteter som går emot miljöstrategins utpekade riktning ska göras krångligt och obekvämt. Ett exempel på det är klimatväxling.

Uppföljning och redovisning av resultat

En viktig del i miljöstrategins genomförande är uppföljning. Årligen ska arbetet i planerna kopplade till miljöstrategin följas upp, liksom de indikatorer som finns i bilaga 1. Uppföljningen ska analyseras och redovisas internt och externt. Resultatet av uppföljningen ska användas till att utveckla kommunorganisationens miljöarbete.

Organisation

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar *Miljöstrategi för Eslöv* som ska revideras varje mandatperiod. Målen är inte tidsatta.

Styrgrupp

Miljöstrategins styrgrupp utgörs av kommundirektörens ledningsgrupp. Styrgruppen ska hållas uppdaterad om arbetet med miljöstrategin och planerna kopplade till den.

Intern referensgrupp

Miljöstrategin har en inter referensgrupp bestående av representanter från kommunorganisationens verksamheter samt från bolagen ebo och Merab. Arbetet i planerna följs upp, sammanställs och analyseras av referensgruppen. Resultaten redovisas årligen externt och internt.

Samordnare

Kommunens miljöstrateg samordnar arbetet med miljöstrategin och planerna kopplade till den tillsammans med naturplanens samordnare och energi- och klimatplanens samordnare.

Uppföljning

Den årliga uppföljningen ska bidra till att utveckla kommunorganisationens miljöarbete.

Målen

1. Rik natur i Eslöv

Naturen och den biologiska mångfalden i Eslövs kommun ska skyddas, vårdas och utvecklas.

Målet innebär att Eslövs kommunorganisation ska arbeta aktivt för att:

Andelen skyddad natur ska öka

Fakta

Förlust och fragmentering av livsmiljöer är ett av de största hoten för våra inhemska arter och ekosystem. Att skydda och restaurera kvarvarande naturmiljöer samt utveckla nya natur- och grönområden är därför viktiga åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden.

Som skyddad natur räknas natur med någon form av områdesskydd enligt miljöbalken såsom exempelvis nationalparker, naturreservat, natura 2000-områden, biotopskyddsområden. Ett områdesskydd innebär inte automatiskt att naturen inte kan fortsätta att användas för exempelvis skogsbruk eller rekreation. I vissa fall kan andra metoder, exempelvis markägaravtal, användas för att till exempel säkra tillgång till natur värdefull för rekreation.

Nuläge och väg framåt

I Eslövs kommun är 0,3 procent av ytan skyddad som naturreservat. Det är en mycket låg siffra, även med hänsyn tagen till att kommunen till 70 procent består av jordbruksmark. Målet inom EU är att 30 procent av ytan ska ha ett lagligt skydd till 2030. I Sverige ligger siffran idag på nästan 15 procent.

Eslövs kommunorganisation ska arbeta för att mer natur i kommunen ska omfattas av någon form av områdesskydd enligt miljöbalken. Områden med höga naturvärden, områden av betydelse för bevarande av biologisk mångfald samt naturområden viktiga för friluftslivet ska prioriteras. Detta för att säkerställa deras framtida bevarande och minimera risken att de tas i anspråk för exploatering på lokal, regional och nationell nivå, nu och i framtiden. Inledningsvis bör fokus ligga på att skydda värdefulla naturområden på kommunal mark samt tätortsnära områden i enlighet med det regionala programmet *Skydd av tätortsnära natur*.

Den biologiska mångfalden och ekosystemen ska skyddas, bevaras och utvecklas

Fakta

Ekosystemtjänster är de tjänster vi människor får av naturen såsom ren luft, rent vatten, mat, råvaror, rekreation och hälsa. Ekosystemtjänster är också förmåga att ta hand om vatten vid till exempel ihållande regn och att ge svalka vid värmeböljor. Stabila och robusta ekosystem behövs för att vi ska få tillgång till dessa gratis-tjänster och de är beroende av biologisk mångfald. Den biologiska mångfalden behöver inte bara bevaras, den behöver också utvecklas, utökas och förbättras.

Artutarmningen går i en rasande takt och det är viktigt att inte bara arbeta för att bromsa förlusten av arter, vi måste också ta ansvar för att utveckla och skapa nya livsrum för växter och djur. Vi ska se till att kommunorganisationens verksamhet bidrar till att den biologiska mångfalden ökar. Den natur som dominerar i Eslövs kommun med hävdade ängs- och betesmarker är hotad i och med att sådana marker växer igen i hög grad. De ansvarsarter som tilldelats Eslövs är knutna till den naturtypen. I kommunen finns inte mycket tillgänglig skog men de senaste åren har kommunorganisationen köpt in tätortsnära skog med höga natur- och rekreationsvärden.

Nuläge och väg framåt

I Eslöv finns behov av att utveckla naturvårdsarbetet. Under många år har skötsel och underhåll av naturområden blivit eftersatt. Det finns utvecklingspotential för skötsel av den kommunägda marken och för den fysiska planeringen och exploateringen. Eslövs kommunorganisation äger cirka fyra procent av marken (varav x hektar utgörs av naturmark) inom kommunen som till 70 procent består av odlingsmark. **Ska tas fram inför remissutskick.**

Naturvårdsarbetet ska utvecklas. Inom kommunorganisationens verksamhetsområden såsom exempelvis fysisk planering, exploatering och skötsel, ska arbetet med att skydda, värna och utveckla den biologiska mångfalden utvecklas vidare. Samverkan och dialog med andra aktörer/markägare ska utvecklas för att bidra till målet.

Våra vattenförekomster ska uppnå God ekologisk- och kemisk status

Fakta

Alla ekosystem och alla ekosystemtjänster är beroende av rent vatten. Inom EU finns ambitionen att alla vattenförekomster ska uppnå god ekologisk- och kemisk status. Vi ska ha tillräckligt mycket vatten av god kvalitet, både idag och imorgon. Det kräver mycket arbete och mycket samverkan. I Sverige är formen med vattenråd vanlig för att hantera vattenförvaltning. Vattenråd är organisationer där flera aktörer/organisationer samverkar för att få god status i vattendrag, sjöar och hav. Eslövs kommunorganisation är med i fyra vattenråd.

Nuläge och väg framåt

Eftersom Eslövs kommun domineras av jordbruksmark är eutrofiering (övergödning) ett stort problem i många av kommunens vattenförekomster. I många yt- och grundvatten finns rester av kemiska bekämpningsmedel och flera vattendrag är rätade och markerna utdikade vilket försämrar deras förmåga att bromsa, hålla och ta upp näring från vatten på väg ut i sjöar och hav. Rönne å och är reglerad vilket hindrar ett naturligt flöde och organismers möjlighet att röra sig naturligt mellan Ringsjön och havet.

Eslövs kommunorganisation ingår i Ringsjöns vattenråd, Kävlingeåns vattenråd, Saxån- Braåns vattenråd och Rönne å vattenråd, där recipientkontroll genomförs samordnat och där åtgärder genomförs för att förbättra åars, sjöars och havens ekologiska- och kemiska status.

Det tekniska vattenarbetet sköts av VA SYD i samverkan med kommunorganisationen.

Sydvatten AB processar råvatten och producerar dricksvatten till stora delar av Skånes befolkning. Verksamheten innebär att såväl Ringsjön som Vombsjön regleras, vilket påverkar vattenkvaliteten i såväl sjöarna som åarna Rönne å och Kävlingeån.

Samverkan/dialog med andra aktörer/markägare ska utvecklas och kommunorganisationen ska arbeta aktivt inom sina egna arbetsområden för att bidra till målet.

Sprida information om, och locka ut människor i, naturen

Fakta

En viktig ekosystemtjänst är naturrekreation som leder till bättre hälsa och välbefinnande. Inte minst efter pandemin har det blivit tydligt hur viktigt det är med tillgänglig natur. Att vistas i naturen är viktigt också för att förstå

och värdesätta den. I Sverige ska arbetet med de tio nationella friluftslivsmålen bidra till ökad vistelse i naturen.

Nuläge och väg framåt

I kommunorganisationen pågår inget strategiskt friluftslivsarbete. I kommunen finns väldigt lite markerade leder, ingen tillgänglighetsanpassad natur och få angoringspunkter för friluftsliv.

Kommunorganisationen ska arbeta för att utveckla friluftslivet i kommunen.

2. Ren miljö i Eslöv

Eslövs kommun ska arbeta för ren och effektiv resursanvändning och vara en hållbar förebild.

Målet innebär att Eslövs kommunorganisation ska arbeta aktivt för att:

Vara en god miljö-förebild

Fakta

Kommuner är viktiga när det gäller att driva miljöarbete. De har stor rådighet, verkar inom flera olika områden och har kontakt med många människor och organisationer. I stort sett all verksamhet kan genomföras med mer eller mindre miljöhänsyn. Var ribban läggs avgörs av bland annat resurser, kompetens och ambition.

Den offentliga upphandlingen omfattar årligen över 700 miljarder kronor och är ett viktigt verktyg för att styra utvecklingen av varor och tjänster mot mer hållbara lösningar. Genom att upphandla hållbart bidrar kommunorganisationen till att säkerställa den goda affären sett till hela livscykeln.

Livsmedelsproduktion är en viktig näring i Eslövs kommun, 70 procent av ytan utgör odlingsmark. Inhemsk livsmedelsproduktion är viktigt av många anledningar och när det gäller livsmedelsproduktionen är det själva brukandet som ger den största miljöpåverkan.

Nuläge och väg framåt

Eslövs kommun är en av landets ekokommuner. *Sveriges ekokommuner* är en förening bestående av drygt hundra kommuner och regioner som vill verka som miljöförebilder och samverka för att utveckla det kommunala miljöarbetet.

Eslövs kommunorganisation ska göra skillnad genom att ta miljöhänsyn i alla delar av sin verksamhet. Genom att ta miljöansvar och verka som förebild när det gäller miljöfrågor ska organisationen påverka andra till att också göra bra miljöval. Det kan ske genom att till exempel ställa miljökrav i upphandlingar och arrendeavtal, att göra miljö-bra val när vi planerar, bygger och anlägger, att utveckla måltidsverksamheten med fokus på alla miljöaspekter kopplade till livsmedel och måltidsverksamhet i enlighet med den nationella livsmedelsstrategin, att arbeta med hållbara placeringar av pengar och genomföra arrangemang med stor miljöhänsyn.

Skydda människor och miljö för exponering av farliga kemiska ämnen, med extra fokus på att skapa giftfria miljöer för barn och unga

Fakta

Farliga kemiska ämnen finns runtomkring oss i alla möjliga typer av produkter såsom byggmaterial, livsmedel, möbler och utrustning av olika slag. Farliga kemiska ämnen finns också i kemiska produkter såsom förbruknings- och underhållskemikalier och bekämpningsmedel.

I arbetet med att minska riskerna med exponering för farliga kemiska ämnen är barn och unga särskilt viktiga. Det beror bland annat på att barns kroppar inte är färdigutvecklade och att störningar i utvecklingen av exempelvis nervsystem, fortplantningsorgan och immunsystem kan få stora negativa konsekvenser. Forskare ser samband mellan exponering av farliga kemiska ämnen och bland annat koncentrationssvårigheter, lägre IQ, fetma, tidig pubertet, försämrad fertilitet, fosterskador, diabetes, cancer och andra sjukdomar.

Nuläge och väg framåt

Det finns en stor utvecklingspotential när det gäller kemikaliefrågor, inte bara i Eslövs kommunorganisation utan i hela samhället. Frågorna är komplexa och ett systematiskt arbetssätt saknas inom flera områden. Kommunorganisationens arbete med det nationella miljömålet *Giftfri miljö* behöver utvecklas och systematiseras.

Eslövs kommunorganisation ska arbeta aktivt och systematiskt med miljöfrågor kopplade till kemiska ämnen och produkter. Fokus ska ligga på att skydda människor och miljö (med extra fokus på barn och unga) från farliga kemiska ämnen, på att fasa ut de mest miljö- och hälsofarliga kemiska ämnena och på processer med stora material- och kemikalieflöden.

Kommunikation och samverkan

Fakta

Kommunikation är en viktig del i ett hållbart miljöarbete. Den enskildes förståelse för miljöfrågorna och för möjligheten att själv kunna bidra till förändring kan skapa engagemang och handling i rätt riktning.

Kommunorganisationen har många kanaler och nätverk där miljöfrågor kan och ska lyftas och kommuniceras.

Nuläge och väg framåt

Det saknas idag ett strategiskt arbete kring kommunorganisationens miljökommunikation.

Genom kommunikation och samverkan ska kommunorganisationen arbeta för att lyfta och stötta miljöarbete i den egna verksamheten, andra organisationer, företag och föreningar.

Minskad nedskräpning, avfallsminimering och hållbar avfallshantering

Enligt miljöbalken och avfallsförordningen ska alla kommuner ha en avfallsplan. Eslövs kommun har en gemensam avfallsplan tillsammans med kommunerna Höör och Hörby samt avfallsbolaget Merab. Enligt regelverket ska en avfallsplan innehålla syfte, mål och åtgärder. Det innebär att mål kring frågorna minskad nedskräpning, avfallsminimering och hållbar avfallshantering styrs av avfallsplanen och inte av miljöstrategin. Målen beskrivs här nedan, så som de beskrivs i den remissversion som varit ute under våren 2023 inför vidare process inför antagande i kommunfullmäktige.

Avfallsplanen kopplas till miljöstrategin och arbetet med den följs upp i samma process som miljöstrategin och de andra planerna som är kopplade till den.

Ur avfallsplan för kommunerna Eslöv, Höör och Hörby samt Merab

Minskad nedskräpning

Nedskräpningen i kommunerna ska minska vilket förväntas bidra till ökad trygghet och trivsel. Minskad nedskräpning gör att mer material kan återvinnas och inte sprids i miljön.

Farliga ämnen ska inte spridas från nedlagda deponier.

Avfallsminimering

Mindre avfall ska uppstå. Upphandling och inköp, återvinning och återbruk samt minskat matsvinn är centrala områden att arbeta med för att förhindra att avfall uppstår.

Hållbar avfallshantering

Målet innebär att insamlade fraktioner ska bli fler och renare, att andelen brännbart avfall ska minska och att andelen återvinningsbart avfall ska öka. Målet innebär att steg tas upp för avfallstrappan.

3. Begränsad klimatpåverkan i Eslöv

Eslövs kommun ska bidra till att begränsa klimatpåverkan.

Eslövs kommun ska bli en fossilbränslefri organisation och nettoutsläppen av växthusgaser ska minska i hela kommunen.

Målet innebär att Eslövs kommunorganisation ska arbeta aktivt för att:

Balanserade växthusgasutsläpp

Fakta

Klimatförändringarna är ett av de största hoten för människor och ekosystemen och redan nu märks effekterna av de kraftigt förhöjda halterna av växthusgaser i atmosfären.

Nuläge och framåt

För att bidra till ambitionen i Parisavtalet, EU:s gemensamma klimatarbete och den nationella klimatlagstiftningen ska Eslövs kommuns nettoutsläpp av växthusgaser minska.

Eslövs kommunorganisation ska minska sina direkta och indirekta växthusgasutsläpp samt kompensera och balansera de utsläpp som uppstår.

Fossilbränslefritt

Fakta

Att fasa ut de fossila bränslena är en av de viktigaste åtgärderna för att nå målet om begränsad klimatpåverkan. Det sker främst genom att användningen av energi totalt sett minskar, genom att den energi som används är förnybar och att produktionen av den tar hänsyn till andra miljöaspekter.

Nuläge och väg framåt

Eslövs kommun har arbetat aktivt i flera år för att fasa ut fossila bränslen (inom el, uppvärmning, bränsle, resor och transporter) inom den egna

verksamheten. Det arbetet ska fortsätta och utvecklas till att inkludera all energianvändning, även den indirekta.

Samverkan och dialog med andra aktörer ska utvecklas för att bidra till målet.

Minska effekt- och energianvändningen

Fakta

För att främja energihushållningen och begränsa klimatpåverkan behöver arbetet med att minska energianvändningen fortsätta. På nationell nivå finns målet om att Sverige ska år 2030 ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005.

Nuläge och framåt

Det finns stor utvecklingspotential när det gäller effekt- och energieffektivisering. Kortsiktiga energieffektiviseringsåtgärder inom fastighetsbeståndet har genomförts och pågår löpande. Framåt behövs mer omfattande och långsiktiga energieffektiviseringsåtgärder.

Eslövs kommunorganisation ska bli mer energieffektiv, bland annat genom att aktivt arbeta för att minska energianvändningen i fastighetsbeståndet med 15 procent (5 procent minskning 2024–2027 och 10 procent minskning 2028–2030) i jämförelse med år 2022.

Mer förnybar energiproduktion

Fakta

Behovet av förnybar energi ökar kraftigt när den fossilbränsleframställda energin ska fasas ut. Det kommer att behövas många olika energislag, ny teknik och nya lösningar för att klara omställningen.

Nuläge och väg framåt

Inom Eslövs kommun produceras mycket förnybar energi i form av framförallt värme och el från kraftvärmeverket i Örtofta och el från vindkraftverk.

Eslövs kommunorganisation ska vara öppen för samverkan och ny teknik samt arbeta aktivt för ökad produktion av förnybar energi.

Kommunens översiktsplan är idag positiv till vindkraft men ska se till att också skapa förutsättningar för andra energislag.

Hållbara transporter och resor

Faktaruta

Resor och transporter står för en fjärdedel av Sveriges växthusgasutsläpp och bidrar till många andra miljöproblem såsom dålig luftkvalitet.

Nuläge och väg framåt

Hållbara resor och transporter har ökat i antal i Eslövs kommun, men mer arbete med att främja hållbara resebeteenden inom organisationen behövs.

Eslövs kommunorganisation ska resa och transportera hållbart. Det vill säga fossilbränslefritt, energieffektivt och inte i onödan.

Bilaga 1 – Indikatorer

Denna bilaga innehåller de nyckeltal som ska användas för att mäta miljömålets status och behov av åtgärder. Indikatorerna följs upp årligen tillsammans med den uppföljning av planerna som är kopplad till miljöstrategin, det vill säga avfallsplanen, naturplanen, miljöplanen och energi- och klimatplanen.

Indikatorer Rik miljö i Eslöv

Skydda natur

- Areal skyddad natur i Eslövs kommun
- Andel yta skyddad natur av den kommunägda naturmarken

Bevara natur

- Areal ängs- och betesmarkmark
- Areal stadsäng
- Areal betesmark
- Areal skogsmark

Vattenvårdsarbete

- Vattenförekomsternas statusklassning
- Redovisning av sammanfattad recipientkontroll, redovisning av vattenkvalitetshöjande åtgärder för varje vattenråd
- Volym bräddat avloppsvatten

Invasiva arter

- Redovisning förekomst av främmande invasiva arter (baserat på inrapporterade förekomster i kommunens egen rapporteringstjänst samt i Artportalen, och effekt av bekämpning).

Friluftsliv

- Sträcka utmarkerade cykel- och vandringsleder

Indikatorer Ren miljö i Eslöv

Vara en god miljöförebild

- Andel ekologiskt odlade livsmedel
- CO₂-ekvivalenter/kg livsmedel
- Andel ekologiskt odlad kommunägd mark
- Andel ekologiskt odlad mark i kommunen

Skydda människor och miljö för exponering av farliga kemiska ämnen, med extra fokus på att skapa giftfria miljöer för barn och unga

- Användning av bekämpningsmedel för skötsel av kommunens mark
- Förekomst av bekämpningsmedelsrester vid aktuella provpunkter

Minskad nedskräpning, avfallsminimering och hållbar avfallshantering

- Skräpmättningsindex
- Antal inkomna klagomål som rör nedskräpning
- Andel nedlagda deponier med åtgärdsplaner
- Andel genomförda åtgärdsplaner för nedlagda deponier
- Mäta lämpliga budgetposter som speglar ökade livslängder, minskad förbrukning, återbruk och avfallsminimering
- Mängd återtag av vissa produktslag
- Livslängd på vissa produktslag
- Mängd hushållsavfall
- Mängd brännbart avfall per person
- Total mängd insamlat brännbart avfall
- Kostnader för förbränning av avfall
- Fraktioners renhet
- Andel röttbart matavfall av det insamlade matavfallet
- Volym producerad biogas

Indikatorer Begränsad klimatpåverkan i Eslöv

Balanserade växthusgasutsläpp

- Andel klimatkompenserade växthusgasutsläpp
- Växthusgasutsläpp utanför utsläppshandeln
- Växthusgasutsläpp från utsläppshandeln
- Växthusgasutsläpp från transporter

Fossilbränslefritt

- Andel fossilbränsleanvändning inom el, uppvärmning, drivmedel, transporter och resor

Minska effekt- och energianvändningen

- Total energianvändning i kommunen
- Energianvändning i fastighetsbeståndet

Mer förnybar energiproduktion

- Andel solcellsanläggningar i kommunorganisationen
- Andel producerad förnybar energi inom kommunens geografiska område
- Andel använd förnybar energi inom kommunens geografiska område

Hållbara transporter och resor

- Antalet flygresor, alternativt sträcka för flygresor
- Antal körsträcka med privat bil i tjänst
- Antal laddpunkter i kommunorganisationen
- Antal laddpunkter inom kommunens geografiska område

MILJÖPLAN FÖR ESLÖV- REMISSVERSION

Denna miljöplan bidrar till del lokala miljömålet *Ren miljö* i *Miljöstrategi för Eslöv*. Den gäller för kommunens förvaltningar samt för bolagen ebo och Merab.

Innehåll

Bakgrund	4
Miljöplan	4
Syfte	5
organisation	5
Kommunfullmäktige.....	5
Kommunstyrelsen.....	5
Styrgrupp	5
Intern referensgrupp	5
Samordnare.....	6
Rådighet	6
Avgränsningar och kopplingar.....	6
Uppföljning.....	6
Mål.....	7
Åtgärder.....	7
1. Vara en god miljö-förebild	7
1.1 Sveriges ekokommuner	7
1.2 Hållbarhets säkring av strategiska planer, beslut och investeringar ..	8
1.3 Miljökrav i upphandlingar	8
1.4 Miljökrav i arrendeavtal	9
2. Skydda människor och miljö för exponering av farliga kemiska ämnen, med extra fokus på att skapa giftfria miljöer för barn och unga	14
2.1 Giftfria skolor och förskolor.....	14
2.2 Bekämpningsmedelsfri skötsel.....	14
Sanering av förorenade områden.....	14
Miljögiftkonferensen i Eslöv	14

3. Kommunikation och samverkan.....	15
3.1 Kommunikationsplan	15
3.2 Näringslivssamverkan	15
3.3 Föreningssamverkan.....	16
Bilaga 1 – Farliga kemiska ämnen	17
Bilaga 2 – Utfasningsämnen, prioriterade riskminskningsämnen, SIN-listan och SVHC-ämnen	22
Bilaga 3 - Lagstiftning	23
Bilaga 4 - Giffria skolor och förskolor	27

Bakgrund

Miljöfrågorna är och kommer fortsatt att vara de viktigaste och tuffaste utmaningarna hela världen står inför. *Miljöplan för Eslöv, Naturplan för Eslöv, Energi- och klimatplan för Eslöv* och *Avfallsplan för kommunerna Eslöv, Höör och Hörby* samlar kommunorganisationens arbete som bidrar till de 16 nationella miljömålen.

Miljöplanen samlar det miljöarbete inom kommunorganisationen som inte direkt handlar om natur, biologisk mångfald, att begränsa klimatpåverkan och avfall. Eslövs kommunorganisation har ambitionen att ta sitt ansvar för att bidra till de 16 nationella miljömålen och därmed till stora delar till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Eslöv är en av Sveriges ekokommuner och har därmed en uttalad ambition om att ta ansvar för att bidra till hållbar utveckling genom att dela med sig av erfarenheter och lära av andra.

Miljöplan

Det mesta vi gör går att göra med miljöhänsyn. Eslövs kommunorganisation är inblandad i väldigt många olika processer, hanterar stora volymer av varor och tjänster och har många kontaktytor med organisationer och individer. I allt det kan miljöfrågor lyftas in och beaktas. Några av de mest effektiva verktygen vi har för att minska vår negativa miljöpåverkan och för att skapa positiva miljöförändringar är upphandling/inköp, samverkan och kommunikation.

Många miljöåtgärder ger många olika positiva miljöeffekter. Många åtgärder i denna plan bidrar även till målen *Rik natur i Eslöv* och *Begränsad klimatpåverkan i Eslöv*, men för att undvika att hantera en fråga i flera olika planer har de åtgärder som tydligt bidrar till flera mål hamnat i denna plan.

Eslövs kommunorganisation har ingen kemikalieplan. De frågor som traditionellt skulle ligga i en sådan finns i denna miljöplan.

Miljöplanen ska säkerställa att Eslövs kommunorganisation gör sitt bästa och använder de verktyg som finns inom de verksamheter den råder över för att på bästa sätt bidra till målet *Ren miljö* i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Namnet på denna plan, **Miljöplan**, ska inte tolkas så som att de frågor som hanteras i naturplanen, energi- och klimatplanen och avfallsplanen *inte* är miljöarbete. Allt arbete i planerna kopplade till *Miljöstrategi för Eslöv* bidrar till de nationella miljö kvalitetsmålen och är miljöarbete.

Syfte

Miljöplanen ska samla, systematisera och presentera arbetet som framför allt bidrar till målet *Ren miljö* i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Miljöplanen ska lyfta fram prioriterade åtgärder samt bidra till att förebygga risker och framtida kostnader orsakade av felaktiga val, beslut och arbetssätt.

Miljöplan för Eslöv ska lyfta fram prioriteringar inom arbetsområdet.

organisation

Miljöplanen utgör en av de planer som tillsammans beskriver arbetet som ska leda fram till målen i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar *Miljöstrategi för Eslöv* som innehåller mål som ligger till grund för *Miljöplan för Eslöv*.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar *Miljöplan för Eslöv*.

Styrgrupp

Miljöstrategin har en styrgrupp bestående av kommundirektörens ledningsgrupp. Styrgruppen ska hållas uppdaterad om arbetet med planerna kopplade till miljöstrategin och kan besluta om ändringar i dessa.

Intern referensgrupp

Miljöstrategin har en inter referensgrupp bestående av representanter från kommunorganisationens verksamheter samt från bolagen ebo och Merab. Arbetet i planerna följs upp, sammanställs, analyseras av referensgruppen. Resultaten redovisas årligen externt och internt.

Samordnare

Miljöfrågorna är komplicerade och komplexa. Hela tiden blir ny kunskap tillgänglig, samtidigt som fler faror identifieras. Behovet av samordning och stöd till verksamheterna är stort.

Miljöplanens samordnare ska delta i miljöstrategins interna referensgrupp, han/hon ska ha inblick i arbetet med miljöplanens åtgärder och stötta arbetet med dem samt samordna uppföljningen av planen.

Rådighet

I den fysiska planeringen, i upphandlingsprocessen, i våra egna bygg- och exploateringsprojekt, i våra nätverk och kommunikationskanaler och i vår samverkan med andra aktörer har vi stora möjligheter att lyfta in och stärka miljöarbetet och bidra till målen i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Åtgärder i denna plan ska omfatta arbete inom organisationens eget rådighetsområde.

Avgränsningar och kopplingar

Miljöplanen hanterar inte frågor som direkt styrs av lagstiftning. Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens tillsyn enligt miljöbalken styrs inte av denna plan, inte heller de tekniska vattenfrågor som hanteras av VA SYD.

Miljöplan för Eslöv kopplar till *Miljöstrategi för Eslöv*, som ska samla det arbete inom Eslövs kommunorganisation som bidrar till de 16 nationella miljömålen och därmed till stora delar av de 17 globala hållbarhetsmålen i *Agenda 2030*.

Miljöstrategin och planerna ska bidra till det regionala miljömålsarbetet som samordnas av länsstyrelsen.

Uppföljning

Uppföljningen av åtgärderna i miljöplanen sker inom ramen för uppföljning av *Miljöstrategi för Eslöv* som också innehåller indikatorer för att mäta status och behov av insatser.

Arbetet i planerna kopplade till miljöstrategin ska följas upp årligen, det ska analyseras och redovisas internt och externt. Resultatet av uppföljningen ska användas till att utveckla kommunorganisationens miljöarbete.

Mål

Miljöplan för Eslöv ska bidra till att uppnå målet *Ren miljö* i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Målet *Ren miljö* definieras så här:

Eslövs kommun ska arbeta för ren och effektiv resursanvändning och vara en hållbar förebild.

Vad målet innebär beskrivs i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Åtgärder

De åtgärder i *TILLSAMMANS FÖR ETT HÅLLBART SKÅNE - Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2022–2025* där kommunerna har tilldelats ansvar, ska lyftas in i planerna kopplade till miljöstrategin i de fall de anses möjligt, prioriterat och befogat.

På nationell och regional nivå finns ett stort antal strategier, program och liknande som hanterar olika typer av miljöfrågor. De har beaktats vid framtagandet av denna plan.

Åtgärderna är framtagna i dialog med de verksamheter som berörs av dem. Åtgärderna är prioriterade så att de på ett resurseffektivt (stor miljönytta per insatt resurs) bidrar till målen i *Miljöstrategi för Eslöv*.

1. Vara en god miljö-förebild

1.1 Sveriges ekokommuner

Beskrivning

Eslöv ska vara en aktiv medlem av Sveriges ekokommuner.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad

Resurs Budget: medlemsavgiften på 4 tkr plus 0,3 kr per kommuninvånare (2023)

Tid för: bemanning i föreningens expertgrupp och för ledamot i föreningens styrelse

När Kontinuerligt

Uppföljning Är Eslövs kommun medlem i Sveriges ekokommuner.

1.2 Hållbarhetssäkring av strategiska planer, beslut och investeringar

Beskrivning

Ett verktyg ska tas fram och användas till att hållbarhetssäkra strategiska planer, beslut och investeringar inom kommunorganisationen. Verktöget ska kopplas till Miljöstrategi för Eslöv och andra antagna hållbarhetsambitioner.

En arbetsgrupp bildas som tar fram ett förslag till verktyg som utvecklas med hjälp av miljöstrategins arbetsgrupp som referensgrupp.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö och Kommunledningskontoret – Tillväxtavdelningen

Resurs Budget: inom ram
Tidsåtgång för projektledning: 120 timmar

När Förslag presenteras för miljöstrategins styrgrupp under våren 2024. Därefter politisk process.

Uppföljning Är verktyget på plats. Används verktyget.

1.3 Miljökrav i upphandlingar

Beskrivning

Vid upphandling ska krav ställas i de fall det anses relevant och möjligt, som säkerställer att:

- Farliga kemiska ämnen inte köps in eller ingår i produkter som köps in till kommunorganisationen. Det innebär att:
 - Utfasningsämnen ska undvikas i möjligaste mån
 - Prioriterade riskminskningsämnen ska undvikas i möjligaste mån.
 - Krav ska ställas på att leverantör har kunskap om kemikalieinnehåll, och om det förekommer farliga kemiska ämnen, att de arbetar för att substituera dessa mot mindre farliga ämnen.
- Mängden material och avfall minimeras. Det innebär att:
 - Engångsartiklar ska undvikas i möjligaste mån
 - Rekonditionerade och återbrukade produkter ska väljas före nya produkter där det är möjligt.

- Köp av tjänst och funktion ska prioriteras före produkt där det är möjligt och miljömässigt motiverat.
 - Fokus på lång livscykel ska prioriteras.
 - Möjlighet till återtag ska finnas där det är relevant och möjligt.
- Inköp ska göras med fokus på energieffektivitet och begränsad klimatpåverkan. Det innebär att:
 - I upphandlingar som innehåller energi, transporter och eller bränsleanvändning ska krav ställas på förnybar energi/förnybart bränsle. I andra hand klimatkompensation.
 - Energieffektiva produkter ska prioriteras.
 - Miljökrav kopplat till andra miljöaspekter såsom utsläpp till mark, luft och vatten, buller, med mera ska ställas där det anses relevant och befogat.

Vid inköp ska vara eller tjänst med minst miljöpåverkan väljas.

Modell för hållbarhetskrav vid upphandlingar ska utvecklas och spridas och användas i alla planerade upphandlingar.

Miljöavsnitt ska ingå i utbildning för inköpare.

Ansvar	Samtliga upphandlande verksamheter med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Medaktörer	Alla förvaltningar samt bolagen ebo, Merab
Resurs	Samordning 100 h
När	Kontinuerligt
Uppföljning	Har relevanta miljökrav ställts i upphandlingar. Köps miljöbra produkter in på våra avtal. Andel som nyckeltal på utvalda produktslag.

1.4 Miljökrav i arrendeavtal

Beskrivning

Miljökrav ska ställas i avtal med dem som arrenderar kommunens mark. Kraven ska säkerställa så att brukandet av den kommunägda marken sker i enlighet med målen i *Miljöstrategi för Eslöv*. Målet är

bekämpningsmedelsfritt brukande med stor hänsyn till miljö och biologisk mångfald. Det innebär att:

- Nya arrendatorer ska bruka marken enligt kraven för KRAV som minimum.
- Befintliga arrendatorer som inte har avtal om att bruka den arrenderade marken enligt kraven för KRAV, ska beskriva hur de arbetar för minskad miljöpåverkan.

Ansvar	Kommunledningskontoret – Tillväxt med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö (tar fram underlag för beskrivning av miljöarbete)
Resurs	Ta fram underlag för att beskriva miljöarbete 40 h
När	Kontinuerligt
Uppföljning	Finns miljöanpassade avtal Finns information om arrendatorers miljöarbete

1.5 Hållbarhetsprogram för utbyggnaden av Östra Eslöv

Beskrivning

Ett hållbarhetsprogram för utvecklingen av Östra Eslöv ska tas fram. Hållbarhetsprogrammet ska säkerställa att utbyggnaden genomförs i enlighet med Miljöstrategi för Eslöv och övriga hållbarhetsaspekter inom ramen för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Ansvar	Kommunledningskontoret – Tillväxt med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs	Delvis finansiering från externa EU-medel
När	Start 2023
Uppföljning	Finns ett hållbarhetsprogram för utbyggnaden av Östra Eslöv

1.6 Hållbart byggande (lokal försörjning)

Beskrivning

När kommunorganisationen bygger och anlägger egna byggnader och anläggningar ska det göras i enlighet med målen i Miljöstrategi för Eslöv.

Kemikalier

Alla nya byggnader förutom skolor och förskolor ska klara kemikaliekraven för *Lokaler nybyggnad*, respektive *Lokaler, ombyggnad* motsvarande dem i Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriteriet på basnivå - **Ämnen med miljö- och hälsofarliga egenskaper.**

Skolor och förskolor ska klara kemikaliekraven för *Förskolor, nybyggnad, Förskolor, ombyggnad, Skolor, nybyggnad* respektive *Skolor, ombyggnad* i Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriteriet på avancerad nivå - **Ämnen med miljö- och hälsofarliga egenskaper.**

Hänvisning: [Hitta hållbarhetskriterier | Upphandlingsmyndigheten](#)

Energi

Samtliga nya byggnader ska byggas energieffektivt. Det innebär att byggnaders energibehov ska ligga 25 procent under energikraven i Boverkets byggregler, BBR (Energi krav enligt BFS 2011:6 med ändringar till och med BFS 2019:2).

Energiproduktion på bebyggda/anlagda fastigheter ska prioriteras.

Hänvisning: *Energi- och klimatplan för Eslöv 3.2 Egen solenergiproduktion*

Klimat

Vid val av byggmaterial ska material med liten klimatpåverkan, ur ett livscykelperspektiv, prioriteras.

Offentliga byggnader ska lokaliseras så att hållbart resande till och från byggnaden/anläggningen görs möjligt.

Biologisk mångfald

Utemiljöer ska utformas med fokus på att bevara/utveckla/skapa biologiska värden. Biologiska värden som förloras i och med byggandet/anläggandet ska kompenseras.

Hänvisning: *Naturplan för Eslöv åtgärd 2.1. Biologisk mångfald i detaljplaneringen*

Vatten

Dagvatten och skyfall ska hanteras i enlighet Dagvatten- och översvämningssplan för Eslöv.

Hänvisning: *Dagvatten- och översvämningssplan för Eslöv*

Avfall

I alla nya byggnader där det är befogat ska det finnas möjlighet till nära källsortering i enlighet med den lokala renhållningsordningen.

Hänvisning: *Avfallsplan för kommunerna Eslöv, Höör och Hörby.*

Ansvar	Kommunledningskontoret – Tillväxt, Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö och Serviceförvaltningen - Fastighet
Resurs	Inom ram
När	Utredning påbörjas 2023
Uppföljning	Har åtgärden efterlevts i de egna bygg- och anläggningsprojekten

1.7 Miljösmart mat

Beskrivning

Vid inköp och hantering av livsmedel ska hänsyn tas till alla miljöaspekter kopplade till livsmedel, livsmedelsproduktion och livsmedelshantering. Val av råvaror ska göras så att negativ påverkan på mark, vatten, luft, klimat och biologisk mångfald minimeras. Kommunorganisationen ska arbeta aktivt mot matsvinn.

Rutin tas fram för kommunorganisationens alla verksamheter under 2024.

Ansvar	Serviceförvaltningen – Måltid med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö samt övriga verksamheter som hanterar livsmedel.
Medaktörer	Alla förvaltningar samt bolagen ebo, Merab
Resurs	Budget: Inom ram Tidsåtgång: Projektledning 120 timmar
Uppföljning	Finns rutin. Används rutinen.

1.8 Eslövs miljöpris

Beskrivning

Eslövs miljöpris ska årligen delas ut av Eslövs kommun, Skånska Dagbladet och Krafringen. En jury med representanter från de tre organisationerna ska välja ut pristagaren. Priset ska gå till en privatperson, ett företag eller en organisation som utmärkt sig på ett sätt som går i linje med målen i *Miljöstrategi för Eslöv* (bidragit till de 16 nationella miljömålen).

Ansvar	Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs	Budget: 5 000 kronor (motsvarar halva prissumman, andra halvan delas mellan Skånska Dagbladet och Krafringen). Samordning: 25 h.
När	Årligen
Uppföljning	Redovisning av pristagare och motivering

1.9 Eslövs interna vandringsmiljöpris

Beskrivning

Eslövs interna vandringsmiljöpris ska delas ut till någon, enskild eller verksamhet, inom kommunorganisationen som utmärkt sig i linje med målen i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs Samordning 30 h

När Delas ut i maj och i november årligen

Uppföljning Redovisning av pristagare

1.10 Miljöfokus i pedagogiska verksamheter

Beskrivning

En grupp bestående av pedagoger inom Barn och Utbildning ska formas för att utveckla miljöarbetet inom de pedagogiska verksamheterna.

Ansvar Barn och Utbildning med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs Samordning: 80 h

När Gruppen bildas under hösten 2023, därefter löpande

Uppföljning Antal möten/aktiviteter i gruppen.
Genomförda åtgärder

1.11 Hållbar kapitalplacering

Beskrivning

Eslövs kommunorganisation ska placera pengar i verksamheter som inte aktivt går emot målen i *Miljöstrategi för Eslöv*. Det utesluter placering i verksamheter som är verksamma inom fossila bränslen, uran och GMO med mera.

Ansvar Kommunledningskontoret - ekonomiavdelningen

Resurs Inom ram

När Kontinuerligt

Uppföljning Med hjälp av tjänsten *AGENTA* och *Morningstar rating*

2. Skydda människor och miljö för exponering av farliga kemiska ämnen, med extra fokus på att skapa giffria miljöer för barn och unga

2.1 Giffria skolor och förskolor

Beskrivning

Kommunorganisationens skolor och förskolor ska byggas, utrustas och drivas giffritt enligt beskrivningen i bilaga 2 – Giffria skolor och förskolor.

Ansvar Barn och Utbildning med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs Inom ram

När Kontinuerligt

Uppföljning Med hjälp av årlig enkät

2.2 Bekämpningsmedelsfri skötsel

Beskrivning

Skötsel av allmän platsmark ska ske utan kemiska bekämpningsmedel. Undantag är bekämpning av invasiva arter. Det hanteras i *Naturplan för Eslöv*.

Miljöfrågor kopplade till planering och anläggning av allmän platsmark hanteras i *Naturplan för Eslöv*. Redan i planeringsskedet ska denna fråga lyftas in.

Ansvar Miljö och samhällsbyggnad – Gata Trafik Park och ebo

Budget Inom ram

När Kontinuerligt

Uppföljning Mängd/volym använda bekämpningsmedel inom skötseln

Sanering av förorenade områden

Beskrivning

Det finns ett behov av ett proaktivt arbete med identifiering och sanering av förorenade områden.

I dagsläget finns inte resurser till att prioritera sådant arbete. Frågan beaktas i arbetet med att revidera denna plan framöver.

Miljögiftkonferensen i Eslöv

Beskrivning

2015, 2017 och 2019 arrangerades Miljögiftkonferensen i Eslöv med stöd av Region Skånes miljövårdsfond. Behovet av en arena för kommuners och andra aktörers arbetet med miljömålet Giftfri miljö finns fortfarande och konferensen blev ett uppskattat arrangemang som gav Eslövs kommun mycket positiv uppmärksamhet i ett miljösammanhang.

I dagsläget finns inte resurser till att prioritera ett sådant arrangemang. Frågan beaktas i arbetet med att revidera denna plan framöver.

3. Kommunikation och samverkan

3.1 Kommunikationsplan

Beskrivning

En kommunikationsplan ska tas fram som säkerställer att arbetet inom Miljöstrategi för Eslöv kommuniceras effektivt och bra.

Kommunikationsplanen ska beskriva syfte, målgrupper, kanaler och kommunikationsaktiviteter. Kommunikationsplanen omfattar alla kommunikationsinsatser kopplade till *Miljöstrategi för Eslöv*.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö med stöd av Kommunledningskontoret - kommunikationsavdelningen

Resurs Kommunikationsplanering 50 h
Kommunikationsaktiviteter 200 h

När Plan tas fram varje år. Aktiviteter görs kontinuerligt enligt planen.

Uppföljning Finns kommunikationsplan. Följs kommunikationsplanen.

3.2 Näringslivssamverkan

Beskrivning

Samverkan med näringslivet kring miljöfrågor ska stärkas. Befintliga kanaler och nätverk (såsom nyhetsbrev, näringslivsträffar, näringslivsdagar) ska användas för att lyfta miljöfrågor och bjuda in till samverkan.

Ansvar Kommunledningskontoret – näringsliv och Miljö och Samhällsbyggnad – staben

Resurs Samordning 120 h

När Under 2023 identifieras lämpliga nätverk och plattformar och en planering för utvecklingen av näringslivssamverkan med miljöfokus tas fram.

Uppföljning Antal samverkansarrangemang där miljöfrågor har lyfts. Antal samverkansprojekt.

3.3 Föreningssamverkan

Beskrivning

I dialog med föreningar ska kommunorganisationen bidra till att utveckla och stödja föreningarnas miljöarbete.

Ansvar Kultur och Fritid – och Miljö och Samhällsbyggnad – staben

Resurs Samordning 120 h

När Under 2024 påbörjas arbetet

Uppföljning Antal samverkansarrangemang där miljöfrågor har lyfts. Antal samverkansprojekt.

Bilaga 1 – Farliga kemiska ämnen

Kemiska ämnen finns i vår omgivning dygnet runt alla dagar på året. Alla är inte skadliga men vi vet att många är det och att ett stort antal misstänks vara det. Vi vet också att kemikalielagstiftningen inte är ett tillräckligt skydd mot skadlig kemikalieexponering.

Spridningen av farliga kemiska ämnen i miljön anses vara ett av de största hoten mot ekologisk hållbar utveckling. *Giftfri miljö* är ett av de sexton nationella miljö kvalitetsmålen som utgör Sveriges bidrag till den miljömässiga hållbarhetsdimensionen i Agenda 2030.

Med farliga kemiska ämnen menar vi i denna plan i första hand utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen. Men vi strävar också mot att generellt minska användning av och exponering för kemiska ämnen.

Farliga kemiska ämnen

Ämnen med de farligaste egenskaperna kategoriseras som utfasningsämnen, eftersom de har så farliga egenskaper att de ska fasas ut. Hit räknas de ämnen som är cancerogena (kan orsaka cancer), mutagena (kan orsaka skador på arvsanlag), reproduktionstoxiska (kan försämra möjligheterna att få barn). Utfasningsämnen är också de som är persistenta (bryts ner mycket långsamt i miljön), bioackumulerbara (tas upp och anrikas i näringskedjan), hormonstörande och ozonnedbrytande.

Ämnen med farliga egenskaper, men inte fullt lika farliga egenskaper som utfasningsämnenas, kategoriseras som prioriterade riskminskningsämnen. Dessa anses ha så farliga egenskaper att de ska undvikas.

Plast

När man talar om att skapa giftfria inomhusmiljöer handlar det ofta om att fasa ut plastprodukter. Vid tillverkning av plast tillsätts ämnen som ger den de egenskaper vi efterfrågar. Det finns ämnen som gör plast hård, mjuk, brandsäker, uv-skyddad med mera. Många av dessa tillsatta ämnen har farliga egenskaper. De kan vara hormonstörande, mutagena, reproduktionstoxiska, cancerogena eller giftiga på annat sätt.

Ftalater

Ftalater är ämnen som ingår i plast- och gummi produkter för att göra dem mjuka och smidiga. Ftalater finns i PVC-plast i golv, fallskydd utomhus, mjuka plastleksaker, förkläden, vaxdukar, idrottsredskap, konstläder och elsladdar. Ftalater kan också förekomma i färg och lim och i plasttryck på barnkläder. I vissa mjuka plastprodukter kan uppemot 70 procent bestå av ftalater.

Ftalater kan läcka ut ur materialen och tas upp av kroppen. Några ftalater kan vi få i oss genom direktkontakt och en del indirekt exempelvis via maten. Alla ftalater är inte farliga men några är hormonstörande, kan påverka könsutvecklingen och försämra möjligheterna att få barn.

Europeisk industri har till stor del ersatt de skadliga ftalaterna, som numera är begränsade eller förbjudna, med andra mjukgörande ämnen. Däremot kan äldre mjuka plastprodukter samt sådana som är tillverkade utanför EU kan innehålla ftalater som idag är reglerade inom EU. Några ftalater misstänks vara så skadliga att de är förbjudna i alla leksaker och barnavårdsartiklar, medan en del är förbjudna i sådana leksaker och barnavårdsartiklar som kan stoppas i munnen.

PFAS

Högfluorerade ämnen, eller PFAS som de också kallas, kan finnas i impregnerade textilier, impregnerat papper, rengöringsmedel och brandsläcknings-skum. De högfluorerade ämnena är en grupp mycket stabila ämnen. En del bryts ned mycket långsamt eller inte alls i naturen. Många av dem är bioackumulerande - de ansamlas i levande organismer. Eftersom högfluorerade ämnen är fett- och vattenavstötande lagras de inte i fettvävnad som andra bioackumulerande ämnen. De binder till proteiner och lagras i andra organ i kroppen, till exempel i levern och i blodet.

Högfluorerade ämnen hittas i förhållandevis höga halter i djur, till exempel isbjörnar i Arktis. Ämnena hittas också i människors blod, även hos nyfödda. Flera är PBT-ämnen, alltså de som är persistenta, bioackumulerbara och toxiska, och flera är även hormonstörande.

Bisfenol A

Bisfenol A (BPA) finns bland annat i polykarbonat- och epoxiplaster, i till exempel CD- och DVD-skivor samt i tandfyllningsmaterial. Det kan också finnas i plastflaskor, matlådor, elektronik, byggmaterial, lim, som skyddande lack i konserv- och läskburkar. De används också vid renovering

av vatten- och avloppsrör. Bisfenol A finns också i termopapper som används till kvitton och biljetter.

Bisfenol A är hormonstörande och som kan påverka fortplantningen. Ämnet påträffas i nästan alla urin- och blodprover från människor, vilket tyder på att de flesta av oss hela tiden får i oss låga doser av ämnet. Det sker främst genom mat och dryck som varit i kontakt med polykarbonatplast eller epoxi, eftersom rester av bisfenol A kan läcka från materialen.

Bisfenol A är förbjudet i nappflaskor i hela EU. Från och med januari 2020 kommer ämnet också att vara förbjudet i termopapper som används i bland annat kvitton och biljetter. Sverige har egna förbud mot bisfenol A i matförpackningar för barn upp till tre år och vid relining av dricksvattenrör. Det finns regler för hur mycket bisfenol A som får läcka från leksaker.

Tungmetaller

Tungmetallerna bly, kvicksilver och kadmium är mycket toxiska och finns bland annat i hushållsapparater, mobiltelefoner, datorer, surfplattor, tv-spel, färg, smycken, spännen, olika metallföremål och möbler. Tungmetallerna är grundämnen och bryts inte ner.

Bly är ett mycket giftigt ämne som kan skada nervsystemet och påverka inlärningsförmågan. Foster och barn är särskilt känsliga. Bly är numera förbjudet i bensin, målarfärg, leksaker, elektriska produkter, smycken och i alla varor som barn kan stoppa i munnen.

Kvicksilver är mycket giftigt och kan skada hjärnan och nervsystemet. Kvicksilver är i dag förbjudet i nästan alla varor som säljs i Sverige, men det finns undantag exempelvis för lågenergilampor och uppladdningsbara batterier.

Kadmium kan finnas i uppladdningsbara batterier, konstnärsfärger, elektronik, gammal plast och som förorening i livsmedel, tobak, konstgödsel och bränslen. Det är giftigt för miljön och kan också ge benskörhet, njurskador och cancer. Vanligaste sättet att få i sig kadmium är genom maten. Det beror på att växterna lätt tar upp kadmium från marken.

Det finns regler för hur mycket kadmium som får finnas i till exempel, leksaker, plast, smycken, elektriska produkter och armbandsur.

Hormonstörande ämnen

Vissa ämnen kan påverka kroppens hormonsystem och ge skadliga effekter. Sådana hormonstörande ämnen finns i många olika produkter som vi omger oss med, till exempel plaster, kassakvitton, elektroniska produkter, kläder och bekämpningsmedel.

Många viktiga processer i kroppen styrs av hormoner som verkar vid mycket låga halter i kroppen. Hormonstörande ämnen kan "lura" kroppen att de är just hormoner och påverka hormonstyrda processer.

Hormonstörande ämnena kan exempelvis bidra till utveckling av cancer, störa könsutvecklingen, orsaka koncentrationssvårigheter, ge individen ett lägre IQ, orsaka fetma och försämra förmågan att få barn.

Det behövs inte några höga halter av ett hormonstörande ämne för att det ska ge respons. Det som avgör är istället när individen exponeras. Det mest kritiska skedet är fosterstadiet, men även barn är extra känsliga eftersom deras organ ännu inte är färdigutvecklade.

Bekämpningsmedel

Bekämpningsmedel utgör en bred grupp av ämnen som till sin natur är biologiskt aktiva. Många av de bekämpningsmedelsrester som påträffas i naturen härrör från bekämpningsmedel som nu är förbjudna.

Bekämpningsmedel kan ha hormonstörande egenskaper, vara svårnedbrytbara, bioackumulerande samt kan orsaka cancer och andra sjukdomar. De kan finnas i alla livsmedel som har odlats konventionellt. Livsmedel producerade i andra länder än Sverige innehåller ofta högre halter bekämpningsmedelsrester. Ekologiskt odlade livsmedel innehåller betydligt mindre bekämpningsmedelsrester än konventionellt odlade produkter.

Flamskyddsmedel

Flamskyddsmedel används för att fördröja eller hindra att ett material börjar brinna. Textilier och möbler i offentlig miljö, skyddskläder, gummikablar, isoleringsmaterial samt elektrisk och elektronisk utrustning kan innehålla flamskyddsmedel. De bromerade flamskyddsmedlen är de mest omdiskuterade, eftersom dessa kan vara hormonstörande och toxiska.

Flamskyddsmedel kan läcka ut när varor tillverkas, används och när de skrotas. Bromerade flamskyddsmedel finns kvar länge i naturen, samlas i

organismer och är giftiga. Vi kan få i oss flamskyddsmedel exempelvis genom maten, främst fisk. Många flamskyddsmedel samlas i dammet inomhus, men genom att städa och vädra minskar man mängden.

Verktyg och fler tips

Vill du veta mer kommer här tips på länkar med nyttig information.

www.kemi.se, Kemikalieinspektionens hemsida med information om kemiska ämnen, regler och lagar, samt om Kemikalieinspektionens arbete för en giftfri vardag.

www.naturskyddsforeningen.se, Naturskyddsföreningens hemsida. Här hittar du information om bland annat Operation Giftfri Förskola.

www.upphandlingsmyndigheten.se, Upphandlingsmyndighetens hemsida med kriterier för upphandling.

www.kemikaliesmartsokane.se, Miljösamverkan Skånes webbverktyg för giftfria skolor och förskolor.

Bilaga 2 – Utfasningsämnen, prioriterade riskminskningsämnen, SIN-listan och SVHC-ämnen

Indelning av farliga kemiska ämnen

Utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen

Utfasningsämnen är utpekade av Kemikalieinspektionen som ämnen med allvarliga egenskaper att de inte bör användas. Prioriterade riskminskningsämnen är utpekade av Kemikalieinspektionen som ämnen vilka bör ges särskild uppmärksamhet.

Här hittar du information om utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen: www.kemi.se/prio-start/kriterier/oversiktstabell, www.kemi.se/prio-start/kriterier/prio-amnens-egenskaper.

Faror, klassificering och märkning

En sammanställning över ämnens farliga egenskaper kopplade till klassificering och märkning finns på www.kemi.se/global/lagar-och-regler/clp/ver-2-kemi-plansch-clp-a2-webb.pdf.

Kandidatförteckningen och särskilt farliga ämnen, SVHC-ämnen

Kandidatförteckningen är en lista med särskilt farliga ämnen, så kallade SVHC-ämnen. Information om SVHC-ämnen och kandidatförteckningen finns på www.kemi.se/hitta-direkt/lagar-och-regler/reach-forordningen.

Hormonstörande ämnen och SIN-listan

ChemSec är en icke vinstdrivande miljöorganisation som har tagit fram en lista på särskilt farliga kemiska ämnen, SIN (Substitute it now!)-list. Syftet med SIN-listan är att öka förutsägbarheten samt att visa upp kemikalier som organisationen anser borde sättas upp på Kandidatförteckningen. Till skillnad från kandidatförteckningen innehåller SIN-listan även hormonstörande ämnen.

Bilaga 3 - Lagstiftning

Denna bilaga presenterar några av de regelverk som har koppling till kemikalieplanen. Observera att aktuell uppdaterad information bäst söks med hjälp av angivna länkar.

Mer information finns på www.kemi.se/hitta-direkt/lagar-och-regler och www.kemi.se/hitta-direkt/lagar-och-regler/reach-forordningen och www.kemi.se/hitta-direkt/lagar-och-regler/miljobalken-lagar-och-forordningar.

EU-förordningar och EU-direktiv

Större delen av lagstiftningen inom Kemikalieinspektionens ansvarsområde är reglerad på EU-nivå. Lagstiftningen omfattar kemiska produkter, bekämpningsmedel och varor. Vissa av reglerna för kemiska produkter gäller också för biotekniska organismer.

Information om EU-förordningar och införlivade EU-direktiv hittar du på www.kemi.se/hitta-direkt/lagar-och-regler

Reach

Grundprincipen i Reach-förordningen är att den som tillverkar eller importerar kemiska ämnen i mängder om minst ett ton per år ska registrera dessa hos Europeiska kemikaliemyndigheten, Echa. Ämnen som inte är registrerade får inte släppas ut på EU-marknaden.

I princip omfattas alla kemiska ämnen av Reach. Det betyder att kemiska ämnen i till exempel rengöringsprodukter och målarfärger samt i varor som kläder, möbler och hushållsapparater omfattas. Därför påverkas de flesta företag i EU av förordningen.

EU kan förbjuda farliga ämnen om riskerna med dem inte går att hantera. Det kan även krävas tillstånd för att få använda vissa ämnen i EU.

Mer information om Reach finns på www.kemi.se/hitta-direkt/lagar-och-regler/reach-forordningen.

Kandidatförteckningen

Ämnen med egenskaper som kan medföra allvarliga och bestående effekter på människors hälsa och på miljön, så kallade särskilt farliga ämnen (SVHC-ämnena) hamnar på kandidatförteckningen. Där ingår ämnen som

- är cancerframkallande (kategori 1A eller 1B)
- skadar arvsmassan (könszellsmutagena i kategori 1A eller 1B)
- stör fortplantningsförmågan (reproduktionstoxiska i kategori 1A eller 1B)
- är långlivade, bioackumulerande och toxiska (så kallade PBT-ämnena)
- är mycket långlivade och mycket bioackumulerande (så kallade vPvB-ämnena)
- har andra särskilt farliga egenskaper som anses vara lika allvarliga som de ovan, till exempel hormonstörande egenskaper.

Information om SVHC- ämnena och kandidatförteckningen finns på www.kemi.se/hitta-direkt/lagar-och-regler/reach-forordningen.

Begränsningar

En del användningar av kemikalier innebär oacceptabla risker för människa eller miljö. För sådana användningar kan EU besluta om förbud eller andra restriktioner, så kallade begränsningar. Även om ett ämne är klassificerat som farligt kan det ändå vara möjligt att hantera och använda ämnet på ett säkert sätt. För sådana användningar finns det inget skäl till begränsning. Det betyder att ett begränsat ämne inte behöver vara totalförbjudet och att det alltså är tillåtet för de användningar som inte omfattas av begränsningen.

Information om begränsningar finns på www.kemi.se/hitta-direkt/lagar-och-regler/reach-forordningen/begransning.

Krav som gäller varor

Krav på information till kunder

Om en vara innehåller mer än 0,1 viktprocent av ett ämne som finns på kandidatförteckningen ska leverantören av varan lämna information så att mottagaren kan använda varan på ett säkert sätt.

Informationskravet gäller för alla led i distributionskedjan, inklusive återförsäljare. Informationen ska minst omfatta ämnets namn och lämnas till yrkesmässigt verksamma kunder. Konsumenter ska på begäran få samma information inom 45 dagar. Informationen ska lämnas kostnadsfritt.

Information om Reach och varor finns på www.kemi.se/hitta-direkt/lagar-och-regler/reach-forordningen/reach-och-varor.

Miljöbalken

Miljöbalkens portalparagraf, de allmänna hänsynsreglerna och kapitel 14 om kemiska produkter och biotekniska organismer, är väsentliga för arbetet med kemikalieplanen.

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler

Alla krav enligt miljöbalken grundar sig i de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalkens andra kapitel. Hänsynsreglerna gäller för alla (förutom kravet på bästa möjliga teknik, BMT, som endast gäller för yrkesverksamma verksamhetsutövare) och de ska användas i alla sammanhang där miljöbalkens bestämmelser gäller. De hänsynsregler som främst berör kemikalieplanen är:

Kunskapskravet

Kunskapskravet innebär att den som driver en verksamhet eller utför en åtgärd ska ha tillräcklig kunskap för att kunna skydda människors hälsa och miljö.

Försiktighetsprincipen

Försiktighetsprincipen innehåller bland annat att redan risken för negativ påverkan på människors hälsa och miljö medför en skyldighet att utföra åtgärder för att förhindra en störning.

Produktvalsprincipen

Produktvalsprincipen innebär att alla ska undvika att använda eller sälja produkter som kan vara skadliga för människors hälsa eller miljö, om produkterna kan ersättas med andra mindre farliga produkter.

Miljöbalken kapitel 14

I miljöbalkens 14 kapitel finns nationella regler kring kemiska produkter och biotekniska organismer. Kapitlet reglerar: spridning av bekämpningsmedel, hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter,

biotekniska organismer samt krav på tillstånd, godkännande, förbud eller dispens av sådana produkter, inklusive bekämpningsmedel.

Information om miljöbalken, 14 kapitlet och föreskrifter fattade med stöd av miljöbalken finns på www.kemi.se/hitta-direkt/lagar-och-regler/miljobalken-lagar-och-forordningar.

CLP-förordningen

CLP-förordningen innehåller regler för klassificering, märkning och förpackning av kemiska produkter. För att få släppa ut kemiska produkter på marknaden behöver du se till att följa dessa regler.

Information om CLP-förordningen finns på <https://www.kemi.se/hitta-direkt/lagar-och-regler/clp---klassificering-och-markning>.

Bilaga 4 - Gifffria skolor och förskolor

I arbetet med att minska riskerna med exponering för farliga kemiska ämnen är barn särskilt viktiga. Det beror bland annat på att barns kroppar inte är färdigutvecklade och att störningar i utvecklingen av exempelvis nervsystem, fortplantningsorgan och immunsystem kan få stora negativa konsekvenser. Forskare ser samband mellan exponering av farliga kemiska ämnen och bland annat koncentrationssvårigheter, lägre IQ, fetma, tidig pubertet, försämrad fertilitet, diabetes, cancer och andra sjukdomar.

Med ”gifffria” menar vi att risken för skadlig exponering av kemiska ämnen är mycket liten.

Barn exponeras dessutom mer för kemiska ämnen än vuxna på grund av att de andas, dricker och äter mer i förhållande till sin kroppsvikt. Små barn utforskar sin omgivning med munnen, har en tunn och ömtålig hud och vistas nära golvet där de exponeras för kemiska ämnen bundna till damm. Undersökningar har visat att förskolor har högre halter av farliga ämnen än andra inomhusmiljöer.

En giftfri skola eller förskola i Eslövs kommun är en verksamhet där:

- risken för skadlig exponering för kemiska ämnen i skol- och förskolemiljöer är mycket liten,
- personal och ledning har en hög medvetandenivå om kemiska ämnen i barns vardag och om hur man skyddar barn för exponering av farliga kemiska ämnen,
- de verktyg som finns och presenteras i denna åtgärd används.

Syfte

Syftet med denna åtgärd är att:

- minska barns och ungas exponering för farliga kemiska ämnen,
- öka kunskapen om farliga kemiska ämnen och om hur vi skyddar barn mot dem.

Avgränsning

Undervisning där det förekommer kemikalier och kemiska produkter (till exempel kemiundervisning och praktiska gymnasieprogram) omfattas av tillsyn enligt miljöbalken och därför inte av denna handlingsplan. Frågor som hanteras inom tillsyn enligt miljöbalken - såsom städning, ventilation samt fukt och mögel – hanteras inte heller i kemikalieplanen.

1.1 Pedagogik, material, produkter och kemikalier

Leksaker

Leksaker regleras av en av EU:s strängaste kemikalielagstiftningar för varor. Därför är leksaker som produceras inom EU i dag bland de säkraste varor som finns ur kemikaliesynpunkt. Men trots att leksaker regleras hårt finns risk för att de kan innehålla farliga kemiska ämnen, nämligen sådana som ännu inte bevisats vara farliga och därför är fria att använda.

Nya leksaker kan vara säkrare ur kemikaliesynpunkt än äldre leksaker eftersom många nya kemikaliereregler för leksaker började gälla 2013. En bra regel är att alltid välja leksaker som är tillverkade inom EU och anpassade efter barnens ålder.

Det här gäller:

- Miljö- och kemikaliefrågor kopplade till inköp och upphandling hanteras i *Miljöplan för Eslöv åtgärd 1.3 Miljökrav i upphandling*. Gällande avtal ska alltid följas.
- Plastleksaker ska helst vara tillverkade 2013 eller senare, i andra hand 2007 eller senare.
- Gamla plastleksaker som är klubbiga eller luktar ”plast”, ”kemiskt” eller parfym, samt gammalt LEGO från 70- och 80-talen ska bort.
- Gamla träleksaker med flagnad färg ska bort eftersom det kan finnas tungmetaller i färgen.
- Nya mjukisdjur ska tvättas innan de gosas med.
- Pysselmaterial med mikroplast (som kan finnas i till exempel glitter) ska inte användas i kommunens verksamheter.

Icke-leksaker

Bäst att leka med ur kemikaliesynpunkt är leksaker och de flesta naturmaterial. Produkter som inte är leksaker kan vara problematiska. Ofta omfattas nya leksaker av skarpare krav än andra produkter som inte är avsedda att lekas med. Eftersom vi ofta inte vet vad sådana produkter innehåller (och vad de garanterat är fria från) finns det risk att saker som inte är leksaker kan innehålla farliga kemiska ämnen.

Elektronik

Elektriska produkter innehåller ofta farliga kemiska ämnen och ska inte användas som leksaker. Elektriska produkter ska heller inte plockas sönder för att undersökas.

Det här gäller:

- Barn ska inte leka med eller plocka sönder elektriska produkter.

Utklädningsgrejor

Kläder och accessoarer kan innehålla farliga ämnen. Bland utklädningskläder kan det finnas en hel del produkter med okänt kemikalieinnehåll.

Det här gäller:

- Konstkläder, metallsmycken, metallspännen och kläder med metalldetaljer ska bort från utklädningslådan.

Övrigt

Det finns som sagt en hel del som barn inte bör leka med. Allt går inte att beskriva här, men grundregeln ska vara att försiktighetsprincipen ska tillämpas: om man inte vet att något är ofarligt ska det undvikas. ”Vanligt” smink bör inte användas i verksamheterna. Ansiktsmålningsfärger är ofta dåligt märkta och kan innehålla farliga ämnen.

Det här gäller:

- Barn ska inte leka med kassakvitton, biljetter och dylikt - de är ofta gjorda av termopapper och kan innehålla hormonstörande ämnen.
- Barn ska inte leka med metallföremål av olika slag, till exempel nycklar, eftersom de kan innehålla farliga metaller.
- För ansiktsmålningsfärg gäller att endast produkter med innehållsförteckning och svenska instruktioner får användas.
- Smink till dockor ska inte användas på barn.
- Verksamheterna ska vara restriktiva till att ta emot gåvor, såsom leksaker och utklädningskläder, från till exempel föräldrar.

Teknisk utrustning

Datorer, läsplattor och annan teknisk utrustning kan innehålla och avge farliga kemiska ämnen. För att minimera riskerna för skadlig exponering ska kemikaliekraav ställas vid inköp av ny utrustning som ska användas av

eller i närheten av barn. I de fall det anses nödvändigt, ska gammal utrustning fasas ut.

Det här gäller:

- Miljö- och kemikaliefrågor kopplade till inköp och upphandling hanteras i *Miljöplan för Eslöv åtgärd 1.3 Miljökrav i upphandling*. Gällande avtal ska alltid följas.

Utrustning i undervisning

I utrustning inom hemkunskap, idrott och hälsa, bild med mera kan det finnas farliga kemiska ämnen. För att minimera riskerna för skadlig exponering ska kemikaliekrav ställas vid inköp av ny utrustning, och i de fall det anses nödvändigt ska gammal utrustning fasas ut.

Det här gäller:

- Miljö- och kemikaliefrågor kopplade till inköp och upphandling hanteras i *Miljöplan för Eslöv åtgärd 1.3*.

Kemikalier i undervisning

Kemisalar och andra lokaler för undervisning där kemikalier används omfattas av miljötillsyn enligt miljöbalken och omfattas därför inte av denna åtgärd.

1.2 Inredning, möbler och textil

Madrasser, skötbordsdynor, möbler, inredningstextilier med mera kan innehålla farliga kemiska ämnen. Det kan vara mjukgörande, smutsavvisande, impregnerande eller brandskyddande kemiska ämnen med farliga egenskaper.

För att minimera riskerna för skadlig exponering ska kemikaliekrav ställas vid inköp av ny inredning, möbler och textil, och i de fall det anses nödvändigt ska gamla objekt rensas bort.

Det här gäller:

- Miljö- och kemikaliefrågor kopplade till inköp och upphandling hanteras i *Miljöplan för Eslöv åtgärd 1.3 Miljökrav i upphandling*. Gällande avtal ska alltid följas.

- Gamla stoppade möbler och gamla skumgummikuddar och madrasser kan innehålla bromerade flamskyddsmedel och tungmetaller och ska fasas ut.
- Gamla kuddar och madrasser klädda i PVC kan innehålla farliga ftalater och ska fasas ut.
- Textilier ska tvättas innan användning.

1.3 Mat och kök

En betydande del av de farliga kemiska ämnen vi exponeras för får vi i oss via maten. Det kan vara bekämpningsmedelsrester, tungmetaller, läkemedelsrester eller ämnen som tillförts livsmedlen via förpackningar, utrustning och redskap.

Livsmedel, värme och plast i kombination innebär risk för exponering för farliga kemikalier. Därför ska vi undvika förpackningar och redskap som kan innehålla och släppa ifrån sig farliga kemiska ämnen till livsmedel.

Det här gäller:

- Miljö- och kemikaliefrågor kopplade till livsmedel i skolor och förskolor hanteras i *Miljöplan för Eslöv åtgärd 1.8, Miljösmart mat*.
- Miljö- och kemikaliefrågor kopplade till inköp och upphandling hanteras i *Miljöplan för Eslöv åtgärd 1.3*.
- Plast och teflon och andra material som kan vara källor till exponering ska fasas ut ur skol- och förskoleköken.
- När tallrikar och dricksglas i plast byts ut ska de ersättas med tallrikar och dricksglas av glas.
- Engångsmaterial som muggar, tallrikar och bestick ska inte köpas in. Gamla lager kan användas upp.
- Metallkonserver ska undvikas eftersom de ofta har en ytbehandling på insidan som kan släppa det hormonstörande ämnet bisfenol A till maten. Kartongförpackningar är ett bättre val.

1.4 Bygg och renovering

Byggprodukter står för cirka 40 procent av de kemiska föroreningar inomhus som kan ha cancerframkallande, mutagena, reproduktionstoxiska, hormonstörande eller allergiframkallande effekter.

Det här gäller:

- Miljö- och kemikaliefrågor kopplade till byggande och renovering inköp och upphandling hanteras i *Miljöplan för Eslöv åtgärd 1.7, Hållbart byggande*.

1.5 Utemiljöer

Utomhus i friska luften är risken för exponering av farliga kemiska ämnen minst, under förutsättning att där inte finns material och föroreningar med farliga kemiska ämnen. När utemiljöer för barn och unga anläggs ska kemikaliefrågorna finnas med. Olämpliga material ska tas bort och lekmiljöer ska placeras så att de inte nås av till exempel damm och avgaser från trafik.

Det här gäller:

- Miljö- och kemikaliefrågor kopplade till inköp och upphandling hanteras i *Miljöplan för Eslöv åtgärd 1.3 Miljökrav i upphandling*. Gällande avtal ska alltid följas.
- Impregnerat virke och gummidäck i barns utemiljöer ska bort.

1.6 Övrigt

En bra inomhusmiljö är viktig för att minska riskerna med farliga kemiska ämnen. Ren luft och välstädade lokaler kan göra stor skillnad. Många av de farliga kemiska ämnen som finns i bland annat byggmaterial hamnar i damm som små barn lätt får i sig när de rör sig nära golvet. Det bästa är oftast att lokalerna städas när barnen inte vistas i dem. Det ger bäst städresultat.

När datorer och andra elektroniska produkter blir varma kan de avge farliga kemiska ämnen. Därför ska de stå i välventilerade rum där barn inte sover eller vistas långa stunder.

Det här gäller:

- Datorer och annan teknisk utrustning ska förvaras i välventilerade rum där barn inte vistas länge.

NATURPLAN FÖR ESLÖV- REMISSVERSION

Denna naturplan bidrar till det lokala miljömålet *Rik natur i Eslöv* i *Miljöstrategi för Eslöv*. Den gäller för kommunens förvaltningar samt för bolagen ebo och Merab.

Innehåll

Bakgrund	4
Naturmiljöprogram	4
Syfte	4
Organisation	5
Kommunfullmäktige.....	5
Kommunstyrelsen.....	5
Styrgrupp	5
Intern referensgrupp	5
Samordnare.....	5
Rådighet	5
Avgränsningar och kopplingar	6
Uppföljning	6
Mål	6
Åtgärder	7
1. Skydda natur	7
1.1 Den kommunalägda marken i och i anslutning till Gyaskogen samt skytteskogen i Stehag skyddas	7
1.2 Snärjet säkras som natur- och friluftslivsområde.....	7
1.3 Rönneholms mosse utvecklas till natur- och friluftslivsområde	8
1.4. Biosfärområde Storkriket	8
2. Bevara natur.....	8
2.1. Biologisk mångfald i detaljplaneringen.....	8
2.3 Kommunens naturreservat sköts enligt skötselplan	9
2.4 Vattenledning till Abullahagens södra hagar	9
2.5 Naturvårdsåtgärder för hotade arter.....	10
3. Utveckla natur	10
3.1 Mer ängsmark.....	10

3.2 Mer inhemska växtarter	11
3.3 Fler träd	11
3.4 Mer död ved.....	11
3.5 Skötsel av naturmark	12
3.6 Mer blommande grönytor.....	12
3.7 Fler boplatser	12
4. Vattenvårdsarbete	13
4.1. Kävlingsåns vattenråd	13
4.2 Rönne å vattenråd	13
4.3. Saxån-Braåns vattenråd	13
4.4 Ringsjöns vattenråd	14
4.5 Rönneåprojektet.....	14
5. Bekämpa invasiva främmande arter	14
5.1 Invasiva främmande arter på egen mark	14
5.2 Invasiva främmande arter rapporteras in.....	14
5.3 Hantering av främmande invasiva arter	15
6. Friluftsliv	15
6.1. Friluftspan	15
6.2. Projekt Destination Rönne å och Ringsjöarna.....	15
6.2. Destinationsprojekt Rönne å och Ringsjön	16

Bakgrund

Utarmningen av biologisk mångfald och därmed förlust av ekosystemtjänster nu och i framtiden är ett av de största hoten mot hållbar utveckling. I Eslövs kommun har vi arbetat strategiskt och framgångsrikt med förvaltning av sjöar och vattendrag i många år men när det gäller förvaltning av den landbaserade naturen saknas till stor del det strategiska och långsiktiga förhållningssättet.

Naturplan för Eslöv ska beskriva det arbete som görs för att leva upp till målet Rik natur i Eslöv i *Miljöstrategi för Eslöv*, som lyder: *Naturen och den biologiska mångfalden i Eslövs kommun ska skyddas, bevaras och utvecklas.*

Naturmiljöprogram

2020 antog Eslövs kommunfullmäktige *Naturmiljöprogram*.

Naturmiljöprogrammet innehåller viktiga kunskapsunderlag samt mål och ställningstaganden för naturvården. *Miljöstrategi för Eslöv* och *Naturplan för Eslöv* ersätter naturmiljöprogrammet som styrande dokument. Mål och ställningstaganden i naturmiljöprogrammet har arbetats in i miljöstrategin och naturplanen.

Naturmiljöprogrammet upphävs som styrande dokument i samband med att *Miljöstrategi för Eslöv* och *Naturplan för Eslöv* antas. Materialet i naturmiljöprogrammet ska omarbetas och utgöra ett kunskapsunderlag till miljöstrategin.

Syfte

Naturplan för Eslöv ska samla, systematisera och presentera naturmiljöarbetet i Eslövs kommunorganisation som framför allt bidrar till målet *Rik natur i Eslöv* i *miljöstrategi för Eslöv*, såväl vattenvårdsarbetet som arbetet med den landbaserade naturen. Syftet med planen är att på ett bättre sätt bidra till att skydda, värna och utveckla naturvärdena i Eslövs kommun som helhet. På så sätt bidrar planen till flera av de nationella miljömålen och till framförallt mål 14 och 15 i Agenda 2030.

Naturplan för Eslöv ska lyfta fram prioriteringar inom arbetsområdet.

Organisation

Naturplan för Eslöv utgör en av de planer som tillsammans beskriver arbetet som ska leda fram till målen i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar *Miljöstrategi för Eslöv* som innehåller mål som ligger till grund för *Naturplan för Eslöv*.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar *Naturplan för Eslöv*.

Styrgrupp

Miljöstrategin har en styrgrupp bestående av kommundirektörens ledningsgrupp. Styrgruppen ska hållas uppdaterad om arbetet med planerna kopplade till miljöstrategin och kan besluta om ändringar i dessa planer.

Intern referensgrupp

Miljöstrategin har en intern referensgrupp bestående av representanter från kommunens olika verksamheter samt från bolagen ebo och Merab. Arbetet i planerna kopplade till miljöstrategin följs upp, sammanställs, analyseras av arbetsgruppen. Resultaten redovisas årligen internt och externt.

Samordnare

Arbetet med att skydda, värna och utveckla naturvärden kräver specifik kompetens inom biologi. Naturplanens samordnare ska bistå med kompetens och stöd i de processer där biologisk kompetens krävs för att genomföra åtgärderna i denna plan och därmed bidra till att målet *Rik natur i Eslöv* uppnås.

Naturplanens samordnare ska delta i miljöstrategins arbetsgrupp och i arbetet med att följa upp denna plan.

Rådighet

Kommunorganisationen ska arbeta aktivt med att skydda, värna och utveckla den biologiska mångfalden. Det görs i skötsel av den egna marken, i den fysiska planeringen, i upprättande av avtal, i anläggande, med hjälp av kommunikation, inom pedagogik och i vattenförvaltningsarbetet med mera. Kommunorganisationen ska också driva naturvårdsprojekt och samverka med andra aktörer för att bidra till målet *Rik natur i Eslöv*.

Avgränsningar och kopplingar

Naturplanen hanterar inte frågor som styrs direkt av lagstiftning.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens tillsyn enligt miljöbalken styrs inte av denna plan, inte heller de tekniska vattenfrågor som hanteras av VA SYD.

Naturplan för Eslöv hanterar natur- och vattenfrågor inom kommunorganisationens verksamhet och kopplar till *Miljöstrategi för Eslöv*, som ska samla det arbete inom Eslövs kommunorganisation som bidrar till de 16 nationella miljömålen och därmed till stora delar av de 17 globala hållbarhetsmålen i *Agenda 2030*.

Miljöstrategin och planerna ska bidra till det regionala miljömålsarbetet som samordnas av länsstyrelsen.

Vissa frågor som bidrar till *Rik natur i Eslöv* styrs i andra planer kopplade till *Miljöstrategi för Eslöv*, till exempel måltidsverksamhet, arrendeavtal, exploatering, kommunikation, samverkan och upphandling.

Uppföljning

Uppföljningen av åtgärderna i *Naturplan för Eslöv* sker inom ramen för uppföljning av *Miljöstrategi för Eslöv* som också innehåller indikatorer för att mäta status och behov av insatser.

Arbetet i planerna kopplade till miljöstrategin ska följas upp årligen, det ska analyseras och redovisas internt och externt. Resultatet av uppföljningen ska användas till att utveckla kommunorganisationens miljöarbete.

Mål

Naturplan för Eslöv ska bidra till att uppnå målet *Rik natur i Eslöv* i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Målet *Rik natur i Eslöv* definieras så här:

Naturen och den biologiska mångfalden i Eslövs kommun ska skyddas, bevaras och utvecklas.

Vad målet innebär beskrivs i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Åtgärder

De åtgärder i *TILLSAMMANS FÖR ETT HÅLLBART SKÅNE - Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2022–2025* där kommunerna har tilldelats ansvar, ska lyftas in i planerna kopplade till miljöstrategin i de fall de anses möjligt, prioriterat och befogat.

På nationell och regional nivå finns ett stort antal strategier, program och liknande som hanterar olika typer av miljöfrågor. De har beaktats vid framtagandet av denna plan.

Åtgärderna är framtagna i dialog med de verksamheter som berörs av dem. Åtgärderna är prioriterade så att de på ett resurseffektivt (stor miljönytta per insatt resurs) bidrar till målen i *Miljöstrategi för Eslöv*.

1. Skydda natur

1.1 Den kommunalägda marken i och i anslutning till Gyaskogen samt skytteskogen i Stehag skyddas

Beskrivning

Gyaskogen och skytteskogen i Stehag utses till naturreservat med fokus på att bevara biologisk mångfald och tätortsnära rekreation.

Detta är en fortsättning på det pågående arbete som drivs av Kommunledningskontoret – Tillväxt med att ta fram inriktningsmål och skötselplan för den kommunalägda skogen.

Ansvar	Miljö- och Samhällsbyggnad - Stab och Miljö med stöd av Kommunledningskontoret – Tillväxt
Resurs	Beror på behov av inventeringar med mera
När	Arbetet påbörjas när den inledande processen är klar
Uppföljning	Finns naturreservat för den aktuella skogen

1.2 Snärjet säkras som natur- och friluftslivsområde

Beskrivning

Möjligheterna till att utveckla det tätortsnära naturområdet Snärjet ska för friluftslivet och bevarandet av den biologiska mångfalden ska utredas.

Ansvar	Kommunledningskontoret – Tillväxt
Resurs	Inom ram
När	Start 2023

Uppföljning Finns utredning

1.3 Rönneholms mosse utvecklas till natur- och friluftslivsområde

Beskrivning

Kommunen ska via dialog med verksamhetsutövare och länsstyrelsen verka för att Rönneholms mosse utvecklas till ett naturområde med fokus på fågelliv, biologisk mångfald och friluftsliv.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö med stöd av Kommunledningskontoret – Tillväxt

Resurs Inom ram

När Under och efter täktens efterbehandling

Uppföljning Är området återställt

1.4. Biosfärområde Storkriket

Beskrivning

Kommunen är en aktiv part i arbetet med kandidaturen för Biosfärområde Storkriket med målet att Storkriket ska utses till ett Unesco Biosfärområde.

Arbetet med biosfärområdet har en egen organisation och styrs inte med denna plan. Åtgärden beskrivs ändå här och ingår i miljöstrategins uppföljning eftersom den bidrar till miljöstrategins mål.

2. Bevara natur

2.1. Biologisk mångfald i detaljplaneringen

Beskrivning

Den fysiska planeringen ska bidra till att skydda, bevara och utveckla den biologiska mångfalden. Det innebär att följande miljöaspekter ska beaktas i arbetet med detaljplaner:

Hänsyn till biologisk mångfald och ekosystemtjänster

- Vid detaljplaneläggning ska bevarande och långsiktig utveckling av natur och naturvärden säkras genom planläggning av park och natur. Naturområden eller områden med höga naturvärden ska i första hand planläggas som natur och inte som park.
- Vid detaljplaneläggning ska bevarande och långsiktig utveckling av natur och naturvärden säkras genom planläggning av park och natur.
- I arbetet med detaljplaner ska planområdets ekosystemtjänster innan exploatering beskrivas. Till det används verktyget ESTER.

Ambitionen ska vara att ekosystemtjänster stärks och/eller tillskapas i samband med exploatering.

- Öppna dagvattenlösningar ska prioriteras.
Hänvisning till: *Dagvatten- och översvämningsplan för Eslövs kommun.*
- Träd skyddas i detaljplanering med befintliga verktyg såsom exempelvis krav på marklov för fällande av värdefulla träd.

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxtavdelningen och Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs Inom ram
När Kontinuerligt
Uppföljning Har aspekterna hanterats i framtagna detaljplaner

2.2. Ekosystemtjänstanalys

Beskrivning

Planeringsunderlag tas fram som visar de viktigaste ekosystemtjänsterna som rör urban och tätortsnära miljö. Underlaget täcker alla kommunens tätorter.

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxt med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs Tid och pengar uppskattas
När När resurs finns
Uppföljning Finns underlaget. Används det

2.3 Kommunens naturreservat sköts enligt skötselplan

Beskrivning

Skötselåtgärder görs årligen enligt upprättade skötselplaner för att bevara områdenas naturvärden och leva upp till kommunens åtagande. Anläggningar ses över och renoveras eller byts ut vid behov.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs 300 tkr (Ingår i ökad budget för naturvård)
När Årligen
Uppföljning Årlig redovisning av utförda åtgärder

2.4 Vattenledning till Abullahagens södra hagar

Beskrivning

Vattenförsörjningen till Abullahagens betande djur ska säkras genom att en vattenledning dras till Södra hagarna.

Ansvar	Kommunledningskontoret – Tillväxt med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs	200 tkr har avsatts till åtgärden
När	Snarast
Uppföljning	Finns vatten är indraget till Abullahagen

2.5 Naturvårdsåtgärder för hotade arter

Beskrivning

Åtgärder för att gynna förekomst av hotade arter och biotoper i Eslövs kommun ska genomföras. Fokus ska ligga på arter och biotoper med åtgärdsprogram samt för kommunens ansvarsarter. Åtgärder drivs i projektform och minst två projekt ska drivas årligen.

Ansvar	Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs	Externa medel bidrar till finansiering, Samordning/genomförande 400 h per år
När	Kontinuerligt
Uppföljning	Redovisade/påbörjade projekt

3. Utveckla natur

3.1 Mer ängsmark

Beskrivning

Kommunala grönytor läggs om till ängsmark. I första skedet ska minst en hektar grönyta läggas om till ängsmark varav 2 400 kvadratmeter läggs om genom insådd av ängsfrö. Detta arbete och mål utförs fram till december 2024 via LONA-projekt ”Blommor och Bin i Eslöv”. Därefter ska minst en grönyta läggas om till ängsmark årligen.

För att få en hållbar ökning av ängsmark på kommunens mark ska en utredning göras angående hållbara lösningar för hantering av det slåtrade höet.

Ansvar	Miljö och Samhällsbyggnad Stab och miljö samt Gata Trafik och Park, ebo
Resurs	Inom ram
När	Enligt beskrivning
Uppföljning	andel ängsmark av kommunens grönytor, utredning om hantering av hö finns.

3.2 Mer inhemska växtarter

Beskrivning

Vid utformning av utemiljöer, rabatter och planteringar ska i möjligaste mån inhemska växtarter och /eller växtarter som utgör nektar och pollenresurser för vilda bin väljas. Fokus ska ligga på att bevara, utveckla och skapa värden för den biologiska mångfalden samt minska användandet av exotiska växtarter, bland annat på grund av att det finns risk för att exotiska växter och trädslag kan bli invasiva i ett framtida förändrat klimat. Undantag ska motiveras.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik Park, Serviceförvaltningen - Fastighet och ebo

Resurs Inom ram

När Kontinuerligt

Uppföljning Trädinnehav och trädplantering ses över årligen. Andel inhemska växter och/eller resursväxter per ny plantering.

3.3 Fler träd

Beskrivning

Fler träd ska planteras i Eslövs tätorter och antalet träd i Eslövs tätorter på kommunal mark ska öka. När träd fälls ska de kompenseras enligt kommunens riktlinjer för trädfällning.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik och Park, Serviceförvaltningen, Kommunledningskontoret och ebo

Resurs Inom ram

När Kontinuerligt

Uppföljning Antal nyetablerade träd. Antal kompenserade träd.

3.4 Mer död ved

Beskrivning

Hantering av nedtagna och fallna träd beskrivs i Kommunens trädrutiner. För att dessa ska kunna följas ska faunadepåer etableras i anslutning till kommunens större tätorter där död ved, som inte kan lämnas på plats, samlas. Risker för stöld av ved minimeras genom skyltning, val av plats och när nödvändigt staket.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Stab och miljö samt Gata Trafik och Park, Serviceförvaltningen och ebo

Resurs Inom ram

När Kontinuerligt
Uppföljning Antal faunadepåer

3.5 Skötsel av naturmark

Beskrivning

Skötselplan för naturvårdsanpassad skötsel för kommunal mark planlagd som natur, mark klassad som natur i parkkartan, annan naturlig mark i exempelvis parker samt kommunala dammar/småvatten ska tas fram. Minst två områden per år ska tas in i och omfattas av planen.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Stab och Miljö för samordning, samt Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik Park

Resurs Samordning 200 h

När Start 2024

Uppföljning Antal områden med naturvårdsanpassad skötselplan

3.6 Mer blommande grönytor

Beskrivning

Klippningsregimen anpassas för utvalda kommunala grönytor för att gynna blomning och blomförekomst. Detta kan exempelvis göras genom att byta klippregim (exempelvis bruksgräs till långgräs), eller öka intervallet mellan klippningar under blomning för utvalda ytor.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Stab och miljö för samordning, samt Gata Trafik och Park, Serviceförvaltningen, Kommunledningskontoret och ebo

Resurs Inom ram

När Start 2024

Uppföljning Antal grönytor som ställts om årligen

3.7 Fler boplatser

Beskrivning

Antalet boplatser ska öka i kommunens tätorter genom renovering av befintliga mulmholkar, uppsättning av holkar för fåglar, fladdermöss med mera. När det är möjligt ska sandblottor skapas på lämpliga ställen vid exempelvis åtgärdsarbeten och exploatering. Åtgärderna kan med fördel kopplas till pedagogiska verksamheter när det är möjligt och intresse finns.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Stab och miljö för samordning, samt Gata Trafik och Park, Serviceförvaltningen och ebo,

Resurs Inom ram

När Start 2024
Uppföljning Antal anlagda/renoverade boplatser

4. Vattenvårdsarbete

4.1. Kävlingeåns vattenråd

Beskrivning

Eslövs kommun ska engagera sig i och finansiera samarbeten kring vattenvård inom Kävlingeåns vattenråd.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs 1,1 mkr (avgift för 2024)
Representation i organisationen 60 h

När Kontinuerligt

Uppföljning Redovisning av sammanfattad recipientkontroll, redovisning av vattenkvalitetshöjande åtgärder

4.2 Rönne å vattenråd

Beskrivning

Eslövs kommun ska engagera sig i och finansiera samarbeten kring vattenvård inom Rönne å vattenråd.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs 40 tkr
Representation i organisationen 60 h

När Kontinuerligt

Uppföljning Redovisning av sammanfattad recipientkontroll, redovisning av vattenkvalitetshöjande åtgärder

4.3. Saxån-Braåns vattenråd

Beskrivning

Eslövs kommun ska engagera sig i och finansiera samarbeten kring vattenvård inom Saxån-Braåns vattenråd.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs 220 000 kr (avgift för 2023)
Representation i organisationen 40 h

När Kontinuerligt

Uppföljning Redovisning av sammanfattad recipientkontroll, redovisning av vattenkvalitetshöjande åtgärder

4.4 Ringsjöns vattenråd

Beskrivning

Eslövs kommun ska engagera sig i och finansiera samarbeten kring vattenvård inom Ringsjöns vattenråd.

Ansvar	Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs	395 tkr Representation i organisationen 60 h
När	Kontinuerligt
Uppföljning	Redovisning av sammanfattad recipientkontroll, redovisning av vattenkvalitetshöjande åtgärder

4.5 Rönneåprojektet

Beskrivning

Eslövs kommun deltar i och medfinansierar Rönneåprojektet som syftar till att ta bort vandringhinder för fisk i Rönne å.

Projektet har en egen organisation och styrs inte med denna plan. Åtgärden beskrivs ändå här och ingår i miljöstrategins uppföljning eftersom den bidrar till miljöstrategins mål.

5. Bekämpa invasiva främmande arter

5.1 Invasiva främmande arter på egen mark

Beskrivning

Kommunorganisationen bekämpar invasiva främmande arter på den kommunala marken. Bekämpning sker i första hand av arter på EU:s förteckning (ref. EU-förordning) men även av vissa arter på den nationella listan med förekomst i kommunen. En kommunövergripande strategi för bekämpning av främmande invasiva arter ska tas fram. Möjlighet till koordinerade insatser ska undersökas där listade invasiva arter finns i stora bestånd som inte bara finns på den kommunala marken.

Ansvar	Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö, Gata Trafik Park, Kommunledningskontoret – Tillväxt
Resurs	Inom ram
När	Kontinuerligt
Uppföljning	Antal bekämpningsinsatser, framtagen strategi finns

5.2 Invasiva främmande arter rapporteras in

Beskrivning

All uppmärksammas förekomst av främmande invasiva arter ska rapporteras in till artportalen. Kommunorganisationen ska rapportera till Naturvårdsverket om en främmande invasiv landart påträffats och till Havs- och vattenmyndigheten om en främmande invasiv vattenart påträffats.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö och Gata Trafik Park
Resurs Inom ram
När Kontinuerligt
Uppföljning Antal bekämpningsinsatser

5.3 Hantering av främmande invasiva arter

Beskrivning

I dagsläget tas främmande invasiva arter som avfall endast emot på en plats inom Merabs upptagningsområde, Rönneholms avfallsstation. Möjligheten att lämna in avfall bestående av främmande invasiva arter ska förbättras genom att inlämning även möjliggörs på återvinningscentraler inom Merabs upptagningsområde.

Ansvar Merab med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs behöver utredas
När Snarast
Uppföljning antal återvinningscentraler inom Merabs upptagningsområde som tar emot invasiva främmande arter som avfall (utöver Rönneholms avfallsstation).

6. Friluftsliv

6.1. Friluftsplän

Beskrivning

En friluftsplän ska tas fram för utveckling av friluftslivet i kommunen.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs en tjänst, friluftslivsstrateg
När När resurs finns
Uppföljning: En friluftsplän finns

6.2. Projekt Destination Rönne å och Ringsjöarna

Beskrivning

Kommunen deltar i projektet *Projekt Destination Rönne å och Ringsjöarna* som syftar till att utveckla en destination för naturturism och upplevelser längs Rönne å och runt Ringsjön.

Projektet har en egen organisation och styrs inte med denna plan. Åtgärden beskrivs ändå här och ingår i miljöstrategins uppföljning eftersom den bidrar till miljöstrategins mål.

ENERGI- OCH KLIMATPLAN FÖR ESLÖV - REMISSVERSION

Denna Energi- och klimatplan bidrar till det lokala miljömålet *Begränsad klimatpåverkan* i *Miljöstrategi för Eslöv*. Den gäller för kommunens förvaltningar samt för bolagen ebo och Merab.

Innehåll

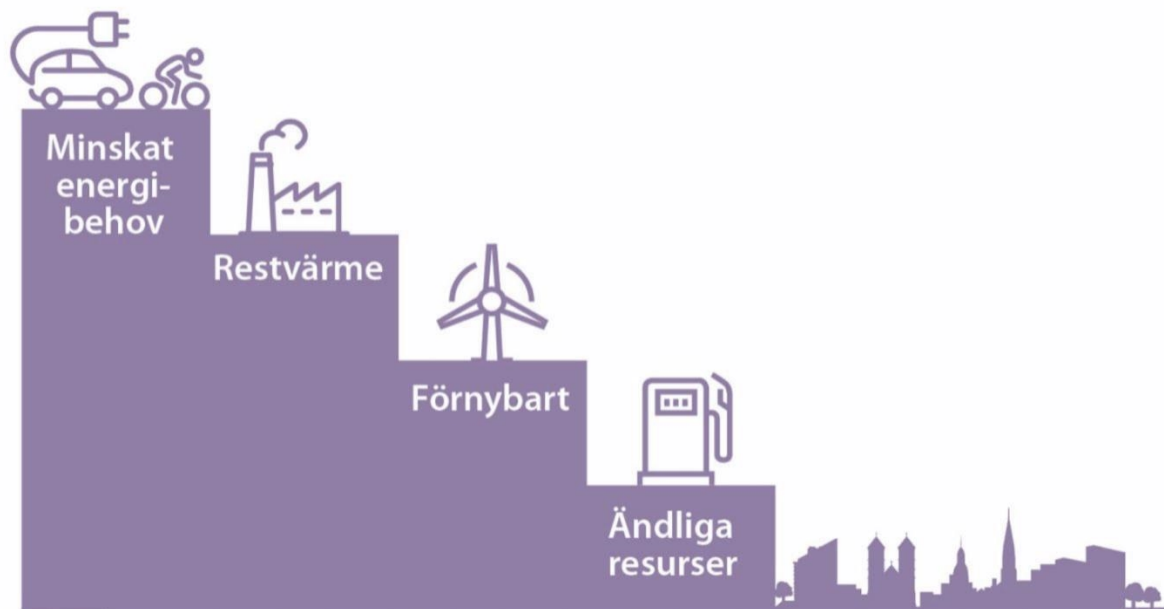
Bakgrund	4
Syfte	4
Organisation	5
Rådighet	5
Avgränsningar och kopplingar	5
Uppföljning	6
Mål	6
Åtgärder	6
1. Fossilbränslefritt.....	6
1.1 Fossilbränslefria fordon.....	6
1.2 Fossilbränslefri uppvärmning.....	7
1.3 Fossilbränslefri el	7
1.4 Fossilbränslefri skötsel.....	7
2. Minskad effekt- och energianvändning.....	8
2.1 Energi- och klimatrådgivning.....	8
2.2 Stötta industrins energieffektivisering	8
2.3 Minska energianvändningen i egna lokaler.....	8
2.4 Installera energieffektiv gatubelysning	8
2.5 Undersöka möjligheterna till smart energilagring och energianvändning	9
2.6 Utredda möjligheter att använda spillvärme för att försörja värmebehov vid nyproduktion	9
3. Förnybar energiproduktion.....	9
3.1 Utredda möjligheter att producera förnybar energi.....	9
3.2 Egen solenergiproduktion	9
4. Hållbara transporter och resor	10
4.1 Riktlinjer för resor och möten	10
4.2 Aktualisera utbytesplanen av fordon och ta fram en behovsanalys över fordonsinnehav och maskiner.....	10
4.3 Laddinfrastruktur.....	10
4.4 Utse rese- och fordonsansvariga	11
4.5 Cykelpool	11
4.6 Utredda möjligheterna att införa förmånscykel	11

4.7 Ecodrivning	11
5. Balansering och kompensation.....	12
5.1 Koldioxidbudget.....	12
5.2 Miljöspendanalys för inköp.....	12
5.3 Klimatväxling/klimatkompensation	12
6. Energiplanering, säkerhet och tillgång	12
6.1 Lag om kommunal energiplanering	12
6.2 Planering för energiproduktion	13
Bilaga 1 - Nuläge.....	14

Bakgrund

Att begränsa klimatförändringarna är en av världens största utmaningar och det kommer att krävas att alla bidrar. Eslövs kommun har tidigare haft två energi- och klimatplaner och har hittills haft goda förutsättningar för, och bra resultat av, att arbeta med omställning till användning av förnybar energi. Eslöv var en av de första kommunerna som satsade på biogas och uppgradering till fordonsgas. Eslövs kommun har goda möjligheter till att fortsatt vara en ledande aktör i arbetet med att begränsa klimatförändringarna.

För att nå klimatmålen är effektivisering ett av det viktigaste verktyget vi har. Vi behöver helt enkelt använda mindre energi. Den så kallade *Energitrappan* är vägledande för Energi- och klimatplanen, att i första hand använda mindre energi, och så långt det är möjligt undvika fossila bränslen.



Figur 1. Energitrappan innefattar energieffektivisering, återvinning av restenergi, produktion av förnybar energi och utfasning av fossil energi. (Bild: Lunds kommun)

För att nå målet *Begränsad klimatpåverkan i Eslöv i Miljöstrategi för Eslöv*, ska denna Energi- och klimatplan bredda arbetsfältet och växla upp ansträngningarna inom kommunorganisationen.

Syfte

Energi- och klimatplanen ska samla, systematisera och presentera energi- och klimatarbetet i Eslövs kommunorganisation. Syftet med planen är att minska kommunens klimatpåverkan samt att höja kompetensen och medvetenheten kring energi- och klimatfrågor. På så sätt bidrar planen till målet *Begränsad klimatpåverkan i Eslöv i Miljöstrategi för Eslöv*, det nationella miljömålet *Begränsad klimatpåverkan* och till mål 13 i *Agenda 2030 – Climate action*.

Organisation

Energi- och klimatplanen tillsammans med *Naturplan för Eslöv*, *Miljöplan för Eslöv* och *Avfallsplan för kommunerna Eslöv, Höör och Hörby* beskriver arbetet som ska leda fram till målen i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar *Miljöstrategi för Eslöv* som innehåller mål som ligger till grund för *Energi- och klimatplan för Eslöv*.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar *Energi- och klimatplan för Eslöv*.

Styrgrupp

Miljöstrategi för Eslöv och planerna kopplad till den har en styrgrupp bestående av kommundirektörens ledningsgrupp. Styrgruppen ska hållas uppdaterad om arbetet med planerna och kan besluta om mindre ändringar i dessa.

Intern referensgrupp

Miljöstrategi för Eslöv har en intern referensgrupp bestående av representanter från förvaltningarna och bolagen ebo och Merab. Arbetet i planerna följs upp, sammanställs, analyseras av referensgruppen. Resultaten redovisas årligen internt och externt.

Samordnare

Arbetet med att begränsa klimatförändringarna spänner över stora delar av kommunens rådighetsområde. Det kommer kontinuerligt ny kunskap om arbetssätt samt olika former av nationella och regionala samverkansprojekt. Behovet av omvärldsbevakning, samordning och projektstöd är stort inom kommunorganisationen är stort.

Energi- och klimatplanens samordnare ska delta i miljöstrategins interna referensgrupp. Han/hon ska ha inblick i arbetet med energi- och klimatplanens åtgärder, stötta arbetet med dem och samordna uppföljningen.

Rådighet

Kommunorganisationen ska arbeta aktivt med energi- och klimatfrågor inom sitt rådighetsområde, det vill säga egna resor, fordon och lokaler, egen energiproduktion, upphandling, egna bygg- och exploateringsprojekt samt fysisk planering.

Eslövs kommunorganisation har en viktig uppgift med att skapa förutsättningar för hållbara val och främja hållbara beteenden.

Avgränsningar och kopplingar

Energi- och klimatplanen hanterar inte frågor som direkt styrs av lagstiftning. Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens tillsyn enligt miljöbalken styrs inte av denna plan.

Energi- och klimatplan för Eslöv kopplar till *Miljöstrategi för Eslöv*, som ska samla det arbete inom Eslövs kommunorganisation som bidrar till de 16 nationella miljömålen och därmed till stora delar av de 17 globala hållbarhetsmålen i *Agenda 2030*.

Miljöstrategin och planerna ska bidra till det regionala miljömålsarbetet som samordnas av Länsstyrelsen Skåne.

Vissa frågor som bidrar till begränsad klimatpåverkan styrs i andra planer kopplade till *Miljöstrategi för Eslöv*, till exempel resurshushållning, exploatering, fysisk planering, kommunikation, samverkan, måltidsverksamhet, trädplantering och upphandling.

Uppföljning

Uppföljningen av Energi- och klimatplanen sker inom ramen för uppföljning av *Miljöstrategi för Eslöv* som också innehåller indikatorer för att mäta status och behov av insatser.

Arbetet i planerna ska följas upp årligen, det ska analyseras samt redovisas internt och externt. Resultatet av uppföljningen ska användas till att utveckla kommunorganisationens miljöarbete.

Mål

Målet *Begränsad klimatpåverkan i Eslöv* definieras så här:

Eslövs kommun ska bidra till att begränsa klimatpåverkan.

Eslövs kommun ska bli en fossilbränslefri organisation och nettoutsläppen av växthusgaser ska minska i hela kommunen.

Vad målet innebär beskrivs i *Miljöstrategi för Eslöv*.

Åtgärder

De åtgärder i *TILLSAMMANS FÖR ETT HÅLLBART SKÅNE - Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2022–2025* där kommunerna har tilldelats ansvar, ska lyftas in i planerna kopplade till miljöstrategin i de fall de anses möjligt, prioriterat och befogat.

På nationell och regional nivå finns ett stort antal strategier, program och liknande som hanterar olika typer av miljöfrågor. De har beaktats vid framtagandet av denna plan.

Åtgärder är framtagna i dialog med de verksamheter som berörs av dem.

1. Fossilbränslefritt

1.1 Fossilbränslefria fordon

Beskrivning

Kommunorganisationens riktlinjer för fordon ska efterlevas och följas upp. Riktlinjerna styr vilka typer av fordon som ska användas inom kommunorganisationen avseende tekniska krav, drivmedel samt skötsel.

Ansvar	Serviceförvaltningen - Transportservice samt Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Medaktör	Alla förvaltningar samt bolagen ebo och Merab
Resurs	Inom ram
När	Kontinuerligt, revidering vart fjärde år
Uppföljning	Följs riktlinjerna

1.2 Fossilbränslefri uppvärmning

Beskrivning

Kommunorganisationens fastigheter ska värmas upp med fossilbränslefri energi.

Ansvar	Serviceförvaltningen - Fastighet
Medaktörer	Verksamheter med fastigheter samt bolagen ebo och Merab
Resurs	Inom ram
När	Kontinuerligt
Uppföljning	Andel fossilbränslefri energi till uppvärmning av fastigheter

1.3 Fossilbränslefri el

Beskrivning

Enbart fossilbränslefri elenergi ska köpas in till kommunorganisationen.

Ansvar	Serviceförvaltningen - Fastighet med flera
Medaktör	Verksamheter som tecknar elavtal samt bolagen ebo och Merab
Resurs	Inom ram
När	Kontinuerligt
Uppföljning	Andel inköpt fossilbränslefri producerad el

1.4 Fossilbränslefri skötsel

Beskrivning

Arbetsmaskiner som används inom kommunorganisationen ska drivas med fossilbränslefria drivmedel. Eldrivna arbetsmaskiner ger även bättre arbetsmiljö med hänseende till buller, avgaser och vibrationer.

Ansvar	Serviceförvaltningen - Fastighetsservice och Barn och Utbildning – Arbetsmarknadsenheten
Medaktör	Alla förvaltningar som handlar upp underhållsentreprenader samt bolagen ebo och Merab
Resurs	Inom ram
När	Kontinuerligt
Uppföljning	Andel fossilbränslefritt drivmedel i skötseln

2. Minskad effekt- och energianvändning

2.1 Energi- och klimatrådgivning

Beskrivning

Energi- och klimatrådgivning ska finnas för hushåll, små och medelstora företag, lokala föreningar och organisationer i kommunen. Rådgivningen omfattar energieffektivisering, energianvändning, transporter, förnybar energi med mera.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs Finansieras av Energimyndigheten

När Löpande

Uppföljning Resultat och ekonomisk redovisning, årligen

2.2 Stötta industrins energieffektivisering

Beskrivning

Industrisektorn står för ungefär hälften av den slutliga energianvändningen i kommunen. Alla verksamheter ska hushålla med energi och i första hand använda förnybara energikällor. Energi- och klimatrådgivningen ska stötta industrins energieffektivisering och övergång från fossila bränslen genom att bedriva energirådgivning i samarbete med tillsynen.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs Finansieras av Energimyndigheten

När Löpande

Uppföljning Antalet besökta företag, redovisning årligen

2.3 Minska energianvändningen i egna lokaler

Beskrivning

Kommunorganisationen ska arbeta med energieffektivisering genom att:

- Skapa separat budget för energiinvesteringar
- Riktvärden för inomhusmiljö och temperaturer i lokaler ska ses över
- Skapa rutiner för nattvandring/energironder för lokaler
- Ta fram energibesparingsåtgärder tillsammans med verksamheter/fastighetsförvaltare för beteendeförändring kring minskad energianvändning i förskolor/skolor
- Involvera beteende i låg- och mellanstadieskolor samt mäta och synliggöra kostnaderna för energi (el/värme/varmvatten) för att få till förändring. Arrangera energibesparingstävling med incitament för att motivera.
- Inventera och energieffektivisera storkök
- Fortsätta installera energieffektiv belysning i fastigheter
- Fortsätta använda värmeförlusttal som verktyg för minskad effektanvändning

Ansvar Serviceförvaltningen – Fastighet

Medaktör Andra förvaltningar som berörs av energibesparingarna samt ebo

Resurs 5 mnkr per år (energiinvesteringsbudget där kostnad skrivs av)

När 2024–2030

Uppföljning Åtgärder genomförda, resultat av energibesparing presenteras

2.4 Installera energieffektiv gatubelysning

Beskrivning

Gatubelysning ska bytas ut till energieffektiv belysning med smart styrning. Utbytesplanen ska ses över årligen med syfte att minska energianvändningen.

Ansvar	Miljö och Samhällsbyggnad – Gata Trafik Park
Resurs	Investeringsbudgeten bekostar åtgärden och kostnaden skrivs av, eller fördelas, på flera år
När	Utbyte görs kontinuerligt enligt planen
Uppföljning	Följs planen, belysning utbytt.

2.5 Undersöka möjligheterna till smart energilagring och energianvändning

Beskrivning

Kommunorganisationen ska se över energilagringmöjligheter för att främja energihushållning och för att avlasta elnätet, exempelvis genom lagring, smart styrning, använda sensorer och smart teknik.

Ansvar	Serviceförvaltningen - Fastighet
Resurs	800 tkr för utredning
När	Genomförs när budget finns
Uppföljning	Antal genomförda åtgärder

2.6 Utreda möjligheter att använda spillvärme för att försörja värmebehov vid nyproduktion

Beskrivning

För att ta tillvara på spillvärme och återvinna restenergi behöver möjligheterna utredas.

Ansvar	Serviceförvaltningen - Fastighet samt bolagen ebo och Merab
Resurs	Inom ram
När	Kontinuerligt
Uppföljning	Möjlighet utredd i projekthandbok

3. Förnybar energiproduktion

3.1 Utreda möjligheter att producera förnybar energi

Beskrivning

Kommunorganisationen ska utreda möjligheterna att producera förnybar energi på organisationens fastigheter.

Ansvar	Serviceförvaltningen – Fastighet
Medaktör	Energibolag, Merab och ebo
Resurs	Inom ram
När	Kontinuerligt, i samband med renoveringar och nyproduktion
Uppföljning	Andelen egenproducerad energi

3.2 Egen solenergiproduktion

Beskrivning

Solenergiproduktion på kommunorganisationen egna fastigheter ska öka genom att tak förbereds för solceller, solceller installeras vid nybyggnationer och vid takrenoveringar där

förutsättningar finns.

Ansvar Serviceförvaltningen – Fastighet samt ebo
Resurs Inom ram
När Kontinuerligt, i samband med renoveringar och nyproduktion
Uppföljning Andelen egenproducerad solenergi

4. Hållbara transporter och resor

4.1 Riktlinjer för resor och möten

Beskrivning

Aktuella riktlinjer som styr kommunorganisationens resande ska finnas, kommuniceras, följas och följas upp. Riktlinjerna ska styra mot hållbart resande och för att undvika onödigt resande.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Medaktör Alla förvaltningar samt bolagen ebo och Merab
Resurs Samordning 100 h per år
När Kontinuerligt. Riktlinjerna aktualiseras vart fjärde år.
Uppföljning Resvaneundersökning genomförs vart tredje år

4.2 Aktualisera utbytesplanen av fordon och ta fram en behovsanalys över fordonsinnehav och maskiner

Beskrivning

Kommunorganisationens fordonsflotta och maskinpark ska effektiviseras enligt de klimatsmarta förutsättningar som finns. Maskiner och fordon ska användas mer resurseffektivt och behov av fordon ska analyseras. Alla kommunorganisationen transportmedel ska samordnas och användningen ska utvecklas.

Ansvar Serviceförvaltningen - Transportservice
Medaktör Alla verksamheter som införskaffar fordon samt bolagen ebo och Merab
Resurs 200 h
När Kontinuerligt
Uppföljning Utbytesplan och behovsanalys finns

4.3 Laddinfrastruktur

Beskrivning

Kommunorganisationen ska ta fram en plan för laddinfrastruktur som omfattar inventering och kartläggning av mark för lämpliga platser till elbilsladdning, arbetet förstärks av en kartfunktion. Det ska även omfatta den interna laddinfrastrukturen.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö samt Gata, Trafik, Park, Serviceförvaltningen – Transportservice samt Fastighet, Kommunledningskontoret – Tillväxtavdelningen
Resurs Samordning 500 h, externa bidrag finns att söka

När 2024–2026

Uppföljning Plan finns

4.4 Rese- och fordonsansvariga

Beskrivning

Rese- och fordonsansvarig på varje förvaltning och bolag ska utses, de ska arbeta proaktivt med hållbara resor eller minskat resande internt i kommunorganisationen. Ansvariga ska samordnas.

Ansvar För samordning, Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Medaktör Alla förvaltningar samt bolagen ebo och Merab

Resurs Samordning 100 h per år

När Kontinuerligt

Uppföljning Ansvariga utsedda

4.5 Cykelpool

Beskrivning

En cykelpool (likt bilpoolen) ska organiseras för att förbättra förutsättningarna för kommunorganisationens anställda att följa riktlinjerna för resor och möten, det vill säga cykla eller gå vid resor under tre kilometer.

Ansvar Serviceförvaltningen - Transportservice

Resurs Finansieras av fordonshyran

När 2024–2025

Uppföljning Cykelpool organiserad

4.6 Utreda möjligheterna att införa förmåncykel

Beskrivning

En utredning av införande av förmåncykel ska genomföras.

Förmåncykel har ett viktigt signalvärde, kan minska klimatpåverkan och främja hälsosamma resor.

Ansvar Kommunledningskontoret – HR-avdelningen

Medaktör Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs 50 h per år

När 2024–2026

Uppföljning Utredning genomförd

4.7 Eco Drivning

Beskrivning

Utbildning i Eco Driving, sparsam körning, ska erbjudas dem som kör mycket bil i tjänsten.

Eco Driving leder till lägre bränsleförbrukning och därmed till mindre växthusgasutsläpp.

Ansvar Serviceförvaltningen – Transportservice

Medaktör Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö

Resurs 3 tkr/kurstillfälle. EU-bidrag finns att söka för genomförande.

När När budget finns
Uppföljning Antal genomförda utbildningar

5. Balansering och kompensation

5.1 Koldioxidbudget

Beskrivning

En koldioxidbudget för kommunorganisationen ska tas fram, den ska visa vilket utsläppsutrymme kommunen har och vilka utsläppsminskningar som behöver göras för att bidra till det nationella miljömålet *Begränsad klimatpåverkan* och EU:s gemensamma klimatmål.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs 150 tkr
När Genomförs när budget finns
Uppföljning Koldioxidbudget för kommunorganisationen finns

5.2 Miljöspendanalys för inköp

Beskrivning

En miljöspendanalys ska genomföras på upphandlade produkter. En miljöspendanalys är en analys av produkters klimatpåverkan. Analysen ska användas till att styra inköp till produkter med liten klimatpåverkan.

Ansvar Kommunledningskontoret - Inköps- och upphandlingsavdelningen
Resurs Miljöspendanalys 300 tkr, externa bidrag finns att söka
När Genomförs när projektmedel finns
Uppföljning Miljöspendanalys genomförd

5.3 Klimatväxling/klimatkompensation

Beskrivning

Klimatpåverkan från all kommunal drivmedelsanvändning ska kompenseras genom kompenseringssmodellen för klimatväxling. Klimatväxlingen innebär att fossilbränsleanvändning genererar pengar som ska användas till att begränsa klimatpåverkan. Befintlig modell ska ses över och förändras för att bättre bidra till klimatkompensation.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Medaktör Kommunledningskontoret - Ekonomiavdelningen
Resurs Samordning 50 h per år
När Årligen
Uppföljning Antal klimatväxlade resor samt antalet genomförda klimatprojekt ska redovisas

6. Energiplanering, säkerhet och tillgång

6.1 Lag om kommunal energiplanering

Beskrivning

Enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Kommunen ska främja energihushållningen samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel. För att uppfylla lagens krav ska kommunen ha en energi- och klimatplan som efterlevs och följs upp. *Energi- och klimatplan för Eslöv* ska aktualiseras vart fjärde år.

Enligt Eslövs kommuns reglemente har Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvar för den kommunala energiplaneringen.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och Miljö
Resurs Framtagande/aktualisering 250 h vart fjärde år
 Samordning utförande 500 h per år
När Kontinuerligt
Uppföljning Energi- och klimatplan finns, efterlevs och följs upp.

6.2 Planering för energiproduktion

Beskrivning

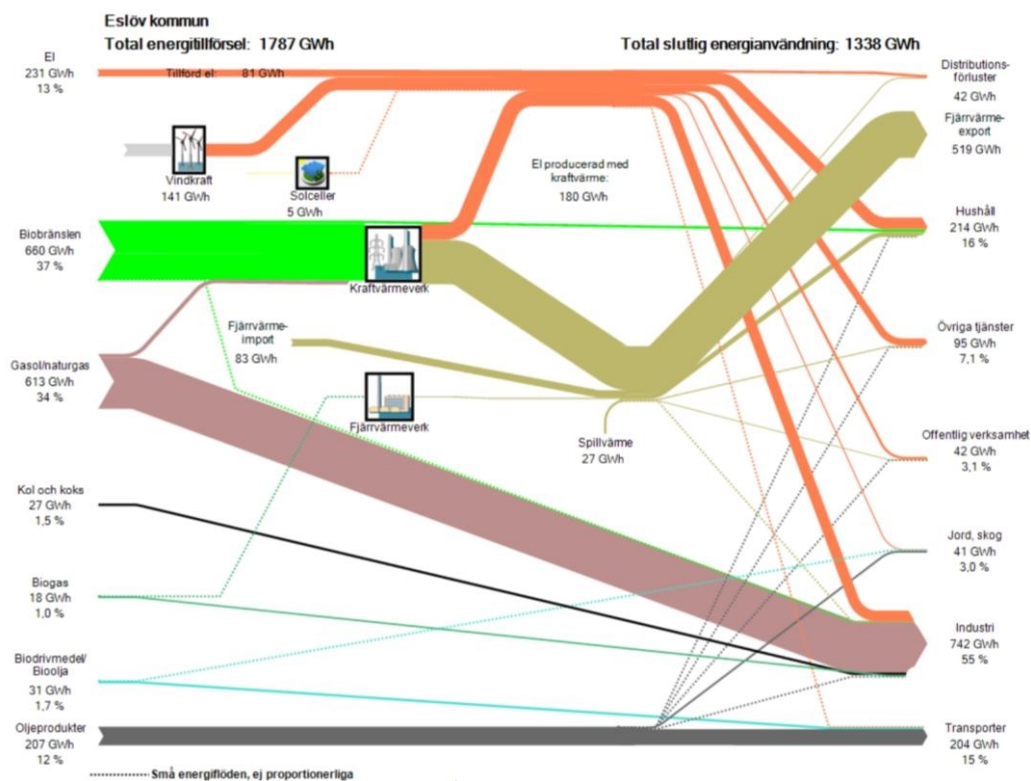
En kartläggning av förutsättningarna för olika typer av energiproduktion i kommunen ska genomföras. Utifrån kartläggningen ska översiktsplanen peka ut områden lämpliga för energiproduktion.

Ansvar Kommunledningskontoret – Plan och exploateringsenheten
Medaktör Miljö och Samhällsbyggnad - Miljö och Stab samt energibolag
Resurs 300 tkr
När 2024
Uppföljning Kartläggning genomförd

Bilaga 1 - Nuläge

Eslövs kommun ligger i framkant när det gäller omställning till förnybar energianvändning och har mycket goda förutsättningar till att fortsatt vara en ledande aktör i arbetet med att minska klimatpåverkan.

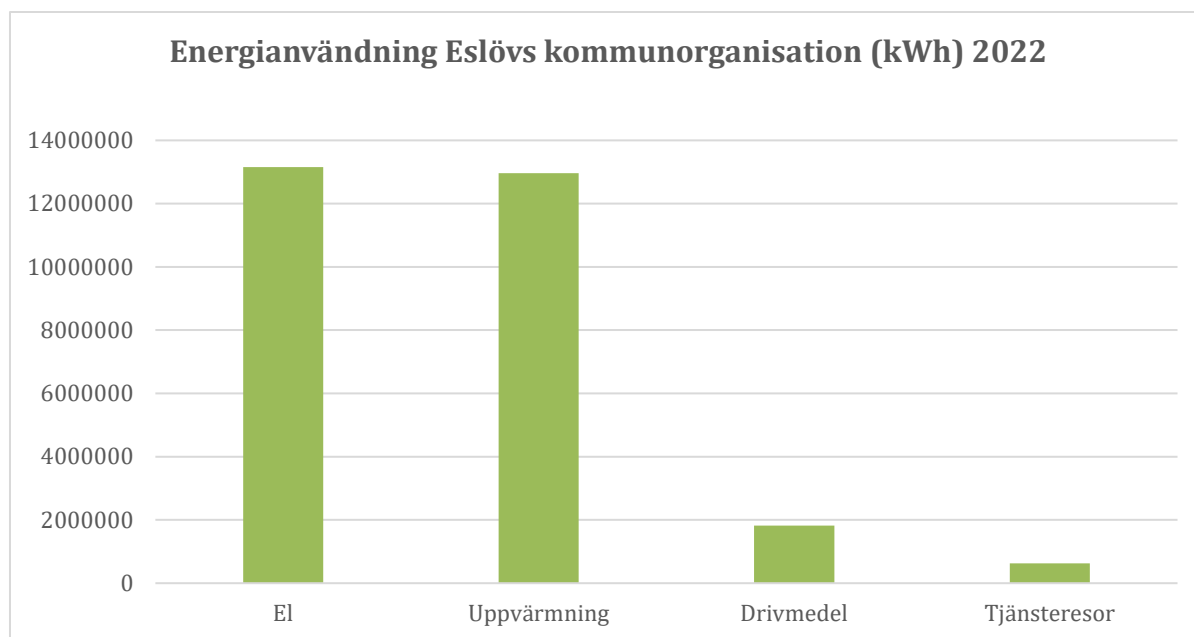
Eslövs kommuns energiflöden år 2020 visualiseras i figur 2 i form av ett Sankey-diagram. I Eslövs kommun tillfördes 1787 GWh energi år 2020, fördelat på olika bränslen och energikällor. 5 GWh av elen kom från solenergi, 141 GWh kom från vindkraft och 180 GWh från förnybar kraftvärmeproduktion. I Eslövs kommun år 2020 utgjordes 13,5 procent av den tillförda energin oljeprodukter i form av bensin och diesel samt kol. Av den totala tillförda mängden energi utgjordes cirka 48 procent av fossila bränslen och cirka 52 procent av fossilfria bränslen. Industrisektorn står för ungefär hälften av den slutliga energianvändning där det till stor del används gasol/naturgas.



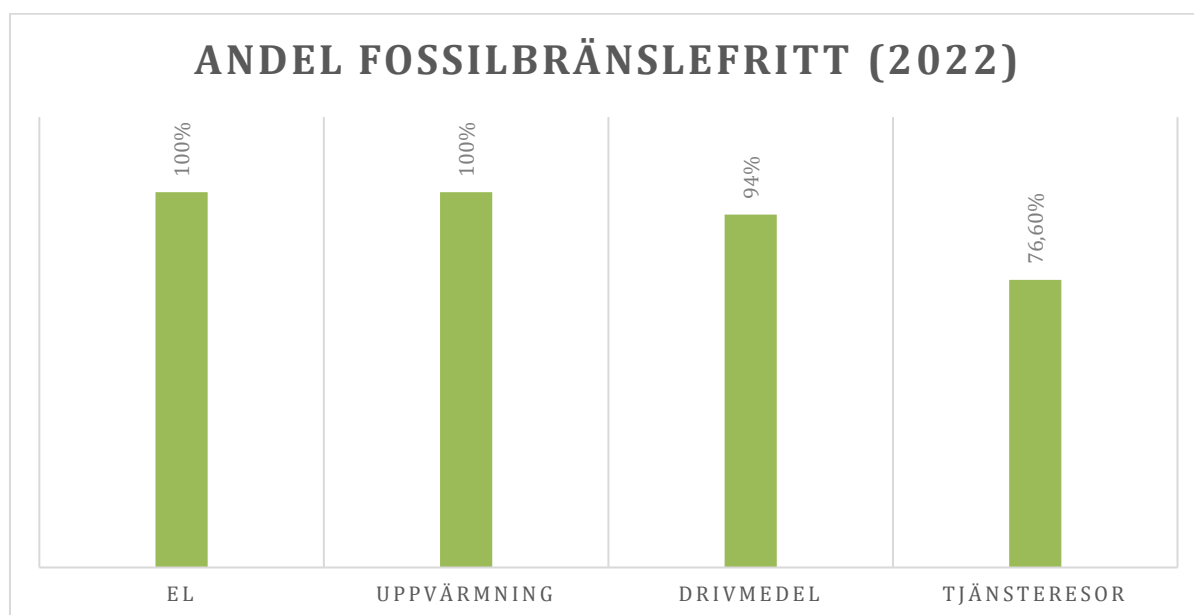
Figur 2. Sankey-diagram som visar energiflöden i Eslövs kommun fördelat per energislag och sektor för 2020. (Källa: WSP)

Energianvändning Eslövs kommunorganisation

I figur 3 visas Eslövs kommunorganisationens energianvändning under 2022. Eslövs kommunorganisation köpte in 100 procent förnybar el och uppvärmningen i Eslövs kommunorganisationens fastigheter var 100 procent fossilbränslefri. Inköpta drivmedel till transporter var till 94 procent fossilbränslefria och 76 procent av alla tjänsteresor var fossilbränslefria. De indirekta utsläppen avseende köpta tjänster, transporter etc. till organisationen mäts ännu inte.



Figur 3. Energianvändning i Eslövs kommunorganisation



Figur 4. Andel fossilbränslefritt i Eslövs kommunorganisation